



Gemeente **Heerde**



2024 Jaarstukken



→ www.heerde.nl

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Voorwoord	6
Kaders	7
Rekening op hoofdlijnen/ analyse exploitatieresultaat	11
Resultaatbestemming	14
Jaarverslag	16
1. Bestuur	17
Collegeprogramma Bestuur 2024	17
2. Ruimte, ondernemen en wonen	26
Collegeprogramma Ruimte, ondernemen en wonen 2024	26
3. Sociaal maatschappelijk	45
Collegeprogramma Sociaal maatschappelijk 2024	45
4. Bedrijfsvoering	61
Collegeprogramma Bedrijfsvoering 2024	61
Overzicht overhead	65
Algemene dekkingsmiddelen	68
Onvoorzien	70
Paragrafen	71
Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	72
Paragraaf Grondbeleid	85
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	91
Paragraaf Verbonden partijen	93
Paragraaf Lokale heffingen	97
Paragraaf Financiering	105
Paragraaf Bedrijfsvoering	109
Jaarrekening	118
Grondslagen voor waardering	119
Begrotingsrechtmatigheid	122
Balans	123
Toelichting op de balans	127
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	146
Gebeurtenissen na balansdatum	150
Overzicht van baten en lasten	151
Overzicht van de incidentele baten en lasten per programma	155
Rechtmatigheidsverantwoording	159
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen en semi publiek sector (WNT)	161
Overzicht Sisa	164

Overzicht taakvelden	189
Bijlagen	192

Voorwoord

Het jaar 2024 is al weer een tijdje voorbij. In financieel opzicht is het jaar 2024 afgesloten en is de jaarrekening opgemaakt. Er is enorm veel werk verzet. In de verschillende hoofdstukken van deze jaarrekening hebben we dit in het kort uiteengezet.

De jaarrekening sluit met een positief resultaat van 2 miljoen. Dit is zelfs weer hoger dan bij de najaarsnota was voorzien. Helaas is dit resultaat weer incidenteel en zullen we de komende jaren moeten rekenen op zwaar weer. Naast dat de Rijksoverheid nogal wispelturig acteert wordt de gemeente Heerde aangemerkt als 'nadeelgemeente' en dat kan resulteren tot aanzienlijke kortingen – tot wel ruim 80,- euro per inwoner- op de uitkeringen vanuit het gemeentefonds.

De jaarrekening is zoals gebruikelijk opgezet volgens de bekende voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Ook dit jaar is de jaarrekening weer volledig digitaal gepresenteerd in de inmiddels toegankelijke en vertrouwde app.

Ik dank onze medewerkers voor de plezierige samenwerking en het vele werk dat opnieuw is verzet.

We zien uit naar een plezierig en constructief debat met uw Raad over de Jaarrekening 2024.

Namens het College van BenW,
Klaas Harink
Wethouder financiën

Kaders

Financiële Kaders

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is opgenomen dat de raad de jaarstukken opstelt die bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag bestaat uit de door de raad gedefinieerde en bij de 'leeswijzer' genoemde programma's en paragrafen.

Programma's zijn een samenhangende verzameling van producten en activiteiten, die gericht zijn op het bereiken van vooraf bepaalde maatschappelijke doelen en effecten. In het kader van de nieuwe BBV-richtlijnen zijn hieraan prestatie-indicatoren gekoppeld (bron [waarsaatjegemeente.nl](http://www.waarsaatjegemeente.nl)). Het programmaplan bevat tevens een integrale opsomming van de baten en lasten. De eisen hiervoor zijn opgenomen in artikel 8 van het Besluit Begroting en Verantwoording. Daarnaast heeft de gemeenteraad een financiële verordening vastgesteld waarin nadere kaders zijn gesteld ten aanzien van planning, budgetbewaking en rapportage. Jaarlijks wordt voorafgaand aan de begrotingsvoorbereiding een perspectiefnota vastgesteld waarin het nieuw/gewijzigd beleid en de financiële uitgangspunten zijn opgenomen.

Indeling jaarstukken

Jaarverslag

Het jaarverslag is ingedeeld in vier programma's, drie onderdelen en zeven verplichte paragrafen. Deze indeling weerspiegelt de keuzes die in het collegeprogramma zijn gemaakt. Het jaarverslag is verder onderverdeeld in producten, die als deelprogramma's gezien kunnen worden. De nadere uitwerking is aan het college opgedragen.

De programma's zijn gekoppeld aan de portefeuilles van de burgemeester en wethouders en zijn respectievelijk:

1. Bestuur;
2. Ruimte, ondernemen en wonen;
3. Sociaal Maatschappelijk;
4. Bedrijfsvoering.

Tezamen vormen deze programma's het programmaplan, dat zowel de inhoud (doelen en middelen) als de verdeling van de lasten en baten bevat. Binnen dit plan is een totaal van enkele honderden maatregelen gedefinieerd: investeringen, lopende activiteiten, projecten en klussen die op de beleids- en beheersagenda zijn geplaatst. Over deze maatregelen wordt met regelmaat gerapporteerd aan management, college en raad, binnen ieders respectievelijke verantwoordelijkheden en informatiebehoefte.

Toegevoegde onderdelen

De apparaats- en personeelskosten die niet direct betrekking hebben op het primaire proces zijn als 'Overheadkosten' apart inzichtelijk gemaakt. Deze kosten maken geen onderdeel uit van het (uur)tarief van de bovengenoemde afdelingen. De inkomsten waaraan geen specifiek bestedingsdoel is gekoppeld worden opgenomen als 'Algemene dekkingsmiddelen'. De raming voor 'Onvoorzien' is ook afzonderlijk opgenomen.

De volgende onderdelen zijn toegevoegd na de programma's:

- Overzicht overhead;
- Algemene dekkingsmiddelen;
- Onvoorzien.

Paragrafen

Er zijn zeven verplichte paragrafen die elk vanuit een ander perspectief een "doorsnede"

geven van de begroting. Op onderdelen zijn de paragrafen technisch van aard. De paragrafen zijn:

- Weerstandsvermogen en Risicobeheersing;
- Grondbeleid;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Verbonden partijen;
- Lokale heffingen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering.

Jaarrekening

De jaarrekening is hoofdzakelijk financieel van aard en bestaat uit de balans van de gemeente plus een uitgebreide toelichting hierop. Verder is een overzicht van baten en lasten opgenomen en is een onderbouwing gegeven op de mutaties van de reserves en voorzieningen. Tenslotte is een aantal verplichte overzichten toegevoegd.

Overzicht programma's en producten

Bestuur

Product	Productverantwoordelijke	Portefeuillehouder
Bestuur	L. Liefers	O. Prinsen
Veiligheid	I. Dijkhuizen	O. Prinsen
Dienstverlening	R. v.d. Veen	O. Prinsen
Regionale samenwerking	L. Liefers	O. Prinsen

Ruimte, ondernemen en wonen

Product	Productverantwoordelijke	Portefeuillehouder
Duurzaamheid	I. Dijkhuizen	K. Harink
Economie	I. Dijkhuizen	K. Harink
Recreatie en toerisme	I. Dijkhuizen	S. Nienhuis
Bouwen en wonen	I. Dijkhuizen	S. Nienhuis
Ruimtelijke ontwikkeling	I. Dijkhuizen	S. Nienhuis
Grondbeleid	F. v. Weeghel	K. Harink
Gemeentelijke accommodaties	F. v. Weeghel	S. Nienhuis
Beheer en onderhoud	F. v. Weeghel	S. Nienhuis
Verkeer en vervoer	F. v. Weeghel	S. Nienhuis
Riolering	F. v. Weeghel / L. Liefers	S. Nienhuis
Reiniging	F. v. Weeghel / L. Liefers	S. Nienhuis
Begraven	F. v. Weeghel / L. Liefers	W. v. Ommen

Sociaal Maatschappelijk

Product	Productverantwoordelijke	Portefeuillehouder
Onderwijs	H. Pander	W. v. Ommen
Kunst, Cultuur en Media	H. Pander	W. v. Ommen
Sport	H. Pander	S. Nienhuis
Informatie en toegang sociaal domein	H. Pander	S. Nienhuis
STIP	H. Pander	S. Nienhuis
Jeugd	H. Pander	W. v. Ommen
Participatie en werk	H. Pander	W. v. Ommen
Inkomen	H. Pander	W. v. Ommen
WMO	H. Pander	W. v. Ommen

Bedrijfsvoering

Product	Productverantwoordelijke	Portefeuillehouder
Financiën	L. Liefers	K. Harink
Belastingen	L. Liefers	K. Harink
Streekarchivariaat	I. Bron	O. Prinsen

Overhead

Product	Productverantwoordelijke	Portefeuillehouder
Dienstverlening ambtelijke organisatie	L. Liefers	O. Prinsen
Huisvesting	L. Liefers	O. Prinsen
Facilitair	L. Liefers	O. Prinsen
Personeel en organisatie	L. Liefers	O. Prinsen
Informatisering en automatisering	I. Bron	W. v. Ommen
Elektronische dienstverlening	I. Bron	O. Prinsen
Overheadtoerekening	L. Liefers	O. Prinsen

Algemene dekkingsmiddelen

Product	Productverantwoordelijke	Portefeuillehouder
Algemene dekkingsmiddelen	L. Liefers	K. Harink

Onvoorzien

Product	Productverantwoordelijke	Portefeuillehouder
Onvoorzien	L. Liefers	K. Harink

Prestatie - indicatoren

Landelijk is er een set van prestatie-indicatoren ontwikkeld die verplicht in de jaarstukken is opgenomen. Door het verplichte karakter wordt de onderlinge vergelijkbaarheid tussen gemeenten verbeterd. Genoemde prestatie-indicatoren zijn hoofdzakelijk opgenomen bij de desbetreffende programma's en zijn afkomstig van de website Waarstaatjegemeente.nl. Bij de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing zijn er financiële indicatoren toegevoegd en bij de paragraaf Bedrijfsvoering zijn er indicatoren opgenomen voor de formatie en bezetting (onderdeel Personeelsbeleid) en voor het overheadpercentage (onderdeel Planning & Control).

De indicatoren zijn ontwikkeld door de commissie BBV en de commissie Depla en zijn voor iedere gemeente gelijk. Deze indicatoren worden regelmatig gecontroleerd en geactualiseerd.

Rekening op hoofdlijnen/ analyse exploitatieresultaat

Het jaar 2024 is financieel afgesloten met een positief saldo van **€2.012.000,-**; dit resultaat is €573.000,- hoger dan bij de najaarsnota was voorzien. In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste afwijkingen per programma toegelicht. Tevens is een analyse gemaakt van deze afwijkingen gerelateerd aan de najaarsnota.

Bestuur

De werkelijke uitgaven bij dit programma wijken op 2 onderdelen sterk af van de raming. De pensioenvoorziening voor (ex)bestuurders wordt aan het eind van ieder jaar door een onafhankelijk bureau herrekend. Voor dit jaar was de uitkomst dat door de gedaalde rekenrente er €440.000,- aan de voorziening moet worden toegevoegd om dit te compenseren. Daarnaast is er een bedrag van €161.000,- toegevoegd aan de wachtgeldvoorziening.

Door een hogere werkelijke bezettingsgraad en niet geraamde, ontvangen eigen bijdragen, is er voor €180.000,- meer aan inkomsten ontvangen van de noodopvang voor Oekraïense ontheemden. De uitgaven voor de noodopvang waren €56.000,- lager.

Ruimte, ondernemen en wonen

Bij het fysieke domein zijn er een drietal afwijkingen te melden. De vergoedingen voor gemaakte plankosten en anterieure overeenkomsten in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling zijn €405.000,- hoger dan begroot. Dit komt doordat de werkzaamheden, en daarmee ook de kosten, pas later komen. Voorgesteld wordt daarom om dit bedrag naar 2025 over te hevelen. Daarnaast is er €118.000,- minder uitgegeven aan onderhoudskosten voor de gemeentelijke gebouwen. Tenslotte is het resultaat van de grondexploitatie €764.000,- nadeliger. De waardebepaling van de complexen binnen de grondexploitatie wordt op 1 januari bepaald volgens een standaard voorgeschreven methodiek.

Sociaal maatschappelijk

Het sociaal domein ontvangt SPUK-middelen van het Rijk voor de uitvoering van specifieke taken. Hierdoor vindt er een verschuiving plaats van reguliere naar specifieke taken waar een SPUK-vergoeding tegenover staat, met als gevolg dat er €573.000,- aan regulier budget is overgehouden.

De regiogemeente Apeldoorn heeft over 2024 het lokaal deel (15%) van de MOBW-gelden uitgekeerd. Voor 2024 was dit een bedrag van €228.000,-. Het voorstel is om dit bedrag te reserveren totdat bekend is hoe deze middelen (in de toekomst) worden besteed.

De kosten voor jeugdhulp in natura zijn €470.000,- hoger, voornamelijk door een aantal dure (verblijfs)trajecten in de 2e helft van het jaar. Voor het leerlingenvervoer is €109.000,- minder uitgegeven. Dit voordeel is een combinatie van een te hoge inschatting van de kosten door PlusOV tezamen met een verwachte volumestijging van het aantal vervoersbewegingen die zich in de 2e helft van 2024 niet heeft doorgezet.

Algemene dekkingsmiddelen

Bij dit onderdeel is opnieuw de algemene uitkering fors hoger uitgevallen (€622.000,-). Dit komt doordat in de septembercirculaire en decembercirculaire er extra geld beschikbaar is gekomen. Verder is er meer geld vanuit het BTW-compensatiefonds ontvangen dan was ingeschat. Afgesproken is om hiervoor 75% van het laatst toegekende bedrag uit het BTW-compensatiefonds (in dit geval over 2023) te ramen.

Analyse van de afwijkingen gerelateerd aan de najaarsnota

Positieve afwijkingen

Lagere uitgaven noodopvang Oekraïense ontheemden (incidenteel €236.000,- **mogelijke budgetafwijking bij najaarsnota aangekondigd)**

Bij de najaarsnota is in de risicoparagraaf opgenomen dat door het steeds wisselende aantal bewoners, de relatief korte periode dat deze noodopvang plaatsvindt en de sterk fluctuerende prijzen voor o.a. energie het heel lastig is om deze post goed te ramen. Daarbij komt nog dat de laatste maanden van het jaar van grote invloed zijn op de energiekosten. Op het moment dat duidelijk is of deze maanden een koud of mild verloop hebben, is budgetbijstelling niet meer mogelijk.

Hogere inkomsten plankosten, anterieure overeenkomsten en bouwleges (incidenteel €405.000,- **mogelijke budgetafwijking bij najaarsnota aangekondigd)**

Deze post is eveneens opgenomen in de risicoparagraaf van de najaarsnota. Op dit moment wordt er hard gewerkt om deze inkomsten op een juiste manier en in het juiste jaar in de administratie te verwerken. Hieraan is in het verleden onvoldoende aandacht besteed omdat deze RO-inkomsten gelijkmatiger en minder frequent voorkwamen en de omvang ervan geringer was.

Lagere onderhoudskosten gemeentelijke gebouwen (incidenteel €118.000,- **niet aangekondigd bij najaarsnota)**

De gemeente Heerde heeft ongeveer 40 gebouwen van klein tot groot in eigendom waarvoor afzonderlijk wordt gebudgetteerd. Deze afzonderlijke budgetten wijken maar weinig af van de werkelijke uitgaven alleen totaal bezien is de afwijking substantieel. Tot op heden is er onvoldoende naar dit totaalbeeld gekeken waardoor deze onderschrijding niet is opgemerkt. In het vervolg zal hier meer aandacht voor komen. Dit geldt overigens ook voor andere gebouw gerelateerde budgetten zoals verzekeringen, energiekosten etc.

SPUK-uitkeringen (incidenteel €573.000,- **mogelijke budgetafwijking bij najaarsnota aangekondigd/bestuur geïnformeerd d.m.v. actieve raadsinformatie)**

Vooral in het sociaal domein worden er de laatste jaren incidentele bedragen voor specifieke doelen beschikbaar gesteld. De besteding van deze gelden moet apart worden verantwoord in de SISA-bijlage. Lastig hierbij is dat deze gelden pas laat in een jaar beschikbaar komen. Hierdoor kan een budgetbijstelling niet (meer) tijdig worden verwerkt. Door deze ontvangen SPUK-gelden wordt er budget op de reguliere taken overgehouden.

Ontvangen MOBW-gelden gemeente Apeldoorn (incidenteel €228.000,- **bestuur geïnformeerd d.m.v. actieve raadsinformatie)**

De gelden die de regio (gemeente Apeldoorn als centrumgemeente) ontvangt voor de Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen worden voor 85% besteed aan regionale kosten. Het resterende budget van 15% is voor lokale zorg en is door de gemeente Apeldoorn doorgestort. In afwachting van beleid omtrent deze problematiek is het voorstel om deze ontvangsten naar de reserve 'Sociaal domein' over te hevelen.

Lagere kosten leerlingenvervoer (incidenteel €109.000,- **andere inschatting bij de najaarsnota)**

Bij het opstellen van de najaarsnota is gerekend met het aantal vervoersbewegingen voor het leerlingenvervoer van het vorig schooljaar 2023-2024. De raming is op basis van deze cijfers verhoogd. In het nieuwe schooljaar waren deze vervoersbewegingen echter een stuk lager en is het budget wat in de najaarsnota is bijgeraamd uiteindelijk overgehouden.

Hogere inkomsten algemene uitkering (incidenteel €622.000,- **mogelijke budgetafwijking bij najaarsnota aangekondigd/bestuur geïnformeerd d.m.v. actieve raadsinformatie)**

De laatste jaren is de uitkomst van de septembercirculaire en decembercirculaire vaak positief, zo ook dit jaar. Deze informatie komt altijd nadat de najaarsnota is opgesteld en

kan daarom niet in de cijfers worden meegenomen. Daarom wordt deze post in de risicoparagraaf van de najaarsnota meegenomen en wordt het bestuur separaat op de hoogte gesteld van de (financiële) uitkomsten van deze circulaires.

Negatieve afwijkingen

Toevoeging pensioen- en wachtgeldvoorziening (ex)bestuurders (incidenteel -/- €601.000,- **mogelijke budgetafwijking bij najaarsnota aangekondigd**)

Jaarlijks wordt door een externe, onafhankelijke partij de pensioen- en wachtgeldvoorziening herrekend waarbij als vaste peildatum 31 december wordt gehanteerd. De uitkomst hiervan is onzeker en wordt bepaald door meerdere factoren waarvan de renteontwikkeling de belangrijkste is. In 2024 is de rente weer gedaald ten opzichte van 2023 (van 3,16% naar 2,325%). Om deze daling te compenseren moet er vermogen aan de voorziening worden toegevoegd. In de risicoparagraaf van de najaarsnota was dit al voorzien.

Verliesneming Grondexploitatie (incidenteel -/- €764.000,- **niet aangekondigd bij najaarsnota**)

Bij de Voorjaarsnota 2024 is, op basis van de op dat moment geactualiseerde Meerjaren Prognose Grondexploitatie de winstverwachting voor de Grondexploitatie verhoogd naar €340.000,-. In de najaarsnota heeft hiervoor geen budgetbijstelling plaatsgevonden omdat hiervoor de actuele informatie ontbrak. Aan het eind van het jaar wordt het resultaat bepaald volgens een wettelijk verplichte methode (POC) met als resultaat dat er €106.000,- verlies moest worden genomen.

Hogere kosten Jeugdzorg (incidenteel €470.000,-**andere inschatting bij de najaarsnota**)

De kosten voor de Jeugdzorg nemen jaarlijks toe en kunnen (tijdelijk) sterk stijgen door enkele dure trajecten. Voor 2024 was hiervan ook sprake; aan het eind van het jaar zijn deze kosten veel sterker gestegen dan bij de najaarsnota was ingeschat. In totaliteit is dit budget met bijna 7% overschreden.

Resultaatbestemming

Het jaar 2024 is met een positief resultaat van **€2.011.670,-**. Dit saldo bestaat voor €2.775.835,- uit een positief saldo van de reguliere exploitatie en voor -/€764.165,- uit een negatief saldo van de grondexploitatie.

Over te hevelen projectgelden

1. Kerkdijk/Borchgraverweg (€44.000,-)

Bij de begroting 2024 is er €50.000,- beschikbaar gesteld voor aanpassing van het gebied aan de Kerkdijk Borchgraverweg. Hiervan resteert nog €44.000,- voorgesteld wordt om dit budget naar volgend jaar over te hevelen omdat dit proces meerdere jaren beslaat.

2. Inhuur personeel ROW (€405.000,-)

De afdeling ROW heeft door een veelheid aan taken/projecten en gebrek aan personeel een werkdagterstand opgelopen die niet door het reguliere personeel kan worden ingehaald. Voorgesteld wordt om de extra inkomsten die dit jaar zijn ontvangen voor leges, plankosten en anterieure overeenkomsten in 2025 in te zetten voor het wegwerken van (een deel) van deze achterstanden.

Over te hevelen restantbudgetten

1. Belastingssamenwerking (€38.000,-)

Voor de inhuur van personeel voor het implementeren van het nieuwe belastingpakket en de coördinatie van de belastingssamenwerking is in 2024 een budget van €169.000,- toegekend. Hiervan resteert nog €38.000,-. Voorgesteld wordt om dit budget naar 2025 over te hevelen zodat hiermee de opstartfase van de belastingssamenwerking volledig kan worden afgerond.

2. Biodiversiteit (€16.000,-)

Voor biodiversiteit is eveneens niet al het budget uitgegeven. Voorgesteld wordt om dit resterende budget naar 2025 over te hevelen zodat dit project dan kan worden afgerond.

3. SPUK IZA en GALA (€76.000,-)

Er is in 2024 wederom veel tijd besteed door beleidsmedewerkers aan het organiseren van de SPUK-middelen. Deze uren zijn grotendeels gedeclareerd bij de SPUKs (IZA en GALA). en konden niet worden ingezet voor de overige en reguliere werkzaamheden. Voorgesteld wordt om deze twee bedragen bij de resultaatbestemming over te hevelen naar 2025 om extern personeel in te huren of tijdelijke urenuitbreiding van eigen personeel om zoveel mogelijk regulier en achterstallig werk te kunnen wegwerken.

4. Subsidierегeling Eenzaamheid (€8.000,-)

In 2024 is er €10.000,- subsidie beschikbaar gesteld om eenzaamheidsinitiatieven te ondersteunen. Van dit subsidiebedrag resteert nog €8.000,-. Hiervan wordt voorgesteld om dit budget naar 2025 over te hevelen zodat dit initiatief in dit jaar een vervolg kan krijgen.

Wanneer besloten wordt om bovenstaande restantbudgetten en projectgelden (totaal €587.000,-) naar 2025 over te hevelen, dan resteert er nog een positief resultaat van €1.424.670,-. Voorgesteld wordt om:

- Een bedrag van €93.000,- toe te voegen aan de reserve 'Duurzaamheid'. Dit geld kan op termijn worden ingezet voor het opstellen van het warmteprogramma (wettelijke verplichting);
- Een bedrag van €228.000,- toe te voegen aan de reserve 'Sociaal domein'. Dit betreft de overgebleven MOBW-gelden die zijn ontvangen van de gemeente Apeldoorn (wenselijk);
- Een bedrag van €428.000,- toe te voegen aan de reserve 'Omgevingsplan' (wettelijke verplichting);
- Een bedrag van €290.000,- toe te voegen aan de reserve 'Streekarchief' voor het wegwerken van achterstanden (wettelijke verplichting);
- Een bedrag van €330.000,- toe te voegen aan een nieuw te vormen reserve genaamd 'Opvang ontheemden' (wenselijk);
- Het resterende resultaat ad. €55.670,- toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Voor de inrichting van het openbare centrumplan (motie 2025-01) is nog geen bedrag gereserveerd omdat hier in deze fase nog geen cijfermatige onderbouwing voor is te geven.

Jaarverslag

1. Bestuur

Collegeprogramma Bestuur 2024

Doelstellingen

We besturen goed

Maatregelen

Per dorp is er een herkenbaar aanspreekpunt vanuit elk dorp actief.

Wat hebben we gedaan?

Door vertrek van de dorpscontactpersoon heeft dit een tijdje stil gelegen. De functie is herschreven en zal vanaf voorjaar 2025 weer zijn ingevuld. De dorpscontactpersoon is het eerste aanspreekpunt voor de dorpen en buurtschappen in onze gemeente. Daarnaast is deze persoon contactpersoon voor inwoners en initiatiefnemers die problemen ervaren met de gemeente.

Wat gaan we nog doen?

We werven een nieuwe dorpscontactpersoon die als aanspreekpunt gaat fungeren voor inwoners.

Doelstellingen

We werken aan een veilige omgeving

Maatregelen

Er zijn extra (FTE) BOA's aanwezig.

Wat hebben we gedaan?

In 2024 hebben wij gewerkt aan de professionalisering van het boa-team. Zo is er een BOA coordinator gestart. Dit is het eerste aanspreekpunt voor operationele zaken en ondersteunt collegae-**boa**, vooral in bijzondere, complexe situaties en casussen. Deze coordinator verbetert teamfaciliteiten, waaronder hulpmiddelen en werkprocessen.

Elk dorp heeft zijn eigen problemen en aandachtspunten. Om die zo goed mogelijk aan te kunnen pakken, werken we in Heerde met wijkboa's. Een wijkboa is verbonden aan een bepaalde "wijk". Hij of zij is het aanspreekpunt voor de betreffende bewoners. Onze wijkboa's werken veel samen met de wijkagenten.

Ook hebben wij de samenwerking met onze buurgemeente verder hebben geformaliseerd middels de vaststelling van diverse samenwerkingsovereenkomsten en hebben wij onze zichtbaarheid vergroot door te rijden in een herkenbare auto en het realiseren van een instagram account.

Wat gaan we nog doen?

Op 4 maart 2025 heeft het college besloten het "Handhavingsarrangement Politie Basisteam Veluwe Noord en de gemeente Heerde" aan te gaan. Hierin staan de specifieke taken en verantwoordelijkheden van zowel de politie als de boa's nader omschreven. Hierdoor wordt duidelijk hoe de partners elkaar kunnen versterken bij de uitvoering van hun takenpakket.

In regionaal verband wordt dit jaar onderzocht worden hoe wij de boa samenwerking met buurgemeenten kunnen aanscherpen. In dit kader zijn een reeks aanbevelingen opgesteld. Deze aanbevelingen zijn gebaseerd op de thema's inzetbaarheid, informatie-uitwisseling sturing, bevoegdheden en opleidingen. Ze zijn ontworpen om de samenwerking te versterken, de efficiëntie te verhogen en de veiligheid te waarborgen. Besluitvorming hierover volgt later dit jaar.

Gemeentebestuurders, betreffende medewerkers en inwoners zijn toegerust in bewustwording en herkenning van ondermijning.

Wat hebben we gedaan?

Een goede aanpak van ondermijning valt of staat bij het kennen, herkenning en melden hiervan. Om deze reden hebben wij ervoor om op diverse momenten met een zogenaamd 'drugslab' naar onze inwoners en collega's toe te treden.

Op een leuke en veilige manier kon het publiek kennis nemen van de gevaren die hierbij komen kijken. Er wordt namelijk vaak gewerkt met gevaarlijke stoffen in een ondeugdelijke setting. Ook vinden er vaak aanverwante zaken plaats, zoals mensenhandel.

Wat gaan we nog doen?

Bewustwording blijft een onderdeel van de aanpak. Samen met de afdeling communicatie zetten we in op bewustwording van diverse doelgroepen. We gaan bijvoorbeeld starten met een publiek-private samenwerking in het buitengebied. Dit maakt dat wij meer signalen van mogelijke ondermijning ontvangen. Komende tijd versterken we de aanpak van deze signalen in het lokaal ondermijningsoverleg met onze ketenpartners.

De interne formatie voor ondermijning is aangepast op urgentie. Samenwerking met betrokken instanties is intensiever en geoptimaliseerd. Daar waar gewenst volop gebruik BiBob instrumentarium.

Wat hebben we gedaan?

De afgelopen periode is nadrukkelijk ingezet op het verbinden van verschillende afdelingen en netwerkpartners in de aanpak van ondermijning.

We zijn gestart met de actualisatie van het Bibob beleid. Daarnaast is er tijdelijke versterking vanuit het provinciale project Feniks gekomen om ons hierbij te ondersteunen én zodat we straks het Bibob instrumentarium beter toe kunnen passen.

Een belangrijke voorwaarde voor een succesvolle aanpak is een gedegen informatieonderzoek bij meldingen en signalen van ondermijning. Het zorgvuldig vastleggen en analyseren van gegevens speelt hierin een cruciale rol. Datagedreven werken maakt het mogelijk om kwetsbare branches en risicovolle situaties beter in beeld te brengen, om gericht de weerbaarheid van inwoners en ondernemers te versterken en indien nodig passende bestuurlijke maatregelen te nemen.

We hebben het afgelopen jaar een pilot gedraaid met een data intelligence tool "Regiomonitor Pandora". Binnenkort vindt er een evaluatie plaats.

Ook ontvingen wij in december versterkingsgelden t.b.v. een pilot met een nieuw casusregiesysteem "Atlas". Deze middelen dragen bij aan een zorgvuldige en effectieve

invulling van het vastleggen en benutten van informatie, ten dienste van de gezamenlijke aanpak van ondermijning.

Wat gaan we nog doen?

In 2025 zijn we voornemens het betreffende zaaksysteem te implementeren in onze organisatie. Daarnaast wordt het Bibob (Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur)-beleid geactualiseerd. Dit betekent dat het toepassingsbereik zal worden uitgebreid (bijv. toetsing van subsidies en bepaalde omgevingsvergunningen). Onderzocht wordt of dit een capaciteitsvraagstuk oplevert.

Ter uitvoering van programma Vitale vakantieparken zijn alle lokale vakantieparken in beeld en is zonodig opgetreden.

Wat hebben we gedaan?

Wij zijn goed in control op de vakantieparken. Via persoonlijk contact (jaarlijkse bezoeken recreatieondernemers) en indien nodig via handhaving.

Wat gaan we nog doen?

Wij blijven deelnemen aan het regionaal programma Vitale Vakantieparken.

Komend jaar zoeken we intern meer de samenwerking om de thema's veiligheid en recreatie meer te verbinden.

Bij eigen gebouwen is antikraak toegepast. Toezicht is speerpunt van de BOA's geweest.

Wat hebben we gedaan?

Gemeentelijke gebouwen: vastgoed dat door omstandigheden 'leegstand' teweeg brengt, wordt op basis van anti-kraak bewoond.

Wat gaan we nog doen?

Gemeentelijke gebouwen: wanneer vastgoed vanwege een mutatie toch leeg/onbenut staat, dan wordt er camerabewaking met signalering en beveiliging aangebracht. De tijd tussen overdracht/sloop houden we zo kort mogelijk.

Bestuurders en medewerkers zijn periodiek getraind en opgeleid. Er zijn met politie afspraken gemaakt.

Wat hebben we gedaan?

In april 2024 is er een adviseur OOV gestart met de specifieke opdracht om de aanpak van ondermijning voor de gemeente Heerde te ontwikkelen. Het college heeft op 24 juni 2024 het Plan van Aanpak Ondermijning vastgesteld. Met dit plan willen we het volgende bereiken:

In gemeente Heerde:

1. herkennen en melden inwoners, ondernemers en medewerkers signalen van ondermijnende criminaliteit.
2. is er sprake van actueel en effectief beleid. Hierdoor dragen wij bij aan het voorkomen van ondermijnende criminaliteit én wordt het risico op het onbewust faciliteren van ondermijnende criminaliteit verminderd.

3. is er sprake van een integrale informatiepositie waarmee ondermijnende criminaliteit tijdig wordt gesignaleerd en effectief kan worden aangepakt.

Afgelopen jaar is op veel vlakken ingezet op ondermijning. Een van de onderdelen was het creëren van bewustwording bij bestuurders en medewerkers. Daarnaast is de samenwerking met relevante gemeentelijke afdelingen gezocht. Met de politie is de samenwerking versterkt doordat het Lokaal ondermijningsoverleg is gestart. We versterken hierdoor onze informatiepositie!

Wat gaan we nog doen?

De speerpunten uit het plan van aanpak worden het komende jaar geborgd. Het trainen en opleiden van bestuurders en medewerkers is hier een onderdeel van.

Doelstellingen

We werken als gemeentebestuur, ondernemers en inwoners samen aan Heerde

Maatregelen

Aantal (gegronde) klachten (bejegening) van inwoners is gedaald. Het jaarlijks te monitoren klantbeeld is verbeterd. Dat medewerkers in het jaarlijkse gesprek bekend zijn met wat gevraagd wordt op houding en gedrag

Wat hebben we gedaan?

In principe worden klachten binnen de klachtenprocedure informeel opgelost door gesprekken tussen de betrokken manager en de klager. In 2024 zijn er geen klachten gegrond verklaard door de klachtenfunctionaris. Een aantal aspecten uit de ingediende klachten kunnen en zijn wel gegrond verklaard.

Wat gaan we nog doen?

Er zijn geen concrete aanbevelingen voor verbetering. Wel willen we blijvend aandacht geven aan het bespreken van houding en gedrag ook in relatie met klachtafhandeling. Elke manager bespreekt dit met een medewerker in het jaarlijkse 'Goede Gesprek'.

College is actief naar scholen geweest om voorlichting te geven. Er is vastgesteld of er voldoende draagvlak is voor jeugdraad.

Wat hebben we gedaan?

Het college is niet naar scholen geweest, maar diverse scholen hebben een bezoek gebracht aan de gemeente met het burgemeestersontbijt, een college over gemeentepolitiek en de huwelijksvoltrekkingen in de trouwzaal. Daarnaast zijn er meerdere overleggen geweest met initiatiefnemers om te komen tot een jeugdraad.

Wat gaan we nog doen?

We willen meer jeugd enthousiasmeren, zodat we mogelijk een jeugdraad kunnen vormen. Daarvoor moeten we eerst vaststellen of er voldoende draagvlak gaat zijn. Daarnaast denken we na over het instellen van een kinderborgemeester.

De realisering van de servicenormen zijn kwantitatief en kwalitatief gestegen. Organisatorische ingrepen hebben ertoe geleid dat de aansluiting front-backoffice is verbeterd waardoor met name telefonische bereikbaarheid is verbeterd.

Wat hebben we gedaan?

De resultaten van een onderzoek naar de servicenormen hebben we meegenomen voor een verbeterplan voor 2023 en verder. Onderdeel van dit verbeterplan zijn de aanschaf van een nieuwe telefooncentrale en de op handen zijnde implementatie van het nieuwe zaaksysteem.

Wat gaan we nog doen?

Door organisatorische ingrepen verbeteren we de aansluiting met de front-office en de telefonische bereikbaarheid verder, met name door software oplossingen. Daarnaast proberen we de technische storingen, in samenwerking met de leverancier, tot een minimum te beperken. Er is onder andere een adviseur dienstverlening gestart die hiermee bezig is. Ook de rekenkamercommissie zal een onafhankelijk onderzoek doen naar servicenormen en telefonische bereikbaarheid.

Elk plan van een ontwikkelaar heeft een paragraaf op welke wijze inwoners betrokken zijn, met als uitgangspunt betrokkenheid in zo'n vroeg mogelijk stadium.

Wat hebben we gedaan?

Bij elk plan van een ontwikkelaar zat een paragraaf over de manier waarop inwoners en de omgeving betrokken waren. Bewoners moeten zo vroeg mogelijk betrokken worden bij een plan. Bij wenselijke initiatieven brengen we in de uitgaande brief ons participatiebeleid fysieke leefomgeving onder de aandacht en sturen deze informatie als bijlage mee.

Wat gaan we nog doen?

We blijven consequent de afspraak voortzetten, dat ontwikkelaars bij elk plan een paragraaf opnemen over hoe ze inwoners en omgeving hierbij betrekken.

Er is een door de gemeenteraad vastgesteld participatiebeleid en in uitvoering

Wat hebben we gedaan?

In 2023 is het verdiepende onderzoek van bureau DIEP afgerond. Dit heeft nog niet geleid tot samenhangend participatiebeleid.

Wat gaan we nog doen?

Een werkgroep gaat aan de slag om participatiebeleid zo goed mogelijk te beschrijven en vorm te geven. Het doel van participatie wordt per geval vastgesteld. In ieder geval organiseren we een bijeenkomst voor inwoners en belanghebbenden die een participatietraject hebben meegemaakt. Doel is leren van de (opbouwende) kritiek.

Er is twee keer per jaar een campagne uitgevoerd waarin inwoners worden opgeroepen met ideeën, initiatieven of concrete plannen te komen.

Wat hebben we gedaan?

Er is niet actief een campagne uitgevoerd. Wel worden initiatieven van inwoners steeds beter opgepakt. De praktijk leert echter dat het lastig is om initiatieven, ideeën of

plannen vanuit de samenleving een plek te geven door bijvoorbeeld een schaarse buitenruimte, verschillende zienswijzen maar ook de middelen die daarvoor voor handen zijn. Dit vraagt nu de nodige creativiteit. De werving voor een nieuwe dorpscontactpersoon zit in de afrondende fase waardoor we straks nog beter initiatieven van buiten kan ophalen.

Wat gaan we nog doen?

Door verder te werken aan zichtbaarheid en benaderbaarheid dagen we inwoners van nature uit om zelf met plannen en/of initiatieven te komen. De komst van een nieuwe dorpscontactpersoon draagt hieraan zeker bij.

Doelstellingen

We werken samen met de gemeenten om ons heen

Maatregelen

Per (nieuw) onderwerp hebben we regiogemeenten uitgenodigd mee te doen resp. staan we open voor anderen. De meeste BV-processen zijn op h2o geharmoniseerd.

Wat hebben we gedaan?

Wat gaan we nog doen?

Er wordt in belang van efficiënte tijdsbesteding blijvend per inhoudelijk onderwerp/thema vooraf bepaald in welke regio onze gemeente meedoet.

Wat hebben we gedaan?

Als gemeente participeren we in verschillende regio's. We maken hier per thema bewuste keuzes in, juist ook in gegeven door de opbrengsten en het belang.

Wat gaan we nog doen?

We blijven kritisch afwegen in wat we wel en niet doen binnen regionale samenwerking.

De raad is in verschillende stadia besluitvormingsproces(BOB-model) meegenomen en betrokken.

Wat hebben we gedaan?

Om de raad goed mee te nemen en te betrekken is het BOB-model (Beeldvorming, Oordeelsvorming, Besluitvorming) een gestructureerde methode om besluitvorming transparanter en effectiever te maken. Het gaat stapsgewijs om informatie verzamelen en delen, discussie en afweging en besluitvorming. In de praktijk blijkt dat de raad door toepassing van de BOB systematiek voldoende meegenomen en betrokken wordt.

Wat gaan we nog doen?

Het BOB-model blijft toegepast en wordt in samenspraak met de betrokkenpartijen geoptimaliseerd waar nodig.

De raad heeft maximale gelegenheid zijn invloed (kaderstelling en controle) te geven op voorstellen.

Wat hebben we gedaan?

In de praktijk is gebleken dat de raad vooraf invloed kan uitoefenen door kaderstelling. Vooral in commissie- en raadsvergaderingen. De raad stelt beleidskaders en verordeningen vast en door het coalitieprogramma wordt richting gegeven. Via moties kan de raad het college opdracht geven om bepaalde zaken uit te werken of te wijzigen. Amendementen kunnen worden gebruikt om voorstellen inhoudelijk aan te passen. Achteraf invloed uitoefenen gebeurt bijvoorbeeld door het controleren van jaarrekeningen en rapportages.

Wat gaan we nog doen?

Periodiek wordt besproken of de maximale invloed van de raad gewaarborgd blijft. Zo niet, dan wordt er bijgesteld en/of nieuwe afspraken gemaakt. Dat gaat in goed onderling overleg met de raad, college en griffie.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting 2024 incl wijz	Realisatie 2024	Restant 2024 (B-W)
Lasten					
Bestuur	5.896.377	1.210.088	5.756.413	6.367.656	-611.243
Veiligheid	2.075.761	2.116.326	2.357.776	2.314.526	43.250
Dienstverlening	522.297	493.130	551.130	580.375	-29.245
Bestuurlijke samenwerking	374.939	457.570	542.570	502.142	40.428
Totaal Lasten	8.869.374	4.277.114	9.207.889	9.764.698	-556.809
Baten					
Bestuur	-5.093.266	-15.000	-4.565.000	-4.747.236	182.236
Veiligheid	-89.305	-33.340	-33.340	-34.096	756
Dienstverlening	-217.945	-246.770	-346.770	-400.055	53.285
Totaal Baten	-5.400.516	-295.110	-4.945.110	-5.181.386	236.276
Resultaat	3.468.858	3.982.004	4.262.779	4.583.312	-320.533

Toelichting op de lasten en baten bestuur

Lasten

De werkelijke uitgaven bij het programma **Bestuur** zijn **€557.000,-** hoger dan geraamd. Onderstaand zijn de belangrijkste afwijkingen toegelicht.

Toevoeging pensioen- en wachtgeldvoorziening (ex)bestuurders	-/-€601.000
Participatie/informatie burgers trainingen	-/-€30.000
Noodopvang Oekraïense ontheemden	€56.000
Onderhoudskosten brandweerkazernes en brandkranen/waterputten	€45.000
Doorbetaling Rijksleges	-/-€46.000

Bestuurlijke samenwerking	€40.000
Overige kleine afwijkingen	<u>-/-€21.000</u>
Totaal	-/-€557.000

Bestuur

Dit jaar moet er een bedrag van €601.000,- aan de pensioen- en wachtgeldvoorziening (ex)bestuurders worden toegevoegd. Dit komt doordat de rekenrente het afgelopen jaar is gedaald. Hierdoor moet, ter compensatie, de waarde van de pensioenen worden verhoogd. Daarnaast moest er geld aan de wachtgeldvoorziening worden toegevoegd voor een uit dienst getreden wethouder. De (her)berekening van de pensioenen wordt uitgevoerd door een onafhankelijk extern bureau. Op dit moment loopt een landelijk onderzoek om de pensioenen van de (ex)bestuurders op termijn bij het ABP onder te brengen.

In 2024 is fors ingezet op burgerparticipatie en -informatie. De informatieavond over het plofterrein van Defensie is hiervan een duidelijk voorbeeld. Tezamen met extra trainingen voor, en activiteiten van het bestuur, resulteert dit in een overschrijding van €30.000,-.

De uitgaven voor de noodopvang Oekraïense ontheemden zijn door geringere energiekosten, leefgeld en onderwijskosten €56.000,- lager dan geraamd. Door de steeds wisselende bezetting, veranderende omstandigheden en de relatief korte ervaring met deze uitgaven is het nog lastig om hiervoor een goede, accurate raming op te stellen.

Veiligheid

Lagere onderhoudskosten aan de beide brandweerkazernes en aan de brandkranen/waterputten resulteert in een voordeel van €45.000,- bij dit product.

Dienstverlening

De doorbetaling van de rijksleges zijn €46.000,- hoger dan geraamd. Deze hogere storting wordt aan de inkomstenkant volledig gecompenseerd met hetzelfde bedrag aan hogere inkomsten.

Bestuurlijke samenwerking

Bij bestuurlijke samenwerking is €40.000,- minder uitgegeven dan begroot. Dit komt hoofdzakelijk door een lagere bijdrage voor de Kop van de Veluwe (€27.000,-) en door een voordeel van €17.000,- in een BTW-verrekening van de Regio Stedendriehoek.

Baten

De inkomsten zijn bij dit programma **€236.000,-** hoger dan geraamd. De verschillen ten opzichte van de begroting zijn hieronder uitgeschreven.

Eigen bijdragen/overige inkomsten Oekraïense ontheemden	€180.000
Rijksleges/secretarieleges	€56.000
Totaal	€236.000

Bestuur

Met ingang van november 2024 betalen de Oekraïense ontheemden een vergoeding voor 'kost en inwoning' aan de gemeente Heerde. Over deze 2 maanden is, tezamen met enkele andere kleinere inkomsten, in totaal €100.000,- ontvangen. Daarnaast was het

aantal beschikbare plaatsen in de noodopvang in werkelijkheid iets hoger dan waarmee was gerekend. Hierdoor is de rijksbijdrage in werkelijkheid ook nog €80.000,- hoger.

Dienstverlening

De rijksleges zijn €46.000,- hoger dan geraamd. Deze ontvangst wordt volledig doorgestort naar het Rijk. Daarbovenop is er €10.000,- meer aan secretarieleges ontvangen. Dit is wel een extra voordeel voor de gemeente Heerde.

Wettelijke voorgeschreven indicatoren

Programma	Indicator	eenheid	periode	Heerde	Nederland
1	Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2023	7	9
1	Misdrijven - Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2024	1,8	4,3
1	Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2024	2,1	5,7
1	Misdrijven - Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2024	1	1,2
1	Misdrijven - Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2024	0,3	2,5

2. Ruimte, ondernemen en wonen

Toelichting op programma (Openbare) ruimte, ondernemen en wonen

Dit programma gaat over duurzaamheid, het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en het bos, ruimtelijke ontwikkelingen, economie, recreatie en toerisme en bouwen en wonen. Onder dit programma valt ook het opstellen van de omgevingsvisie, een instrument in het kader van de nog vast te stellen Omgevingswet. Met het toepassing van uitnodigingsplanologie hebben we ons al voorbereid op deze wet. Onze rol bij ruimtelijke vraagstukken is daarmee veranderd. De omgevingsvisie maken we samen.

Collegeprogramma Ruimte, ondernemen en wonen 2024

Doelstellingen

We bereiden ons voor op een andere rol van de gemeente

Maatregelen

Alle betrokken medewerkers zijn toegerust en handelen inclusief gedrag en houding in geest van Omgevingswet

Wat hebben we gedaan?

We hebben volgens planning de medewerkers, waaronder vergunningverleners, voorbereid.

Wat gaan we nog doen?

In 2024 en 2025 wordt een en ander in de praktijk gebracht en zo nodig bijgestuurd.

De legesverordening is aangepast en ingevoerd.

Wat hebben we gedaan?

We zijn in 2024 begonnen met een aangepaste legesverordening, die in 2025 wordt geëvalueerd.

Wat gaan we nog doen?

Om een aangepaste en valide legesverordening te krijgen onder de Omgevingswet, wordt in 2025 een evaluatie uitgevoerd.

Doelstellingen

We bouwen voor onze inwoners

Maatregelen

Er is substantieel aantal (flex)woningen voor de doelgroep starters en jonge gezinnen gerealiseerd. Er is zicht op doorstroomcijfers en wachttijden voor sociale woningbouw, die bovendien zich positief ontwikkelen

Wat hebben we gedaan?

De flexwoningen zijn gerealiseerd en worden bewoond. Er is een substantieel aantal bestemmingsplannen voor nieuwbouw vastgesteld en er zijn vier uitbreidingslocaties in voorbereiding.

Wat gaan we nog doen?

De komende jaren worden de bouwplannen gerealiseerd. Hierin is een aanzienlijk aandeel sociale woningbouw inbegrepen.

Er is vooruitlopend op de aanpassing in 2023 een addendum op de woonvisie/woonagenda opgesteld.

Wat hebben we gedaan?

Vanuit het Volkshuisvestingsprogramma is de maximale prijs van de goedkope koopwoningen met terugwerkende kracht geïndexeerd.

Wat gaan we nog doen?

We voeren de verdere actualisatie uit in het programma Volkshuisvesting.

De resultaten van het onderzoek naar soorten woningen waarin mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen zijn bekend. Op basis van deze resultaten zijn nieuwe keuzes gemaakt resp. strategieën opgesteld.

Wat hebben we gedaan?

We hebben de resultaten van het onderzoek ingevuld in het programma Volkshuisvesting.

Wat gaan we nog doen?

De nieuwe keuzes en strategieën zijn opgenomen in het programma Volkshuisvesting en het bijbehorende uitvoeringsprogramma.

Concreet zijn er woningbouwplannen binnen en buiten de bebouwde kom gerealiseerd in Wapenveld, Veessen en zijn de uitleggebieden Bovenkamp III en Wapenveld Noord in ontwikkeling genomen. In totaal zijn na 4 jaar tussen de 200-300 nieuwe woningen gere

Wat hebben we gedaan?

In Wapenveld zijn inbreidingsplannen zoals de MFA, Werverweg, Gruttoweg vastgesteld en is plan Hulsbergerlanden in voorbereiding. In Veessen zijn enkele kleine initiatieven vastgesteld en is aan de Klaproosakker een omvangrijkere ontwikkeling in voorbereiding.

In Heerde is het centrumplan in uitvoering (69 woningen), zijn 3 ontwikkelingen in de Bonenburgerlaan vastgesteld, Plan Boeve, de Wilhelminaschool en het voormalig politiebureau. Daarnaast zijn er 24 flexwoningen gerealiseerd.

We hebben een programma Volkshuisvesting vastgesteld. Er zijn meerdere inbreidingslocaties in voorbereiding.

Wat gaan we nog doen?

De komende jaren worden de bouwplannen gerealiseerd. Hierin is een aanzienlijk aandeel sociale woningbouw inbegrepen.

We geven uitvoering aan het programma Volkshuisvesting.

Ontwikkelaars hebben aangegeven tevreden te zijn over de ondersteuning vanuit de gemeente bij inwonersparticipatie.

Wat hebben we gedaan?

We werken vanuit het participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving. Vanuit dit beleid werken we aan het vergroten van betrokkenheid voor initiatieven en maatschappelijke opgaven. Afhankelijk van het initiatief of de opgave bepalen we of er een actieve rol of ondersteuning nodig is van de gemeente.

Naar aanleiding van de 100-dagenbrief van de burgemeester is er een werkgroep Participatie actief.

Wat gaan we nog doen?

We blijven werken vanuit het participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving en stellen dit bij als dit nodig is.

Doelstellingen

We doen meer dan alleen werken

Maatregelen

Het aantal lokale deelnemers/partners Fairtrade en/of Cittaslow is met 50% toegenomen.

Wat hebben we gedaan?

Als gemeente kopen we meer in op basis van Fairtrade en Cittaslow (lokaal). Het aantal ondernemers dat zich aan Cittaslow en/of Fairtrade verbindt groeit gestaag. De gemeente neemt samen met vrijwilligers uit de samenleving deel in de werkgroep Wereldwijd Naoberschap waar beide keurmerken onder vallen. De werkgroep Wereldwijd Naoberschap heeft een jaarprogramma. Onder de vlag Naoberschap vallen op dit moment 40 deelnemers. Er komen per jaar circa 4 deelnemers bij.

Wat gaan we nog doen?

We zetten het ingezette beleid de komende jaren voort. Werkgroep Wereldwijd Naoberschap komt elke 6 weken bijeen.

Doelstellingen

We faciliteren onze ondernemers

Maatregelen

Er heeft elk jaar een ondernemersevent plaatsgehad. Het uitvoeringsprogramma economie is conform planning gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan?

Er is jaarlijks een ondernemersevent.

Het uitvoeringsprogramma Actieprogramma Economie, dat in samenwerking met ondernemers is gemaakt, is vastgesteld.

Wat gaan we nog doen?

Het uitvoeringsprogramma Actieprogramma Economie is in uitvoering.

Het ingezette beleid zetten we de komende jaren voort.

De samenwerking in de Stedendriehoek en Regio Zwolle/Kop van de Veluwe heeft geleid tot zichtbare resultaten.

Wat hebben we gedaan?

De gemeente Heerde profileert zich als een gemeente die actief meedoet en bijdraagt in de regionale samenwerkingen. Voorbeelden hiervan zijn: Het H2O-verband met Hattem en Oldebroek; de Kop van de Veluwe; regio Zwolle en regio Stedendriehoek.

De gemeente Heerde krijgt hiervoor uitgewerkte grote ontwikkelingen (bijv. RES) terug die we lokaal verder uitwerken. De ambtelijke en bestuurlijke capaciteit vraagt echter steeds meer inspanning; hieraan kunnen we niet altijd voldoen. We participeren in de drie regiodeals.

Wat gaan we nog doen?

Onze inzet is er op gericht om deel te nemen in de projecten van de regiodeals.

Startende ondernemers kennen de weg naar Kennispoort. Er is in de kop van de Veluwe een loket voor starters ingericht.

Wat hebben we gedaan?

Startende ondernemers kunnen gebruik maken van het Starterscollectief Noord-Veluwe, waarvan de gemeente Heerde tot 2025 ambassadeur is. Daarnaast kunnen starters gebruik maken van het brede loket van Kennispoort in de Regio Zwolle.

Wat gaan we nog doen?

We zetten de reeds ingezette samenwerking voort, indien mogelijk met extra capaciteit.

Het in samenwerking met ondernemers tot stand gekomen en vastgestelde Actieprogramma is in uitvoering.

Wat hebben we gedaan?

Het uitvoeringsprogramma Actieprogramma Economie, dat in samenwerking met ondernemers is gemaakt, is vastgesteld.

Wat gaan we nog doen?

Actieprogramma is in uitvoering en loopt volgens plan.

Er zijn initiatieven tot stand gekomen in voorbereiding op het VLGG (Vitaal Landelijk Gebied Gelderland) en zijn met aan de hand van het Masterplan IJsselvallei gesprekken geïntensiveerd.

Wat hebben we gedaan?

Periodiek spreken we met een delegatie van de agrarische sector.

Er zijn tijdelijk twee erfcoaches aangesteld.

We zijn actief betrokken bij de activiteiten van de regio Stedendriehoek en de provincie in het landelijk gebied. Daarnaast werken we aan het in uitvoering brengen van de projecten uit het masterplan IJsselvallei.

Wat gaan we nog doen?

We blijven periodiek overleggen met een delegatie van de agrarische sector.

De aanstelling van de erfcoaches is verlengd. We blijven betrokken bij de ontwikkelingen in het landelijk gebied in de regio Stedendriehoek, masterplan IJsselvallei en de provincie.

Inwoners kopen in toenemende mate lokaal (bij lokale boeren of bedrijven)

Wat hebben we gedaan?

Het ondersteunen van verkorte voedselketens is onderdeel van de Omgevingsvisie. Daartoe werken we samen in de Stedendriehoek. Het aantal lokale producten in lokale winkels is aan het toenemen.

Wat gaan we nog doen?

We blijven de verkorte voedselketens faciliteren en stimuleren.

Doelstellingen

We gaan voor schone lucht

Maatregelen

Met instemming van de raad is het landelijk schone lucht akkoord ondertekend en ter uitvoering vertaald naar lokale keuzes.

Wat hebben we gedaan?

Dit is nog niet gerealiseerd.

Wat gaan we nog doen?

We kunnen dit de komende periode niet oppakken binnen de huidige capaciteit en middelen.

We blijven strijden tegen opening vliegveld Lelystad. Tenminste zijn de laagvliegroutes boven de Veluwe van tafel.

Wat hebben we gedaan?

Sinds 2014 heeft de gemeente Heerde het standpunt ingenomen dat er geen sprake mag zijn van overlast als gevolg van de (laag)vliegroutes van Lelystad Airport. Dit hebben we vaak en in verschillende procedures en acties tot uiting gebracht

Wat gaan we nog doen?

Het onderwerp is voor de verkiezingen controversieel verklaard. Het is afwachten welk standpunt een nieuwe regering hierover gaat innemen. Inmiddels heeft de (nieuwe)

Tweede Kamer in een motie wel uitgesproken dat Lelystad Airport niet meer voor commercieel handelsverkeer geopend moet worden.

De minister heeft uitgesproken te onderzoeken of Lelystad Airport toch voor commercieel handelsverkeer geopend kan worden. Daarnaast is het vliegveld in beeld in het kader van het NPRD (Nationaal Programma Ruimte voor Defensie).

Doelstellingen

We gebruiken minder energie en produceren andere energie

Maatregelen

We stimuleren de opwekking van zonne energie. Aangezien het meestal niet onze daken betreffen, zijn inwoners/eigenaren betrokken en zijn de beschikbare stimuleringsmaatregelen uitgevoerd. Ook het principe van zon op land wordt inmiddels toegepast. Bi

Wat hebben we gedaan?

Het lokale uitnodigingskader Zon op Land staat 'on hold' vanwege provinciale en landelijke ontwikkelingen. De raad heeft hiervoor een motie aangenomen.

Wat gaan we nog doen?

Binnenkort zal een discussienota besproken worden in de raad. Deze input zal worden gebruikt voor het actualiseren van het lokale uitnodigingskader.

Het plan transitievisie Warmte is in 2022 opgesteld en vastgesteld. De uitvoering is in volle gang.

Wat hebben we gedaan?

In 2023 is het lokale isolatieprogramma vastgesteld. Alle huiseigenaren met een energielabel van D/E/F/G kunnen subsidie ontvangen voor het isoleren van de woning.

Er worden gesprekken gevoerd met Liander over de uitdagingen die de netcongestie met zich meebrengt.

Wat gaan we nog doen?

In 2025 wordt de transitievisie Warmte geëvalueerd en wordt er een plan van aanpak gemaakt dat gericht is op het maken van een warmteprogramma. Op basis van het warmteprogramma worden wijkuitvoeringsplannen gemaakt.

De beschikbare middelen in het fonds voor duurzaamheidsleningen worden jaarlijks volledig besteed.

Wat hebben we gedaan?

De deelname aan de duurzaamheidslening blijft onverminderd populair. In 2024 werden er ongeveer 30 aanvragen gehonoreerd.

Wat gaan we nog doen?

De duurzaamheidslening zetten we voort.

Doelstellingen

We hebben plannen tegen teveel warmte en water

Maatregelen

Uitvoering van regionaal plan om droogte te bestrijden overstroming tegen te gaan en water goed op te vangen en vast te houden wordt jaarlijks conform planning uitgevoerd.

Wat hebben we gedaan?

De omgevingsvisie biedt de beleidsmatige basis voor het omgevingsplan. Klimaatadaptatie is onderdeel van de omgevingsvisie, die in mei 2024 in de gemeenteraad is behandeld.

Wat gaan we nog doen?

We voeren de omgevingsvisie uit. Onder andere door het beleid in andere instrumenten verder uit te werken, bijvoorbeeld in het omgevingsplan en in programma's.

Er zijn gekoppeld aan omgevingsvisie regels vastgesteld en in uitvoering mbt circulair bouwen en energieneutraal bouwen.

Wat hebben we gedaan?

Energieneutraal bouwen is een autonome ontwikkeling binnen de bouwregelgeving die zich steeds verder zal door ontwikkelen. Voor circulair bouwen geldt dit in mindere mate.

Binnen de gemeente is er een ondernemer die hierin landelijk het voortouw neemt en ook pilots op dit gebied doet.

Wat gaan we nog doen?

Bij de ontwikkeling van het omgevingsplan wordt onderzocht in welke vorm circulair bouwen een positie kan krijgen. Hierin zullen we de samenwerking zoeken met lokale partners.

Doelstellingen

We houden Heerde goed bereikbaar

Maatregelen

Inwoners zijn door campagnes bewust van het STOP-principe op gezondheid, bewegen en duurzaamheid. Inwoners passen het STOP-principe toe in woon-werkverkeer.

Wat hebben we gedaan?

Het STOP-principe is opgenomen in de vastgestelde Omgevingsvisie.

Wat gaan we nog doen?

Uitvoering geven aan de Omgevingsvisie en doorvertaling hiervan in het Mobiliteitsplan.

Het fietspad tussen Heerderstrand en de kiosk is gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan?

Het fietspad tussen Heerderstrand en de kiosk is gerealiseerd.

Wat gaan we nog doen?

Structureel onderhouden van de fietspaden.

De F50 is gerealiseerd of in voorbereiding (verkennende fase).

Wat hebben we gedaan?

We hebben de provincie aangespoord om als projectleider 'snelle fietsverbinding' op te treden. Inmiddels heeft de provincie dit project weer actief opgepakt.

Wat gaan we nog doen?

Samen met betrokken gemeenten gaan we een onderzoek instellen naar de voorkeursvariant voor een snelle fietsverbinding.

Doelstellingen

We respecteren de natuur

Maatregelen

In samenspraak met provincie, landbouw en natuurverenigingen wordt natuur hersteld ten behoeve van toekomstbestendig landelijk gebied.

Wat hebben we gedaan?

In november 2023 zijn we gestart met het opstellen van een programma biodiversiteit.

We betrekken hierbij diverse (vrijwilligers) organisaties uit Heerde en omgeving. Het plan voorziet in het verbeteren van de biodiversiteit in alle deelgebieden van de gemeente.

We voeren de bosvisie 2020 uit. Hiervoor wordt jaarlijks een bosbeheerplan opgesteld en uitgevoerd. We oogsten alleen door te dunnen en niet meer dan er jaarlijks bijgroeit. Dood hout laten we in het bos. We werken mee aan de natuurherstelplannen Veluwe, onder andere door het verbinden van het Pluizenmeer met de Dellen door bos te verwijderen, in 2022 is hier een begin mee gemaakt. Daarnaast is door de provincie subsidie toegekend voor het uitvoeren van maatregelen in het kader van de recreatiezonering.

Het beheer van de zuidelijke landschapszone is aanbesteed. Een agrarisch ondernemer uit de omgeving beheert sinds 2023 dit natuurgebied.

Wat gaan we nog doen?

We gaan de biodiversiteitsagenda uitvoeren als deze is vastgesteld. Daarnaast stellen we jaarlijks een bosbeheerplan op en voeren dat uit. We gaan maatregelen in het kader van de recreatiezonering uitvoeren.

Er is een vastgesteld maaibeleid en het ecologisch bermbeheer wordt in praktijk toegepast.

Wat hebben we gedaan?

In de praktijk wordt bekeken waar eenvoudig de biodiversiteit verbeterd kan worden. Zo klepelen we niet meer twee keer per jaar de gehele berm, maar klepelen we één keer per jaar een meterstrook en eenmaal per jaar de gehele berm. Daarnaast zijn er

bloemmengsels gezaaid en bloembollen voor verwildering geplant. Er zijn binnen en buiten de bebouwde kom bomen (o.a. els, eik, wilg, linde) geplant op grond in beheer van de gemeente

Wat gaan we nog doen?

Er wordt een groenvisie openbare ruimte opgesteld. Om de biodiversiteit te versterken zal het maaibeheer aangepast worden (minder maaien of sinus maaien).

Doelstellingen

We vergroten de verkeersveiligheid in de gemeente

Maatregelen

De doelen en aanpak (nieuw GVVP) is heroverwogen en opnieuw vastgesteld en wordt uitgevoerd.

Wat hebben we gedaan?

Bij investeringen op de locaties Rooboerskamp/ Hogepad en Wildekampseweg/Nachtegaalweg hebben we rekening gehouden met het vergroten van de verkeersveiligheid. Ook de Kerkstraat in Veessen hebben we eind dit jaar verbeterd.

Wat gaan we nog doen?

In 2025 gaan we de Veldzijderkamp in Wapenveld aanpakken.

Jaarlijks zijn er 2 rotondes geschouwd en zo nodig aangepakt.

Wat hebben we gedaan?

We hebben de rotonde Brinklaan/Kamperweg en de rotonde Eperweg/Wezeweg onderzocht.

Wat gaan we nog doen?

De resultaten van de schouw op verkeersveiligheid van deze 2 rotondes worden nog gedeeld. In 2025 gaan we een schouw doen bij 2 andere rotondes.

Voor de Elburgerweg is binnen bebouwde kom van Heerde en de Hogeweg in Veessen de maximumsnelheid teruggebracht naar 30km/uur.

Wat hebben we gedaan?

We hebben het terugbrengen van de snelheid op bepaalde plekken van 50 naar 30 km/h opgenomen in de Omgevingsvisie (in april 2024 in de raad).

Wat gaan we nog doen?

We nemen dit uitgangspunt meegenomen in het nog vast te stellen mobiliteitsplan.

De lijst met verkeersgevaarlijke situaties vanuit het rapport meldpunt verkeersgevaarlijke situaties zijn afgewerkt.

Wat hebben we gedaan?

We hebben een lijst met verkeersgevaarlijke situaties vanuit het rapport meldpunt verkeersgevaarlijke situaties . Deze zijn van een reactie voorzien.

Wat gaan we nog doen?

We voeren de Omgevingsvisie uit, evenals de doorvertaling hiervan in het Mobiliteitsplan. In het mobiliteitsplan wordt een prioritering aangegeven welke situaties we het eerst gaan aanpakken.

Er is een pilot uitgevoerd in 2023 voor minder verkeer in het centrum Heerde (Welgelegen tot Bonenburgerlaan) voor zaterdagen na 16.00 uur. Resultaten zijn betrokken bij het centrumplan.

Wat hebben we gedaan?

Na gesprekken met ondernemers is er gekozen om een pilot te houden om doorrijdend verkeer uit het centrum te weren. Deze is september 2024 uitgevoerd. de resultaten en ervaring zijn geanalyseerd.

Wat gaan we nog doen?

De resultaten en ervaringen zullen nog gedeeld en betrokken worden bij de verdere plannen omtrent verkeer in het centrum.

De schoolroutes zijn geschouwd op veiligheid (bijv. door VVN).

Wat hebben we gedaan?

We hebben extra aandacht voor veilige loop- en fietsroutes naar scholen nog niet uitgevoerd, dit is in voorbereiding voor een Mobiliteitsplan (afrondende fase).

Wel is er op de eerste schooldag in augustus 2023 een tweede schoolzone geopend. Dit keer bij de Horsthoekschool met door leerlingen ontworpen borden.

Wat gaan we nog doen?

We nemen het uitvoeringsprogramma op in het Mobiliteitsplan.

Er is sprake van actief wildbeheer en er zijn hekken of roosters aangebracht op plekken met structureel overlast.

Wat hebben we gedaan?

We hebben een hekwerk aangebracht aan Wapenvelderzand om aanrijdingen met groot wild te voorkomen.

Wat gaan we nog doen?

Het verlagen van de snelheid op de Groteweg van 80 km/h na 60 km/h.

Doelstellingen

We willen dat materialen nog vaker opnieuw gebruikt worden

Maatregelen

Er is een concreet uitvoeringsprogramma toekomstbestendige bedrijventerreinen vastgesteld en die is in volgorde naar analogie programma in uitvoering.

Wat hebben we gedaan?

Circulaire economie is onderdeel van de omgevingsvisie, die in mei 2024 in de gemeenteraad is vastgesteld.

Wat gaan we nog doen?

We voeren de omgevingsvisie uit. Onder andere door het beleid in andere instrumenten verder uit te werken, bijvoorbeeld in het omgevingsplan en in programma's.

Binnen grenzen aanbestedingskader is er lokaal en duurzaam ingekocht. De vaste huisleveranciers zijn opnieuw aanbesteed.

Wat hebben we gedaan?

We kopen waar mogelijk zoveel mogelijk lokaal en duurzaam in, maar volgen daarbij wel de uitgangspunten van het inkoopbeleid H20 en wetgeving. Lokaal inkopen betreffen inkoop binnen de gemeenten Hattem, Heerde en Oldebroek. Diverse contracten van huisleveranciers zijn opnieuw aanbesteed. Begin 2024 is een ondernemersavond ingevuld rond het thema inkoop. Hier is door team inkoop toelichting gegeven op het inkoopproces.

Wat gaan we nog doen?

We continueren de uitvoering binnen het daarvoor vastgestelde beleid.

Onze bedrijfsauto's zijn conform afschrijvingsplanning vervangen door elektrische auto's

Wat hebben we gedaan?

Enkele bedrijfsauto's zijn conform afschrijvingsplanning vervangen door elektrische auto's. Dit is door het aanbod op de markt niet voor alle auto's mogelijk. Hierin maken we dan een keuze voor de beste duurzame optie.

Wat gaan we nog doen?

Dit beleid continueren we voor vervanging van bedrijfsauto's.

Er is op basis van uitgevoerd onderzoek over aanpassen wijze inzameling plastic afval door raad besluit genomen.

Wat hebben we gedaan?

We nemen het onderzoek naar mogelijke verbeteringen van onze PMD inzameling mee in een bredere heroriëntatie van onze huishoudelijke afval- en grondstoffeninzameling.

Wat gaan we nog doen?

De inzet is een besluit van de raad in 2025 over de toekomst van de restafval- en grondstoffeninzameling.

Doelstellingen

We zijn een gastvrije gemeente

Maatregelen

Er is zicht op de realisatie van een hotel. De voorgenomen ontwikkelingen mbt Ennerveld, IJsselzicht en IJsselhoeve zijn gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan?

In de omgevingsvisie hebben we ruimte gecreëerd voor de realisatie van een hotel.

We hebben meermaals contact gezocht met de initiatiefnemers van de locatie Gr8 om mee te denken in de huidige uitdagingen.

Voor het Ennerveld is de Omgevingsvergunning verleend. Voor de locaties IJsselzicht en IJsselhoeve is tot op heden geen aanvraag ingediend.

Wat gaan we nog doen?

We zijn in gesprek met de initiatiefnemers.

De centra zijn gezelliger gemaakt met groen en rondom muziekkoepeel, zulks in samenhang met centrumplan

Wat hebben we gedaan?

Met ondersteuning van een klankbordgroep is er gewerkt aan een concept-inrichtingsplan voor het centrum, in samenhang met het centrumplan (groene long, water en hittestress). Er is een inloop/informatieavond eind november geweest voor alle belangstellende.

Wat gaan we nog doen?

We gaan het inrichtingsplan vaststellen en vervolgens uitvoeren.

Er is geïnvesteerd in een kiosk, horecavoorziening resp. ontvangstlocaties op Heerderstrand en Renderklippen.

Wat hebben we gedaan?

Leisurelands is ideeën aan het uitwerken voor het Heerderstrand. Een concrete aanvraag is nog niet ingediend.

De aanvraag voor de wet Natuurbescherming voor de kiosk op de Renderklippen is wederom bij de provincie ingediend. De verwachting is dat deze vergunning niet wordt verleend.

Wat gaan we nog doen?

We behandelen ingediende aanvragen.

De opgaves vanuit de recreatiezonering zijn gerealiseerd resp. in uitvoering. Ook zijn routes opgesteld voor alle gebruikers (o.a. MTB-ers).

Wat hebben we gedaan?

In december 2023 is subsidie aangevraagd voor de verschillende onderzoeken en maatregelen in het kader van recreatiezonering. Deze is door de provincie positief beschikt. Een eerste onderzoeksopdracht is uitgevoerd.

Wat gaan we nog doen?

Wanneer de resultaten van de onderzoeken bekend zijn gaan we afhankelijk van het thema (zie eerdere inventarisatielijst) met de raad in gesprek over de uitvoering of gaan we direct tot uitvoering over.

Doelstellingen

We zorgen dat we meebewegen met de ontwikkelingen in de huizenmarkt

Maatregelen

Er is een doelgroepenverordening vastgesteld en in werking die er in voorziet dat woningen ook voor mensen met een lager inkomen betaalbaar blijven. Per initiatief zijn er met ontwikkelaars hierover afspraken gemaakt en vastgelegd in anterieure overe

Wat hebben we gedaan?

We werken aan een nieuwe huisvestingsverordening die moet zorgen voor een beter passende toewijzing.

Wat gaan we nog doen?

We zetten het ingezette beleid voort.

Dit voornemen is uitgewerkt met Triada en gekoppeld aan het woningverdeelsysteem sociale verhuur.

Wat hebben we gedaan?

Dit maakt onderdeel uit van het programma Volkshuisvesting.

Wat gaan we nog doen?

We zetten het ingezette beleid voort.

We gaan nog onderzoeken of de verhuur van particuliere eigenaren via de woningcorporatie kan lopen, zodat sociale verhuur ook sociale verhuur blijft. Hiertoe moet de huisvestingsverordening worden aangepast.

De rood voor rood regeling is aangepast waarbij de intentie is om meer woningen toe te voegen.

Wat hebben we gedaan?

De rood voor rood regeling wordt in 2025/2026 opnieuw vorm gegeven.

Wat gaan we nog doen?

In 2025/2026 starten we met een nieuw functieveranderingsbeleid.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting 2024 incl wijz	Realisatie 2024	Restant 2024 (B-W)
Lasten					
Duurzaamheid	491.669	546.608	1.666.910	817.957	848.953
Riolering	1.446.130	1.285.204	1.285.204	1.314.442	-29.238
Reiniging afval	1.618.984	1.708.955	1.708.955	1.704.316	4.639
Begraven	461.634	447.271	447.271	495.156	-47.885
Economie	1.109.589	300.639	594.639	651.859	-57.220
Toerisme en recreatie	393.594	442.846	472.846	395.277	77.569
Bouwen en Wonen	1.579.361	1.173.559	1.624.499	1.736.469	-111.970
Ruimtelijke ontwikkeling	748.090	654.319	1.348.319	1.259.107	89.212
Grondbedrijf	2.181.617	76.566	76.566	1.480.132	-1.403.566
Gemeentelijke accommodaties	1.952.966	2.138.372	2.569.591	2.003.262	566.329
Beheer en onderhoud	5.521.345	5.108.677	5.606.712	5.391.128	215.584
Verkeer en vervoer	197.268	251.764	320.264	315.687	4.577
Totaal Lasten	17.702.247	14.134.780	17.721.776	17.564.793	156.983
Baten					
Duurzaamheid	-398.424	-348.993	-1.469.295	-713.095	-756.200
Riolering	-1.818.427	-1.618.057	-1.618.057	-1.699.352	81.295
Reiniging afval	-1.993.007	-2.096.421	-2.096.421	-2.112.072	15.651
Begraven	-613.308	-615.580	-615.580	-663.465	47.885
Economie	-838.576	-25.200	-275.200	-275.082	-118
Toerisme en recreatie	-23.087	-21.587	-21.587	-50.164	28.577
Bouwen en Wonen	-991.750	-397.866	-868.866	-1.157.926	289.060
Ruimtelijke ontwikkeling	-296.978	-116.380	-441.380	-541.756	100.376
Grondbedrijf	-1.449.065	-322.909	-462.909	-1.102.311	639.402
Gemeentelijke accommodaties	-1.277.084	-866.956	-947.754	-779.798	-167.956
Beheer en onderhoud	-676.940	-574.647	-776.203	-804.954	28.751
Verkeer en vervoer	-1.034	0	0	-475	475
Totaal Baten	-10.377.679	-7.004.596	-9.593.252	-9.900.450	307.198
Resultaat	7.324.568	7.130.184	8.128.524	7.664.343	464.181

Toelichting op de lasten en baten ruimte, ondernemen en wonen

Lasten

De totale lasten bij dit programma zijn **€157.000,-** lager dan geraamd. Hieronder zijn de belangrijkste oorzaken van deze afwijkingen weergegeven.

Duurzaamheid	€849.000		
--------------	----------	--	--

Economie	-/-€57.000		
Lagere rentekosten/bebording Masterplan IJsselvallei	€78.000		
Storting voorziening sociale woningbouw	-/-€108.000		
Geen kosten vliegtuigberging Veessen/hogere doorbelasting personeelskosten	€89.000		
Grondbedrijf	-/- €1.404.000		
Kostendekkende exploitaties	-/-€72.000		
Geen rentekosten gemeentelijke gebouwen/lage éénmalige kosten Hof van Cramer	€566.000		
Geen rentekosten openbare ruimte/onttrekking voorziening Parkeerfonds	<u>€216.000</u>		
<u>Totaal</u>	€157.000		

Duurzaamheid

Bij het product Duurzaamheid zijn er subsidiegelden ontvangen voor het Nationaal Isolatieprogramma en de bestrijding van energiearmoede. Deze bedragen zijn voor een deel in 2024 ingezet, echter hiervan is nog €756.000,- overgehouden. Verder is van het reguliere budget €93.000,- niet uitgegeven. Voorstel is om dit bedrag over te hevelen naar 2025 voor opname in de reserve duurzaamheid. Dit als basis voor het uitvoeringsprogramma duurzaamheid vanaf 2026 waar het opstellen van het warmteprogramma een onderdeel van is.

Economie

In 2023 en 2024 is ingezet op het opzetten en verbeteren van het organiserend vermogen van de bedrijventerreinen binnen de gemeente Heerde. De subsidiegelden die hiervoor zijn ontvangen zijn in 2023 in de administratie verwerkt; de uitvoering(kosten) ervan heeft veelal in 2024 plaatsgevonden. Dit, en de gering hogere kosten voor de Centrummanager, veroorzaakt de overschrijding van €57.000,- bij dit product.

Toerisme en recreatie

De uitgaven bij dit product zijn €78.000,- lager dan de raming. Deze onderschrijding heeft een aantal oorzaken. Er zijn geen rentekosten gemaakt waardoor er €34.000,- is uitgespaard. Verder is het budget van €14.000,- voor toeristische bebording niet uitgegeven. Door een vertraging in het proces voor het Masterplan IJsselvallei is hiervoor €21.000,- minder besteed. Tenslotte was de bijdrage voor de Vitale Vakantieparken €9.000,- lager.

Bouwen & Wonen

Bij de Najaarsnota 2024 is er rekening gehouden met een storting naar de voorziening Sociale Woningbouw van €114.000,-. In werkelijkheid is er nog €108.000,- meer ontvangen; deze hogere ontvangst is ook naar de voorziening doorgestort.

Ruimtelijke ontwikkeling

De kosten en dekking vanuit de reserve voor de vliegtuigberging in Veessen zijn nog niet

verwerkt in de exploitatie omdat deze kosten, na de afronding van dit project, door het Rijk worden vergoed. Hierdoor is er €140.000,- minder bij product uitgegeven. Daarnaast is er meer dan verwacht gebruik gemaakt van externe adviseurs ten behoeve van de implementatie van de Omgevingswet en voor de ontwikkeling van ruimtelijke plannen. Per saldo wordt op dit product €89.000,- overgehouden.

Grondbedrijf

Lasten -/-€1.404.000 en baten €639.000,-; per saldo een negatief jaarrekeningresultaat van -/-€765.000,-. De grondexploitatie van het jaar 2024 sluit met een negatief resultaat van €358.000,-. Dit is het saldo van winst en verliesnemingen van 4 complexen. In de begroting was rekening gehouden met een positief resultaat van €340.000,-, dit volgens het MPG dat bekend was bij het opmaken van de Voorjaarsnota 2024 (is later nog een keer gewijzigd vanwege correcties Centrumplan). Het blijft lastig om het resultaat goed te voorspellen omdat er jaarlijks hercalculaties gemaakt worden van de exploitaties en de POC-methode (een rekenkundig model) toegepast moet worden. Grondverkoop laten zich ook lastig op de precieze momenten voorspellen. De uitgaven en inkomsten van de grondexploitatie zijn balansboekingen, maar de grootboekregels (het BBV) schrijven voor dat de mutaties via de gewone exploitatie van de gemeente moeten lopen. Daarna worden deze met een tegenboeking naar de balans geboekt. Het lastige is dat de ramingen van deze uitgaven en inkomsten al in eerdere jaren via kredieten door de raad beschikbaar gesteld. Daarom is het niet goed mogelijk een toelichting te geven op de verschillen tussen raming en werkelijkheid. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar het niet openbare MPG.

Gemeentelijke accommodaties

De werkelijke kosten bij dit product zijn €566.000,- lager dan de raming. Dit komt voor €405.000,- doordat er geen rentekosten zijn doorbelast. Door het forse financieringsoverschot gecombineerd met de relatief hoge rentevergoeding is er per saldo meer rente ontvangen dan er is betaald. Hierdoor is deze rentedoorbelasting vervallen. Daarnaast is er €131.000,- overgehouden van de éénmalige kosten voor de bouw van de nieuwe Hof van Cramer. De kosten voor de sloop van het pand, met daarbij de asbestverwijdering, waren fors lager.

Beheer en onderhoud

De werkelijke uitgaven bij het programma Beheer en onderhoud zijn €216.000,- lager dan geraamd. Voor een groot deel (€150.000,-) wordt deze onderschrijding veroorzaakt doordat er geen rentekosten zijn doorbelast. Daarnaast is er bij de Voorjaarsnota 2024 een bedrag van €90.000,- vanuit de voorziening Parkeerfonds toegevoegd. Hiervan is maar €29.000,- uitgegeven. Het restant blijft beschikbaar in de voorziening en zal op een later moment worden besteed.

Baten

De totale baten bij dit programma zijn **€307.000,-** hoger dan geraamd. Hieronder zijn de belangrijkste oorzaken van deze afwijkingen weergegeven.

Duurzaamheid	-/- €756.000
Kostendekkende exploitaties	€145.000
Inhaaljaar Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL)	€22.000
Storting voorziening sociale woningbouw	€108.000

Plankosten/antérieure overeenkomsten/bouwleges	€405.000
Vliegtuigberging Veessen	-/-€140.000
Grondbedrijf	€639.000
Geringere onttrekking reserves t.b.v. gemeentelijke gebouwen (o.a. Hof van Cramer)	-/-€162.000
Recht van opstal vergoedingen plaatsen trafo's (Liander)	€29.000
Overige kleine afwijkingen	<u>€17.000</u>
Totaal	€307.000

Duurzaamheid

Zoals bij de lasten als is aangegeven is een deel (€756.000,-) van de subsidiegelden voor het Nationaal Isolatieprogramma en de bestrijding van energiearmoede nog niet uitgegeven.

Toerisme & recreatie

De subsidie voor het behoud en de ontwikkeling van (agrarische) natuurgebieden en landschappen (SNL) werd altijd een jaar achteraf betaald en verantwoord. Met ingang van 2024 is ervoor gekozen om deze subsidie te verantwoorden in het jaar waarop deze betrekking heeft. Het gevolg hiervan is dat zowel de jaren 2023 als 2024 zijn verwerkt; dit 'inhaaljaar' resulteert in een extra inkomst van €22.000,-.

Bouwen & Wonen

Ten opzichte van de najaarsnota, waar €114.000,- is bijgeraamd voor de bijdragen sociale woningbouw, is er €108.000,- meer binnengekomen en doorgestort naar de voorziening (budgetneutraal).

Ruimtelijke ontwikkeling

In de loop van 2024 is de plankostenscan geïntroduceerd en wordt per initiatief een begroting op maat gemaakt en geïnd (€219.000,-). Deze nieuwe manier van werken is in 2024 niet optimaal meegenomen in de gemeentelijke begroting. Voor volgend jaar wordt hier een aparte projectadministratie voor ingericht.

De kosten en dekking vanuit de reserve (€140.000,-) voor de vliegtuigberging in Veessen zijn nog niet verwerkt in de exploitatie omdat deze kosten, na de afronding van dit project, door het Rijk worden vergoed (budgetneutraal).

Gemeentelijke accommodaties

Bij de begroting was rekening gehouden met een onttrekking aan de reserves voor diverse kosten aan gemeentelijke gebouwen van €300.000,-. In werkelijkheid waren deze kosten, en daarmee de onttrekking uit de reserves, €162.000,- lager. Voor een groot deel komt dit doordat de éénmalige kosten van de Hof van Cramer (sloop/asbestverwijdering etc.) erg meevielen.

Beheer en onderhoud

De werkelijke inkomsten bij het programma Beheer en onderhoud zijn €29.000,- hoger dan geraamd. De afwijking is tot stand gekomen omdat er veel meer overeenkomsten met Liander zijn gemaakt voor het plaatsen van trafo's. Hiervoor zijn door deze organisatie vergoedingen in de vorm van 'recht van opstal' betaald.

Kostendekkende exploitaties

Riolering

(lasten -/-€29.000,- en baten €81.000,-). Alle verschillen tussen raming en werkelijkheid van riolering worden gemuteerd op de voorziening riolering. Daarmee blijven de middelen beschikbaar voor het onderhoud van riolering. In 2024 zijn we op de lasten en baten €102.000,- tekort gekomen. Dit tekort wordt gedekt uit de voorziening riolering. Het is hierbij goed om te weten dat er jarenlang overschotten zijn geweest die naar de voorziening riolering zijn gegaan. Het tekort van 2024 is voornamelijk ontstaan uit fors hogere uitgaven voor energie en aan onderhoud drukriolering en de vrijvervalriolen. De bovengenoemde cijfers over de lasten en baten sluiten niet aan met dit bedrag. Dat komt omdat BTW ook onderdeel uitmaakt van de lasten maar vanwege compensatie niet begroot wordt. Ook toegerekende overhead wordt op een andere plek in de begroting verantwoord. De raming gaf aan dat we een tekort zouden hebben van €44.000,- op de exploitatie van rioleringen. De nadelen zijn groter geweest want in afwijking daarvan is ongeveer €81.000,- meer uitgegeven aan derden en doorberekeningen van interne kosten. Daarnaast was er een besparing op de rente. Aan baten zijn er €24.000,- hogere opbrengsten aan rioolheffingen geweest. De stand van de voorziening riolering komt hiermee uit op €4.800.000,- per 1-1-2025.

Reiniging afval

(afval lasten €5.000,- en baten €16.000,-). Alle verschillen tussen raming en werkelijkheid worden gemuteerd op de reserve afvalstoffenheffing. Daarmee blijven de overschotten beschikbaar voor deze exploitatie. De exploitatie van 2024 gaf een positief saldo van €41.000,-. Dat komt hoofdzakelijk door een hogere opbrengst van €59.000,- voor het PMD, een voordeel op de kosten van de ROVA van €25.000,-, een hogere opbrengst voor zwerfafval van €18.000,- en een lagere opbrengst afvalstoffenheffing van €61.000,-. De cijfers sluiten niet aan met de hier genoemde baten en lasten omdat overhead en kwijtscheldingen op andere plekken in de begroting geraamd worden. Ook de BTW wordt niet geraamd, maar maakt wel onderdeel uit van de exploitatie. Er zal vanwege het overschot op de exploitatie €41.000,- naar de reserve worden geboekt. De stand van de reserve afvalstoffenheffing komt hiermee uit op €243.000,- per 1-1-2025.

Begraven

(lasten -/-€48.000,- en baten €48.000,-). Alle verschillen tussen raming en werkelijkheid van begraven worden gemuteerd op de reserve afkoopsommen onderhoud graven. Daarmee blijven de mutaties en overschotten beschikbaar voor deze exploitatie. Voor het jaar 2024 was geraamd dat we €101.000,- tekort zouden komen, maar in werkelijkheid was er een overschot van €19.000,-. Een afwijking van €120.000,-. Voor het grootste deel (€136.000,-) kan dit toegeschreven worden aan een hogere opbrengst aan afkoopsommen onderhoud graven. Het blijkt dat er veel gevallen zijn die besluiten om niet meer jaarlijks het onderhoud willen betalen, maar dit af willen kopen. Verder zijn de kosten wat hoger uitgevallen door de hogere prijs van brandstofkosten en het delven van graven door een externe partij. Genoemde cijfers sluiten niet aan met de baten en lasten omdat ook het overhead wordt toegerekend, maar vanwege BBV-regels op een andere plek begroot worden. Na toevoeging van €19.000,- aan de reserve is de stand van de reserve afkoopsommen €1.196.000,- per 1-1-2025.

Wettelijke voorgeschreven indicatoren

De werkelijke inkomsten bij het programma Beheer en onderhoud zijn € 44.425,- meer dan geraamd. De afwijking is tot stand gekomen omdat er veel meer overeenkomsten met Liander zijn gemaakt voor het plaatsen van trafo's (recht van opstal).

Programma Indicator		eenheid	periode	Heerde	Nederland
2	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2023	77	150
2	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	2022	21,7	40,9
2	Functiemenging	%	2023	45,7	54,2
2	Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	2023	147	181,8
2	Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2024	430	379
2	Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2023	3,3	9,1
2	Demografische druk	%	2024	86	70,4
2	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2024	1065	geen data
2	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2024	1098	geen data
2	Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2021	600,9	836,6

3. Sociaal maatschappelijk

Toelichting op programma Sociaal Maatschappelijk

Het programma Sociaal Maatschappelijk gaat over alles wat mensen in hun directe bestaan raakt en heeft primair betrekking op zorg, welzijn, arbeid, onderwijs, volksgezondheid en vrijetijdsbesteding zoals sport en kunst en cultuur. Het gaat om mensen en de wijze waarop zij in staat zijn om deel te nemen aan de samenleving en invulling geven aan hun eigen verantwoordelijkheid.

Collegeprogramma Sociaal maatschappelijk 2024

Doelstellingen

We benutten de kracht van de samenleving

Maatregelen

Onze subsidieformulieren zijn 2 jaarlijks geevalueerd en desgewenst vereenvoudigd.

Wat hebben we gedaan?

De subsidieregelingen voor de structurele subsidies zijn vereenvoudigd en gelden voor meerdere jaren. Het aantal soorten aanvraagformulieren is verminderd en eenvoudiger opgesteld. Door deze stappen is sneller te zien waarvoor de gemeente subsidie verstrekt en is het makkelijker aan te vragen. Er wordt voor zowel structurele als incidentele subsidieregelingen gewerkt volgens een vast format, wat de leesbaarheid voor de aanvrager vergroot.

Wat gaan we nog doen?

Na de overgang naar een nieuw zaaksysteem is digitaal aanvragen mogelijk.

Het maatwerkaanbod voor jonge mantelzorgers binnen STIP is gecontinueerd.

Wat hebben we gedaan?

Jaarlijks kennen we het mantelzorgcompliment toe. Om mantelzorgers en zorgontvangers tegemoet te komen is sinds 2024 de aanvraagperiode voor het mantelzorgcompliment verlengd naar een heel jaar. Stip biedt ondersteuning waar nodig.

Wat gaan we nog doen?

Dit zetten we voort, dit is structureel werk. We gaan aan de slag met de behoefte aan lichtere respijtzorg thuis.

Het % zwaar belaste mantelzorgers in de GGD monitor is gelijk gebleven of afgenomen.

Wat hebben we gedaan?

Vanuit Stip bieden we waar nodig respijtzorg en ondersteuning aan mantelzorgers die op adem willen komen. Maandelijks is het Mantelzorg café in De Heerd en in 2023 is een mantelzorgbeurs georganiseerd.

Wat gaan we nog doen?

Dit zetten we voort, dit is structureel werk.

Doelstellingen

We breiden de begraafplaats uit

Maatregelen

De uitbreiding van de begraafplaats Wapenveld is gerealiseerd of in aanbouw.

Wat hebben we gedaan?

In 2023 is gestart met de verkenning welke mogelijkheden er zijn om de uitgifte van graven op begraafplaats Wapenveld te waarborgen. De eerste uitkomsten van de verkenning zijn in een themacollege besproken.

Wat gaan we nog doen?

In het vervolg van 2024 wordt het project verder vormgegeven. Hierbij worden de uitkomsten van de verkenning verder uitgewerkt (definitief ontwerp) waarbij bestuur (raad) en alle andere belanghebbenden (zoals bewoners, IDO, Dorpsraad) worden betrokken.

Doelstellingen

We creëren centrale ontmoetingsplekken

Maatregelen

De MFA Wapenveld is gerealiseerd resp. in aanbouw.

Wat hebben we gedaan?

De bouw van de MFA Wapenveld is in volle gang.

Wat gaan we nog doen?

Volgens planning wordt MFA Wapenveld eind 2025 opgeleverd.

Er is in de kern Heerde voor jongeren een buiten hangplek.

Wat hebben we gedaan?

In 2024 hebben we een verkenning van de mogelijke locaties voor jongeren uitgevoerd. In 2025 is een informatiebijeenkomst georganiseerd voor omwonenden van de beoogde locatie.

Wat gaan we nog doen?

Gesprekken met jongeren en vervolgbijeenkomsten worden georganiseerd. Besluitvorming over definitieve locatie wordt voorbereid en raad wordt tussentijds geïnformeerd.

Doel is om in 2025 een hangplek voor jongeren in de kern van Heerde te realiseren.

Doelstellingen

We steken de helpende hand uit

Maatregelen

Meer scholen zetten jaarlijks in op voorkomen verslaving d.m.v. scholing.

Wat hebben we gedaan?

Bureau Halt heeft een structureel aanbod voor voorlichting op scholen. In het schooljaar 2023/2024 hebben alle scholen 1 of meerdere gastlessen afgenomen.

Wat gaan we nog doen?

We zetten de ingezette acties structureel voort.

We hebben AA blijvend gefaciliteerd, zodat zij hun werk kunnen doen (huisvesting, folders printen, actieve verwijzing)

Wat hebben we gedaan?

We ondersteunen zelfhulpgroepen zoals de AA en stimuleren inwoners hier gebruik van te maken.

In de pilot Middelengebruik en Verslaving benadert de casemanager inwoners met een verslaving volgens de Aanpak Middelengebruik en Verslaving en werkt toe naar langdurig herstel. Naar aanleiding van activiteiten In de week van de verslaving zijn veel contacten ontstaan waaruit hulp is voortgevloeid.

Wat gaan we nog doen?

We zetten de ondersteuning AA voort.

De huidige laagdrempelige plek bij STIP is gecontinueerd.

Wat hebben we gedaan?

Stip biedt een laagdrempelige plek waar je hulp kunt vragen.

Wat gaan we nog doen?

Zodra de nieuwe MFA Hof van Cramer gereed is, dan wordt Stip Wapenveld daar gelokaliseerd en verder uitgebreid.

We hebben de huidige werkwijze voor het verstrekken van bijstand gecontinueerd met aandacht voor de mens. Ons beleid is heroverwogen als landelijke ontwikkelingen daar aanleiding toe geven (zoals bijv inflatie, rente, kosten levensonderhoud).

Wat hebben we gedaan?

We kijken bij het verstrekken van bijstand naar de mens. We zoeken samen naar passend werk en leveren maatwerk bij de kwijtschelding van schulden.

Het beleidsplan bestaanszekerheid is eind 2023 vastgesteld door de raad en we geven hier uitvoering aan. Zo worden uitgiftepunten voor menstruatieproducten ingericht. Samen met ketenpartners is het armoedepact opgericht. Naast het reguliere Kindpakket hebben de kinderen in de zomer een zomerpakket met speelgoed ontvangen. En ook is weer een Kledingpas voor kinderen verstrekt. In april en oktober hebben we een

energietoeslag uitgekeerd. Het Noodfonds Energietoeslag hebben we geëvalueerd en verlengd tot 31-12-2023. We communiceren uitgebreid over de mogelijkheden tot hulp via publicaties en via de vele persoonlijke gesprekken die door de collega's van Steun- en informatiepunt Stip worden gevoerd.

Wat gaan we nog doen?

We willen het Kindpakket verder uitbreiden. Dit wordt meegenomen bij de integrale afweging Perspectiefnota.

We onderzoeken hoe we de klanttevredenheid van de inwoners die gebruik maken van de regelingen vanuit de Participatiewet, kunnen meten. We breiden het armoedepact verder uit.

Onze inzet op begeleiding van inwoners naar werk is tenminste gelijk gebleven. We blijven inzetten op participeren op een passende plek.

Wat hebben we gedaan?

We werken intensief samen met Lucrato om alle inwoners in de gemeente Heerde een goede werk- en/of vrijwilligersplek te bieden.

Wat gaan we nog doen?

We zetten onze werkzaamheden voort.

De tijdelijke ophoging uren schulddienstverlening is structureel gemaakt.

Wat hebben we gedaan?

De uren voor schulddienstverlening zijn structureel verhoogd.

Wat gaan we nog doen?

Voor 2025 is de formatie verhoogd in verband met toenemende problematiek. Structurele uitbreiding vanaf 2026 worden meegenomen bij de integrale afweging Perspectiefnota.

Er is een aangescherpt beleidskader Huishoudelijke Hulp zodat de voorziening financieel betaalbaar blijft

Wat hebben we gedaan?

Het beleidskader is in 2023 vastgesteld. Nieuwe aanbesteding voor huishoudelijke ondersteuning is afgerond.

Wat gaan we nog doen?

We voeren het ingezette beleid uit.

Toepassing eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp is in regeling en organisatie vastgelegd/uitgewerkt en werkt in praktijk

Wat hebben we gedaan?

Voor toepassing van een eigen bijdrage moet wetswijziging worden afgewacht.

Wat gaan we nog doen?

Na wetswijziging wordt eigen bijdrage weer ingesteld.

Huidige aanpak en ondersteuning met huishoudcoach gericht op (alternatieve) maatwerkaanpak per individu is gecontinueerd.

Wat hebben we gedaan?

We hebben de inzet van de huishoudcoach voortgezet.

Wat gaan we nog doen?

Huidige aanpak continueren.

Doelstellingen

We verbeteren de huisvesting van onze scholen

Maatregelen

Afhankelijk van financiële haalbaarheid is de in het Integraal HuisvestingsPlan opgenomen volgorde gerealiseerd of in gang gezet.

Wat hebben we gedaan?

De renovatie van De Noordgouw is in uitvoering.

Voor IKC De Lichtbron is een voorlopig ontwerp (VO) opgesteld.

De toiletunits van De Jan Ligthartschool zijn gerenoveerd. Er ligt een eerste aanzet voor de businesscase van deze school.

Er is een start gemaakt met het opstellen van een businesscase voor de Jenaplanschool.

Het Sprengen College is opgehouden te bestaan. De Ambelt heeft de school voortgezet op de locatie in Wapenveld, zodat onderwijs voor de leerlingen van het Sprengen College geborgd bleef. Het college heeft ingestemd met een tijdelijke huisvesting van drie schooljaren, tot en met schooljaar 2024-2025.

Wat gaan we nog doen?

We stellen een businesscase voor de Jenaplanschool en de Jan Ligthartschool op. Daarna kan de modernisering worden gerealiseerd. De businesscase voor de Jenaplanschool wordt in het tweede kwartaal 2025 ter besluitvorming voor krediet aangeboden aan de raad. Zodra de businesscase voor de Jenaplanschool is afgerond, wordt de businesscase voor de Jan Ligthartschool verder uitgewerkt.

Renovatie van de Noordgouw wordt afgerond. Als de aanbesteding past binnen het krediet, zal de bouw van de Lichtbron nog voor de zomer 2025 starten.

We stimuleren inwoners en bezoekers om te bewegen. Het % inwoners dat beweegt en sport is toegenomen volgens de GGD monitor. Het sportakkoord is in uitvoering met lokale partijen.

Wat hebben we gedaan?

Door de extra inzet van buurtsportfunctionarissen hebben we meer inwoners van jong tot oud in beeld. Ook hebben we het netwerk van de buurtsportcoaches kunnen verstevigen en uitbreiden. Er zijn korte lijnen met onder andere het onderwijs, fysiotherapeuten, huisartsen en sportaanbieders.

Ook hebben we met de extra formatie buurtsportcoaches het buitenschoolse sportaanbod kunnen uitbreiden. Door de activiteiten die we wekelijks organiseren na schooltijd (Kids Actief) en in de schoolvakanties hebben we beter zicht op de ontwikkeling van de jeugd. Tijdens de activiteiten zorgen we ook dat we in gesprek komen met ouders. Bijvoorbeeld bij de Koningsspelen, de Pietengym en de Buikschuifbaan.

We blijven deze activiteiten organiseren en betrekken ouders hierbij.

Wat gaan we nog doen?

We willen het netwerk nog verder verstevigen en uitbreiden in het tweede deel van deze collegeperiode. Ook hebben de buurtsportcoaches een belangrijke rol in de verdere uitvoering van het lokaal sport- en preventieakkoord.

Extra inzet van combinatiefunctionarissen (buurtsportcoach) is structureel gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan?

We hebben (tijdelijk) extra formatie ingezet in de vorm van buurtsportcoaches.

Wat gaan we nog doen?

We zetten in op structurele uitbreiding van onze formatie buurtsportcoaches. Structurele uitbreiding vanaf 2026 worden meegenomen bij de integrale afweging Perspectiefnota.

Duidelijk en eenduidig sportaccommodatiebeleid en subsidieregeling is vastgesteld.

Wat hebben we gedaan?

In 2023 zijn we gestart met de ontwikkeling van nieuw accommodatiebeleid. We zorgen er voor dat dit beleid breed gedragen wordt. Dit doen we door de verschillende gebruikers van onze maatschappelijke accommodaties te betrekken gedurende het gehele proces.

In 2024 is het accommodatiebeleid door de raad vastgesteld.

Wat gaan we nog doen?

In 2025 wordt een subsidieregeling opgesteld ter uitvoering van het accommodatiebeleid.

Er is een onderzoek uitgevoerd in welke mate schoolzwemmen bijdraagt aan het vergroten van de zwemvaardigheid.

Wat hebben we gedaan?

In de afgelopen periode is hier nog geen uitvoering aan gegeven.

Wat gaan we nog doen?

We pakken het onderzoek naar schoolzwemmen op in het tweede deel van deze collegeperiode. Daarbij betrekken we ook nadrukkelijk de resultaten van recente landelijke onderzoeken.

Zoveel mogelijk schoolpleinen en speelplekken zijn vergroent.

Wat hebben we gedaan?

Het college heeft € 100.000,- beschikbaar gesteld voor het vergroenen van schoolpleinen. Daarbij is rekening gehouden met de door de raad gestelde kaders. In overleg met de schoolbesturen is een subsidieregeling opgesteld.

Wat gaan we nog doen?

De subsidieregeling is van kracht.

Doelstellingen

We zorgen dat iedereen mee kan doen

Maatregelen

Er is integraal actieplan met partijen die zich bezig houden met dementie. Clienten beschermd wonen: voor eigen inwoners is een passende woonplek en passende ondersteuning. Migratieachtergrond: 95% inburgeringsplichtingen slagen voor inburgeringstoe

Wat hebben we gedaan?

We hebben een integraal actieplan dementie opgesteld. Hierin wordt zichtbaar hoe we als gemeente samenwerken om passende en toekomstbestendige zorg en ondersteuning voor mensen met dementie en hun naasten te ondersteunen.

We hebben opbouwwerkers toegevoegd aan het team Stip.

Afgelopen twee jaar hebben we op lokaal en subregionaal niveau (Hattem, Heerde, Epe) stappen gezet richting ondersteuning in eigen woonomgeving. Zo hebben we een pilot sociaal werk GGZ uitgevoerd, loopt een pilot casemanager Middelengebruik en Verslaving, en is de Herstelacademie Korak gestart (locatie Heerde/Hattem/Epe).

Inburgeringsplichtigen volgen het opleidingstraject. De aanwezigheid bij de inburgeringslessen is hoog (rond de 90%).

Er zijn verschillende interventies gepleegd om de verdere integratie van inburgeraars te bevorderen, zowel reguliere activiteiten (maatschappelijke begeleiding, taalmaatjes) als aanvullende activiteiten (communicatie-uitingen in verschillende talen en een promotievideo in samenwerking met Lucrato). We hebben beleidscapaciteit voor LHBTI+ structureel toegevoegd. Afgelopen jaar is op de nieuwe website van Stip (Stipheerde.nl) een themapagina ingericht over LHBTI+. Daar kunnen inwoners terecht voor informatie en eventuele ondersteuning.

Wat gaan we nog doen?

Op basis van de voorlopige resultaten van de pilot casemanager Middelengebruik en Verslaving is inzet van de casemanager voor 2025 geborgd en zetten we in op structurele inzet van de casemanager vanaf 2026 en verder.

In samenwerking met partners geven we invulling aan de doelstellingen en samenwerkingsafspraken op gebied van dementie vanaf 2025 en verder.

Elke 3 jaar voeren we een Dementiescan uit.

We zijn als Heerde op het landelijke gemiddelde uitgekomen qua laaggeletterdheid, oftewel 2% beter

Wat hebben we gedaan?

De taalambassadeur zet zich blijvend in. De bibliotheek biedt samen met Seniorweb ondersteuning op het gebied van computergebruik.

Elk jaar hebben we aandacht voor de Week van Lezen en Schrijven (elk jaar in september). Per jaar kiezen we een doelgroep die we gaan aanspreken. In 2023 waren dit de werkgevers. We hebben in 2023 de voorstelling Laaggeletterd! aangeboden voor vrijwilligers en professionals en werkgevers.

Wat gaan we nog doen?

We zetten het ingezette beleid voort.

Jongeren geven minstens het cijfer 7 aan het leven volgens de GGD-gezondheidsmonitor. Overgewicht: aantal jongeren met overgewicht is afgenomen volgens gezondheidsmonitor.

Wat hebben we gedaan?

We bieden structureel hulp bij problemen met jongeren, via Stip en gezamenlijk met ouders, school en jeugdzorg.

De sociale kaart is bijgewerkt. Een pilot om scholen meer gebruik te laten maken van preventief aanbod is succesvol afgerond.

We zijn gestart met VoorZorg, een programma waarin moeders in risicovolle thuissituaties worden begeleid bij hun zwangerschap. Het Ouder-Kind festival was een succes.

Het jongerenwerk heeft eigen sociale media accounts gekregen, waardoor hun zichtbaarheid verbeterd is. Het aantal volgers is gegroeid. Het jongerenwerk is vindbaar op de website van STIP. Het jongerenwerk heeft in de schoolvakanties extra activiteiten georganiseerd.

Met schoolbesturen is gewerkt aan een gezamenlijke visie op jeugd in Heerde. Er zijn gesprekken gestart met IB'ers over de inzet van gezinscoaches op school.

Buurtsportcoaches signaleren overgewicht en maken dit bespreekbaar bij onderwijs en ouders.

Voor inwoners tot 18 jaar stimuleren we deelname aan sport. Sportverenigingen ontvangen een subsidie voor ieder jeugdlid.

Wat gaan we nog doen?

We zetten de structurele inzet van hulp bij problemen met jongeren via Stip voort.

We blijven inzetten op preventie om het aantal aanmeldingen voor jeugdhulp in relatie tot psychische klachten te laten afnemen. We gaan meer planmatig met scholen werken aan een preventieplan op een bepaald thema van preventie.

Het % eenzaamheid onder 65+ is volgens GGD-gezondheidsmonitor afgenomen, o.a. door middel van huisbezoeken.

Wat hebben we gedaan?

We hebben een ouderenwerker aangesteld bij Stip, voor bezoeken aan ouderen.

We maken steeds meer actief gebruik van het concept Welzijn Op Recept en verkennen met ketenpartners hoe we onderling de samenwerking en vroegtijdige signalering kunnen versterken. We zorgen ervoor dat we vanuit STIP zichtbaar aanwezig zijn en de ouderenwerker is een centraal aanspreekpunt rondom eenzaamheid. Daarnaast inventariseren we, met behulp van onder andere de ouderenwerker, sociaal werkers en opbouwwerkers, de behoefte bij ouderen zelf door het gesprek met hun aan te gaan.

Wat gaan we nog doen?

Voor de duur van in ieder geval dit collegeprogramma zetten we de bezoeken aan ouderen voort. We zetten in op structurele inzet van de ouderenwerker vanaf 2026. Deze wordt meegenomen bij de integrale afweging Perspectiefnota.

In 2025 worden er vanuit STIP gerichte interventies uitgevoerd om eenzaamheid bij ouderen te verminderen.

Door middel van onderzoek is er vastgesteld of er onder ouderen behoefte is aan dagactiviteiten in Veessen en Vorchten

Wat hebben we gedaan?

Er zijn bestuurlijke contacten met afgevaardigden van de dorpsraad i.o. Veessen, en in Vorchten met sleutelpersonen in de samenleving.

Wat gaan we nog doen?

In 2025-2026 inventariseren we de behoeften aan dagactiviteiten in de kernen Veessen en Vorchten.

Er is vastgesteld of er onder ouderen behoefte is om dichterbij voorzieningen te wonen en of zij daar ook behoefte aan hebben.

Wat hebben we gedaan?

Het Volkshuisvestingsprogramma met daarin de woonzorgvisie is ter besluitvorming voorgelegd aan het bestuur. Er is goede samenwerking tussen zorginstellingen, woningcorporatie en gemeente.

Wat gaan we nog doen?

De komende periode voeren we, samen met ketenpartners, het Volkshuisvestingsprogramma uit.

Doelstellingen

Wuule woont op 't mooiste plekkien in ons boeren vaderland

Maatregelen

We hebben aandacht voor cultuurhistorische elementen waarbij de bestaande financiële middelen tenminste op huidige niveau beschikbaar blijven.

Wat hebben we gedaan?

We hebben aandacht voor ons erfgoed. Daarom hebben we op 1 januari 2024 een nieuwe Erfgoedverordening vastgesteld. Hier zijn nieuwe instrumenten in opgenomen om ons erfgoed te beschermen. We doen mee in het Cultuur- en Erfgoedpact met 8 andere gemeenten op de Veluwe. We zetten ons samen met deze gemeenten in voor een sterkere regionale en lokale cultuur- en erfgoedinfrastructuur. Een uitwerking daarvan is dat we het platform voor culturele en kunstinstituten per 1 januari 2023 hebben uitgebreid met de erfgoedinstituten.

Wat gaan we nog doen?

We bereiden nieuw erfgoedbeleid voor. Als uitwerking van de rol van erfgoed in onze omgevingsvisie. En ook om de nieuwe instrumenten in de verordening goed te kunnen gebruiken. We kijken daarnaast naar mogelijkheden om meer erfgoed te beschermen. Hierbij hebben we oog voor materieel en immaterieel erfgoed.

We zetten als 9 regiogemeenten in op vernieuwing van het Cultuur- en Erfgoedpact.

De tijdelijke ophoging cultuurcoach is structureel gemaakt. De beschikbare uren zijn inhoudelijk ingezet

Wat hebben we gedaan?

De formatie voor de cultuurcoach is uitgebreid van 0,4 naar 0,6 fte. Door deze uitbreiding kan de cultuurcoach de behoefte aan cultuureducatie vanuit het primair en voorgezet onderwijs verbinden met het aanbod vanuit culturele instellingen en verenigingen. Ook zijn we eind 2023 gestart met het opstellen van een convenant cultuur en onderwijs.

Wat gaan we nog doen?

We zetten in op een structurele uitbreiding van uren voor de cultuurcoach. Daarnaast ondertekenen we in 2025 samen met het onderwijs en culturele instellingen en verenigingen het convenant cultuur en onderwijs.

De huidige financiële middelen voor culturele instellingen en musea zijn tenminste beschikbaar gebleven. Er is een besluit genomen over eventuele herschikking subsidiemiddelen naar cultuur en musea. De subsidie naar bibliotheek wordt jaarlijks geïndexeerd

Wat hebben we gedaan?

De huidige financiële middelen zijn beschikbaar gebleven. De subsidie naar de bibliotheek wordt inmiddels jaarlijks geïndexeerd.

Wat gaan we nog doen?

We nemen een besluit over eventueleerschikking van subsidiemiddelen naar cultuur en musea.

Wat gaat het kosten

Exploitatie	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting 2024 incl wijz	Realisatie 2024	Restant 2024 (B-W)
Lasten					
Onderwijs	1.120.576	1.785.811	1.625.624	1.942.375	-316.751
Kunst cultuur en media	822.948	863.659	875.659	908.584	-32.925
Sport	668.836	280.970	272.418	426.250	-153.832
STIP	3.166.185	3.298.752	3.526.452	2.924.036	602.416
Jeugd	5.549.311	5.708.386	5.975.486	6.466.378	-490.892
Participatie & werk	2.907.809	2.995.142	3.129.952	3.180.184	-50.232
Inkomen	5.414.482	4.589.713	4.905.522	5.250.536	-345.014
WMO	7.270.789	7.241.019	7.875.696	8.216.576	-340.880
Totaal Lasten	26.920.936	26.763.452	28.186.809	29.314.918	-1.128.109
Baten					
0-10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
Onderwijs	-431.977	-1.121.010	-863.910	-1.349.391	485.481
Kunst cultuur en media	-21.137	-2.500	-2.500	-41.294	38.794
Sport	-460.480	-164.818	-25.953	-324.993	299.040
STIP	-68.385	-4.290	-93.490	-107.204	13.714
Jeugd	-103.502	-70.000	-70.000	-108.562	38.562
Participatie & werk	-21.896	-158.981	0	-148.029	148.029
Inkomen	-3.100.139	-2.903.015	-3.189.252	-3.438.291	249.039
WMO	-1.121.667	-136.460	-198.460	-863.776	665.316
Totaal Baten	-5.329.183	-4.561.074	-4.443.565	-6.381.539	1.937.974
Resultaat	21.591.753	22.202.378	23.743.244	22.933.379	809.865

Toelichting op lasten en baten sociaal maatschappelijk

Lasten

De uitgaven bij het programma **Sociaal maatschappelijk** zijn in werkelijkheid **€1.128.000,-** hoger dan de raming. Hieronder is uiteengezet waar dit nadeel door wordt veroorzaakt.

Besteding SPUK OAB en NPO	-€463.000
---------------------------	-----------

Rentekosten en afschrijvingen onderwijslocaties	€106.000
---	----------

IKC De Lichtbron	€40.000
Subsidie gemeentelijke monumenten	-€14.000
SPUK Informatiepunt Digitale Overheid	-€19.000
Versnelde afschrijving van Berghuizerbad	-€27.000
Besteding SPUK GALA Sport	-€127.000
Inhuurkosten door ziekte, openstaande vacatures en kosten overheveling naar SPUK	€492.000
Uitvoeringskosten Stip	€40.000
Transformatiebudget en innovatiebudget	€70.000
Kosten Jeugdzorg	-/-€470.000
Besteding SPUK GALA Jeugd	-/-€20.000
Besteding SPUK Inburgering	-/-€125.000
Minderkosten WSW	€82.000
Meerkosten levensonderhoud	-/-€268.000
Meerkosten bijzondere bijstand	-/-€73.000
Extra materiele voorzieningen Wmo	-/-€83.000
Teveel bijgeraamd Basismobiliteit	€109.000

Besteding SPUK middelen Wmo	-/-€348.000
Overige kleine afwijkingen	<u>-/-€30.000</u>
Totaal	-/- €1.128.000

Onderwijs(huisvesting)

In 2024 heeft de gemeente Heerde per saldo geen rentekosten gehad en zijn deze kosten niet naar de diverse producten doorberekend. Dit resulteert in een voordeel van €61.000,- bij dit product. Voor de realisatie van de nieuw te bouwen IKC De Lichtbron was een budget geraamd van €833.000,- voor éénmalige kosten. Hiervan is €40.000,- overgebleven. Tenslotte waren de afschrijvingskosten en de onderhoudskosten van de scholen lager (€45.000,-). En er is €463.000,- aan SPUK middelen (OAB en NPO) besteed.

Kunst, cultuur en media

Vanuit het Rijk is er, middels een SPUK-bijdrage, €19.000,- beschikbaar gesteld voor de inrichting van een laagdrempelig hulppunt waar inwoners terecht kunnen met digitale vragen. De provincie Gelderland heeft een instandhoudingssubsidie gemeentelijke monumenten uitgekeerd van €14.000,-. In 2024 is dit geld besteed en heeft de verantwoording ervan in de exploitatie plaatsgevonden. Hier staan overeenkomstig baten tegenover.

Sport

Bij dit product zijn de lasten €27.000,- hoger door een versnelde afschrijving op investeringen van het Berghuizerbad. En €127.000,- bestedingen aan de SPUK GALA.

Stip

Bij Stip zijn meerdere vacatures niet (direct) vervuld en is een deel van de loonkosten overgeheveld naar de SPUK GALA. Hierdoor zijn er €492.000,- minder loon- en inhuurkosten. Het innovatiebudget van €20.000,- en het transformatiebudget van €50.000,- is nauwelijks aangesproken vanwege beschikbare SPUK-middelen. Doordat er dit jaar geen groepstrainingen zijn verzorgd en er door ziekte en vacatures minder activiteiten zijn georganiseerd is er €40.000,- aan uitvoeringskosten over gebleven.

Jeugd

De meerkosten van €470.000,- bij dit onderdeel worden vooral veroorzaakt door hoger uitgevallen individuele Jeugdhulp. In de tweede helft van het jaar is er meer gebruik gemaakt van duurdere, meer complexe (verblijfs)producten. En er is €20.000,- extra besteed aan SPUK GALA middelen.

Participatie & Werk

Er is €125.000,- besteed aan SPUK Inburgeringsmiddelen en er waren €82.000,- minder WSW kosten doordat de WSW een uitlopende regeling is. Daarnaast is er €7.000,- meer besteed aan werkzoekenden dienstverlening, omdat er meer aanvragen voor een uitkering levensonderhoud waren.

Inkomen

Bij dit product zijn de kosten voor levensonderhoud €268.000,- hoger uitgevallen door de indexatie en het aantal uitkeringsgerechtigden is toegenomen. De meerkosten hiervoor worden over twee jaar grotendeels gecompenseerd door de middelen die we dan

ontvangen. En er is €73.000,- extra besteed aan bijzondere bijstand, vooral Stichting Leergeld, waarvan een deel wordt gedekt door middelen SPUK GALA.

Wmo

De kosten voor materiële voorzieningen €83.000,- zijn hoger uitgevallen, vooral door duurdere woonvoorzieningen. Bij de najaarsnota is er voor basismobiliteit teveel bijgeraamd omdat is uitgegaan van de vervoersbewegingen van het schooljaar 2023-2024. Hiervan is €109.000,- overgehouden. Tenslotte is er voor €348.000,- aan SPUK-middelen (IZA, GALA en preventieakkoord) besteed.

Baten

De inkomsten bij dit programma zijn **€1.938.000,-** hoger dan de raming. De volgende oorzaken zijn hiervoor aan te wijzen.

SPUK NPO en SPUK OAB	€525.000
IKC De Lichtbron	-/-€40.000
SPUK IDO	€19.000
Subsidie Monumentenzorg	€20.000
SPUK GALA Sport en SPUK Stimulering Sport	€295.000
Minderkosten gezamenlijke jeugdprojecten/SPUK GALA Jeugd	€51.000
SPUK Onderwijsroute en SPUK Inburgering	€144.000
BUIG indexatie	€230.000
Aflossing leenbijstand	€19.000
MOBW-gelden	€227.000
SPUK GALA Wmo en SPUK IZA	€368.000
SPUK Prestatieakkoord	€30.000
Extra reizigersbijdrage	€17.000

Overige kleine afwijkingen	<u>€33.000</u>
----------------------------	----------------

Totaal	€1.938.000
---------------	-------------------

Onderwijs(huisvesting)

We hebben €525.000,- SPUK middelen OAB en NPO ontvangen. SPUK OAB heeft tot doel onderwijsachterstanden, waaronder taalachterstanden, van kinderen vroegtijdig te signaleren en te bestrijden. De SPUK NPO is voor het wegwerken van de onderwijsvertragingen die tijdens de coronaepidemie zijn ontstaan. Voor de realisatie van de nieuw te bouwen IKC De Lichtbron was een budget geraamd van €833.000,- voor éénmalige kosten. Hiervan is €40.000,- overgebleven. De dekking voor dit bedrag, een onttrekking uit de reserve, was daardoor eveneens lager.

Kunst, cultuur en media

Er is €19.000,- ontvangen voor SPUK IDO om digitale informatiepunten in te richten bij de bibliotheek. Deze zijn bedoeld om alle inwoners te ondersteunen bij digitalisering. En €20.000,- subsidie voor monumentenzorg ontvangen.

Sport

SPUK GALA en SPUK Stimulering Sport bedroegen samen €295.000,-. De SPUK GALA is vooral gebruikt voor de inzet van buurtsportcoaches en cultuurcoaches. De SPUK Stimulering Sport is een compensatie voor de BTW op kosten en investeringen voor sportaccommodaties en -activiteiten, welke niet vallen onder het BTW compensatiefonds.

Stip

Voor Stip is er €14.000,- ontvangen van andere gemeenten, omdat we gezamenlijke projecten hebben georganiseerd en Heerde de totaalfactuur heeft betaald. Dus in feite zijn het minderkosten, in plaats van baten.

Jeugd

De SPUK GALA Jeugd was €39.000,-. Hiermee zijn projecten zoals Kansrijke start en Centering Pregnancy gefinancierd, maar bijvoorbeeld ook weerbaarheidstrainingen.

Participatie & Werk

Er is €144.000,- voor SPUK Onderwijsroute en SPUK Inburgering ontvangen. SPUK Onderwijsroute is ten behoeve van het realiseren van aanbod voor de onderwijsroute en voor voorzieningen die, totdat het aanbod is gerealiseerd, voor de doelgroep worden getroffen vanwege de vertraging die als gevolg van het ontbreken van aanbod van de onderwijsroute is ontstaan. SPUK Inburgering is voor de financiering van reguliere inburgeringsvoorzieningen.

Inkomen

De budgetten voor BUIG zijn met €230.000,- gestegen, met name door extra indexatie, omdat het minimumloon, waaraan de uitkeringen levensonderhoud zijn gekoppeld, is gestegen. En er is €19.000,- ontvangen aan aflossing van leenbijstand.

Wmo

De middelen die de regiogemeente Apeldoorn heeft ontvangen voor de herinrichting van de MOBW zijn niet volledig benut. Het restant is verdeeld onder de deelnemende gemeenten. Heerde heeft €227.000,- ontvangen. Er is €368.000,- voor de SPUK GALA Wmo en SPUK IZA ontvangen en nog €30.000,- voor SPUK Preventieakkoord. Deze SPUKS richten zich op een gezonde, actieve leefstijl met als doel de zorgkosten op termijn te verlagen o.a. door sociale vangnetten te stimuleren en inwoners langer zelfredzaam te laten zijn. En er is €17.000,- extra aan reizigersbijdrage ontvangen, omdat er meer gebruik is gemaakt van het vraagafhankelijk vervoer.

BBV-indicatoren programma sociaal maatschappelijk

Programma	Indicator	eenheid	periode	Heerde	Nederland
3	Niet-sporters	%	2022	53,4	46,4
3	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2023	9	6,3
3	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2023	26	27
3	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2023	1,6	2,4
3	Jongeren met een delict voor de rechter	%	2023	1	1
3	Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2023	4	6
3	Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2023	1	2
3	Netto arbeidsparticipatie	%	2024	74,3	73,2
3	Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2024	147,8	343,6
3	Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2023	166	203,1
3	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2024	13,2	11,5
3	Jongeren met jeugdbescherming	%	2024	1	0,9
3	Jongeren met jeugdreclassering	%	2023	0,4	0,3
3	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2024	320	710

4. Bedrijfsvoering

Toelichting op programma Bedrijfsvoering

De gemeente is een betrouwbare rentmeester van de publieke middelen. Uitgangspunt is dat de exploitatie op orde is om jaarlijks te kunnen voldoen aan de voorwaarde van een sluitende begroting. Naast financiën is onder dit programma het streekarchivariaat, het uitvoeringsprogramma van het college en de stelposten voor de crisissen opgenomen.

Collegeprogramma Bedrijfsvoering 2024

Doelstellingen

We gaan verantwoordelijk om met gemeenschapsgeld

Maatregelen

P&C producten worden opgemaakt die aansluiten bij de sturende en controlerende rol van de raad. De omvang van de begroting hierbij is ingeperkt tot 100 pg en het is overzichtelijk.

Wat hebben we gedaan?

De verantwoording van de P&C-documenten vindt op een hoger niveau plaats (programma in plaats van productniveau). Hierdoor zijn de documenten compacter en overzichtelijker geworden en beter afgestemd op de informatiebehoefte van de raad.

Wat gaan we nog doen?

We zetten de gekozen nieuwe opzet en indeling voort. We evalueren dit periodiek met het bestuur.

Projecten zijn in uitvoering genomen als dekking geborgd is

Wat hebben we gedaan?

Maken altijd de keuze om eerst de dekking te realiseren en dan pas zaken in uitvoering te geven.

Wat gaan we nog doen?

Zetten dezelfde lijn voort.

Doelstellingen

We maken keuzes

Maatregelen

Wanneer we moeten bezuinigen, zal in samenspraak met de raad de bezuinigingen worden ingevuld, waarbij zorg en veiligheid prioriteit krijgen en zal niet bezuinigd worden op bestaande voorzieningen.

Wat hebben we gedaan?

Bij de perspectiefnota is duidelijk geworden dat vanaf het jaar 2026 de jaarlijkse begroting zonder ombuigingen niet meer sluitend te krijgen is. De VNG heeft voor deze begrotingscyclus een advies geschreven om ombuigingen voor de bereiden en daarbij te focussen op taken in medebewind, maar deze bezuinigingen nog niet door te voeren. Het college heeft het voorstel gedaan om in het najaar van 2024 een traject te starten om rond maart 2025 een concreet en toereikeind ombuigingspakket, gebaseerd op het tekort van 2027, te kunnen presenteren.

Wat gaan we nog doen?

In samenspraak met de raad een bezuinigingstraject opstarten. Deze voorstellen kunnen dan in de Perspectiefnota 2026-2029 worden verwerkt.

Waar mogelijk is de jaarlijkse inflatiecorrectie toegepast. In geval van tekorten is onderzocht of de gemeentelijke belastingen verhoogd kunnen worden.

Wat hebben we gedaan?

We houden de gemeentelijke belastingendruk stabiel. In 2023 en 2024 hebben we de jaarlijkse inflatiecorrectie toegepast, tenzij het tarief vanwege de mate van kostendekkenheid verhoogd moest worden.

We zorgen voor kostendekkende leges.

Wat gaan we nog doen?

We passen de jaarlijkse inflatiecorrectie toe, tenzij we dit moeten heroverwegen vanwege tegenvallende bijdragen van het Rijk.

In 2025 beoordelen we wat de gevolgen van de Omgevingswet zijn voor de legestarieven.

Alle diensten zijn kostendekkend gemaakt (tenzij de raad zelf daarop uitzondering wil maken)

Wat hebben we gedaan?

In de afgelopen jaren hebben we de jaarlijkse inflatiecorrectie toegepast, tenzij het tarief vanwege de mate van kostendekkendheid moest worden verhoogd.

Wat gaan we nog doen?

We passen de jaarlijkse inflatiecorrecties toe.

In 2025 beoordelen we wat de gevolgen van de Omgevingswet zijn voor de legestarieven.

Doelstellingen

[We willen financieel gezond blijven](#)

Maatregelen

De uitkomst van de beoordeling door de provincie op de 'Risicobeoordeling van de financiële positie van onze gemeente' is gehandhaafd of zo mogelijk verbeterd. Jaarlijks rapporteert de provincie hierover in aansluiting op de beoordeling van de begro

Wat hebben we gedaan?

We sturen sterk op risicobeheersing wat maakt dat onze financiële positie stabiel blijft en zelfs licht verbeterd is ten opzichte van de start van de collegeperiode. Dit is terug te zien in de beoordeling van de provincie op de begroting en meerjarenraming. Wel hebben we een deel van de algemene reserve naar de bestemmingsreserves overgeheveld om zo de exploitatie te verlichten. Gevolg is wel dat de solvabiliteit de komende jaren iets zal dalen.

Wat gaan we nog doen?

Blijven deze lijn voortzetten en bewaken om zo verantwoorde keuzes te maken.

We verzetten ons tegen onmogelijke opgave vanuit het rijk wanneer de middelen vanuit het Rijk niet in overeenstemming zijn met de opgaven waar we voor staan. We zijn tevreden wanneer hier een goede balans is.

Wat hebben we gedaan?

De gemeente Heerde heeft de resolutie 'Naar een rechtvaardig en solide meerjarig financieel perspectief' van de VNG gesteund.

Daarnaast zijn er bestuurlijk en ambtelijk diverse gesprekken gevoerd met de VNG en de Provincie.

Ook is via de pers aandacht gevraagd voor de onstabiliteit van de gemeentelijke middelen vanuit het Rijk,

Wat gaan we nog doen?

We blijven actief in gesprek en grijpen kansen aan om de huidige financiële situatie onder de aandacht te brengen bij het Rijk. Daarnaast willen we actief contact zoeken met gemeenten die nadeelgemeente zijn in de herverdeelssystematiek om samen op te trekken om hier verandering in aan te brengen.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting 2024 incl wijz	Realisatie 2024	Restant 2024 (B-W)
Lasten					
Financien	1.842.476	865.589	1.628.814	190.000	1.438.814
Streekarchivariaat	67.394	160.854	172.354	195.008	-22.654
Totaal Lasten	1.909.870	1.026.443	1.801.168	385.008	1.416.160
Baten					
Financien	-715.104	-61.879	-391.879	-391.879	0
Streekarchivariaat	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-715.104	-61.879	-391.879	-391.879	0
Resultaat	1.194.766	964.564	1.409.289	-6.871	1.416.160

Toelichting op de lasten en baten bedrijfsvoering

Lasten

De werkelijke uitgaven bij het programma Bedrijfsvoering zijn **€1.416.000,-** lager dan geraamd. Hieronder is aangegeven waar deze afwijking door is veroorzaakt.

Voorlopig rekeningsaldo 2024 (najaarsnota) €1.439.000

Streekarchivariaat	-/-€ 23.000
Totaal	€1.416.000

Financiën

Het verwachte rekeningsaldo bij de Najaarsnota 2024 bedroeg €1.439.000,- positief. Dit bedrag is op dit product verantwoord.

Streekarchivariaat

Voor het Streekarchief is €23.000,- meer uitgegeven . Dit komt doordat de oprichting van de nieuwe GR NOVA behoorlijk veel voorbereidingstijd heeft gekost. De gemeente Elburg voert de bedrijfsvoeringstaken hiervoor (in de toekomst) uit. Inmiddels is er ook inzicht in de kosten voor het oplossen van het achterstallig onderhoud; deze worden ingeschat op €370.000,-.

Overzicht overhead

Toelichting op product Overhead

Bij het onderdeel Overhead zijn alle kosten opgenomen van de medewerkers die het primaire proces aansturen en ondersteunen zoals management, financiën, P&O, ICT, facilitair etc. Ook de kosten van het raadhuis, gemeentekantoor en de gemeentewerf horen hierbij. Voorheen werden deze kosten toegerekend aan de bovenliggende programma's en werd de overhead niet separaat inzichtelijk gemaakt.

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting 2024 incl wijz	Realisatie 2024	Restant 2024 (B-W)
Lasten					
Huisvesting	562.418	535.975	669.975	569.092	100.883
Facilitair	242.956	262.070	265.070	261.166	3.904
Personeel en Organisatie	5.926.464	6.033.512	6.634.750	6.694.073	-59.323
ICT	6.162.260	2.314.356	2.589.356	3.186.220	-596.864
Financiën	155.839	99.080	147.180	141.303	5.877
Elektronische dienstverlening	91.555	103.473	98.473	87.669	10.804
Overheadtoerekening	396.347	438.148	438.148	438.147	1
Totaal Lasten	13.537.839	9.786.614	10.842.952	11.377.671	-534.719
Baten					
Huisvesting	-20.000	-20.000	-20.000	-22.048	2.048
Facilitair	0	0	0	-440	440
Personeel en Organisatie	-715.279	-311.930	-1.109.930	-1.167.211	57.281
ICT	-3.951.191	-69.330	-344.330	-797.370	453.040
Financiën	-20.884	0	0	-880	880
Overheadtoerekening	-396.347	-438.147	-438.147	-438.147	0
Totaal Baten	-5.103.701	-839.407	-1.912.407	-2.426.097	513.690
Resultaat	8.434.138	8.947.207	8.930.545	8.951.574	-21.029

Toelichting op de lasten en baten Overhead

	Primitieve raming 2024	Raming incl. wijz. 2024	Realisatie 2024	Vershil 2024
Raadhuis	129.301	144.301	111.135	33.166
Gemeentekantoor	290.073	381.573	332.872	48.701
Gemeentewerf	96.601	124.101	103.037	21.064
Facilitaire zaken	262.070	265.070	261.166	3.904
ICT	2.245.026	2.245.026	2.388.850	-143.824
Overige algemene kosten	202.553	245.653	228.092	17.561
Salariskosten overheadpersoneel	4.811.874	4.612.474	4.559.825	52.649
Overige personeelskosten	909.709	912.347	966.597	-54.250
Totale overheadkosten	8.947.207	8.930.545	8.951.574	-21.029
Salariskosten direct personeel	9.417.282	10.004.352	9.965.571	38.781
Totale kosten primair proces	9.417.282	10.004.352	9.965.571	38.781
Totale apparaatskosten	18.364.489	18.934.897	18.917.145	17.752
Percentage overhead	48,72%	47,16%	47,32%	

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er **€21.000,-** meer aan **overheadkosten** is uitgegeven dan geraamd. Onderstaand is een toelichting gegeven op de belangrijkste afwijkingen.

Raadhuis/gemeentekantoor/gemeentewerf

De werkelijke kosten aan bovengenoemde gebouwen zijn €103.000,- lager dan geraamd. Dit komt voor een groot deel (€83.000,-) doordat er in 2024 geen rentekosten zijn geweest; hierdoor heeft er dus ook geen doorberekening naar de gemeentelijke gebouwen plaatsgevonden. Daarnaast is er minder geld uitgegeven aan het algemeen onderhoud van deze gebouwen.

ICT

De overschrijding van €144.000,- bij ICT is het gevolg van het niet meer mogen activeren van de M2A-kosten. De kosten die hiervoor in 2024 zijn gemaakt zijn ineens in de exploitatie verantwoord en veroorzaken zo een grilliger verloop dan bij spreiding van deze kosten over meerdere jaren. Doordat het merendeel van de facturen van de softwareleveranciers voor de systemen van Belastingen en Financiën pas aan het eind van 2024 is ontvangen was het niet mogelijk om het budget hiervoor (tijdig) bij te stellen. De verwachting is dat in 2025 het M2A project voor deze onderdelen volledig wordt afgerond. Voor 2026 resteert dan nog de GEO-applicatie.

Salariskosten overheadpersoneel/overige personeelskosten/salariskosten direct personeel (excl. bestuur)

Het verschil dat is ontstaan bij deze post is minimaal; op een totale begroting van €15 miljoen is €37.000,- overgehouden (zie ook onderstaand overzicht). De vaste loonkosten en externe inhuur onderschrijden met €89.000,- doordat er veel loonkosten zijn doorbelast naar investeringen/projecten/subsidies of in rekening zijn gebracht bij deelnemende gemeenten. Aan overige personeelskosten is €54.000,- meer uitgegeven voornamelijk doordat voor opleiding & ontwikkeling hogere (organisatiebrede) kosten zijn gemaakt.

Vast personeel	kostenplaats	kostensoort	Raming 2024	Realisatie 2024	Vershil 2024
Management	500010	4110010	903.365	848.507	54.858
Bedrijfs- en bestuursondersteuning en -adviesing	500035	4110010	2.127.209	2.357.044	-229.835
Dienstverlening en informatiebeheer	500040	4110010	2.429.547	2.466.486	-36.939
Realisatie, onderhoud en beheer	500050	4110010	2.491.778	2.593.798	-102.020
Ruimte, ondernemen en wonen	500060	4110010	1.917.640	1.735.064	182.576
Sociaal maatschappelijke verbinding	500070	4110010	4.084.227	3.837.728	246.499
Vergoedingen personeel (o.a. detachering)			-1.109.930	-1.446.687	336.757
			12.843.836	12.391.940	451.896
Ingehuurd personeel	kostenplaats	kostensoort			
Management	500010	4300999	-	-	
Bedrijfs- en bestuursondersteuning en -adviesing	500035	4300999	-	98.892	-98.892
Dienstverlening en informatiebeheer	500040	4300999	261.190	183.119	78.071
Realisatie, onderhoud en beheer	500050	4300999	218.000	338.365	-120.365
Ruimte, ondernemen en wonen	500060	4300999	783.835	965.973	-182.138
Sociaal maatschappelijke verbinding	500070	4300999	238.870	278.734	-39.864
			1.501.895	1.865.082	-363.188
Vervanging ziekte	504000	4300030	271.095	268.372	2.723
Overige personeelskosten			912.347	966.597	-54.250
Totaal			15.529.173	15.491.992	37.180

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn vrij besteedbare inkomsten zonder vooraf bepaald bestedingsdoel. Conform de nieuwe richtlijnen worden deze budgetten nu onder een separaat hoofdstuk opgenomen (voorheen programma 2 Financiën, Economie en grote projecten). De inkomsten die tot dit onderdeel behoren zijn de Algemene Uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds, OZB, Toeristenbelasting, bespaarde rente over het Eigen Vermogen en ontvangen rentes en dividenden.

De uitgaven die bij dit onderdeel zijn opgenomen hebben betrekking op de inning en verwerking van bovengenoemde inkomsten.

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting 2024 incl wijz	Realisatie 2024	Restant 2024 (B-W)
Lasten					
Algemene dekkingsmiddelen	822.277	875.780	1.014.780	1.108.500	-93.720
Totaal Lasten	822.277	875.780	1.014.780	1.108.500	-93.720
Baten					
Algemene dekkingsmiddelen	-42.836.361	-44.152.117	-47.509.161	-47.245.907	-263.254
Totaal Baten	-42.836.361	-44.152.117	-47.509.161	-47.245.907	-263.254
Resultaat	-42.014.084	-43.276.337	-46.494.381	-46.137.407	-356.974

Toelichting op de lasten en baten Algemene dekkingsmiddelen

Lasten

Bij het onderdeel **Algemene dekkingsmiddelen** is er **€94.000,-** meer uitgegeven dan geraamd. Dit komt hoofdzakelijk door extra (personele) inzet ten behoeve van de belastingsamenwerking. Deze meerkosten zijn voor het grootste deel doorbelast naar de gemeenten Elburg, Hattem en Oldebroek.

Baten

De inkomsten zijn bij dit onderdeel **€263.000,-** lager dan geraamd. Hieronder is uitgelegd waardoor dit verschil is ontstaan.

Doorbelaste rentekosten	-/-€839.000
Algemene uitkering (September- en Decembercirculaire 2024)	€622.000
O.Z.B.-inkomsten	-/-€57.000
Overige kleine afwijkingen	€11.000
Totaal	-/-€263.000

Algemene dekkingsmiddelen

De rentekosten over de (lopende) investeringen (€839.000,-) worden in de begroting aan

de diverse producten doorberekend. In werkelijkheid zijn er geen rentekosten geweest; de renteopbrengst was fors hoger dan de rentekosten. Daarom heeft er geen rentetoerekening naar de producten plaatsgevonden en zijn deze kosten niet tegengeboekt bij dit product (budgetneutraal).

In 2024 is er €622.000,- meer aan Algemene Uitkering ontvangen dan begroot. Dit vanwege late uitbetalingen via de September- en Decemercirculaire 2024 voor o.a. vrijvallen post BTW- compensatiefonds, nabetalingen van voorgaande jaren, bluswatervoorzieningen in het buitengebied, beëindigingsregeling veehouderijen, Oekraïnegelden, spreidingswet, en diverse andere kleinere uitkeringen.

De O.Z.B.-opbrengsten bij niet-woningen waren in werkelijkheid €57.000,- lager. Dit komt door een beroepsschrift tegen 2 objecten waar ten onrechte het niet-woningtarief was toegepast. Dit is gecorrigeerd middels een ambtshalve vermindering van 5 jaar.

Onvoorzien

Wat mag het kosten?

De post Onvoorzien wordt door het college ingezet voor onuitstelbare, onvermijdbare en onvoorzienbare kosten tot maximaal €10.000,- per gebeurtenis. De raad wordt bij de voorjaarsnota, najaarsnota en jaarstukken geïnformeerd over de uitputting van dit budget.

Exploitatie	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting 2024 incl wijz	Realisatie 2024	Restant 2024 (B-W)
Lasten					
Onvoorzien	0	50.000	20.000	0	20.000
Totaal Lasten	0	50.000	20.000	0	20.000
Resultaat	0	50.000	20.000	0	20.000

Toelichting op de baten en lasten

Lasten

Onvoorzien

In 2024 is de post Onvoorzien niet gebruikt, Bij de Najaarsnota 2024 is van het oorspronkelijke bedrag van €50.000,- al €30.000,- zodat er aan het eind van het jaar nog €20.000,- resteert.

Beginstand	€50.000
Mutatie Najaarsnota 2024	<u>-/- €30.000</u>
Eindstand	€20.000

Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen is nodig om risico's in de exploitatie op te vangen: zonder weerstandsvermogen levert iedere tegenvaller een probleem op bij een sluitende begroting. Hoe hoger de risico's, hoe hoger de weerstandscapaciteit (bijvoorbeeld reserves of ruimte in tarieven) moet zijn. Het gaat hier dus om de robuustheid van de begroting.

Deze paragraaf beschrijft de risico's waarmee de gemeente geconfronteerd kan worden, welke financiële buffers daar tegenover staan en hoe de risico's beheerst kunnen worden.

De paragraaf bestaat uit de volgende delen:

1. Beleidskader;
2. Structurele weerstandscapaciteit;
3. Incidentele weerstandscapaciteit;
4. Conclusie weerstandscapaciteit;
5. Risicobeheersing;
6. Relatie tussen risico's en weerstandscapaciteit;
7. Weerstandsratio en kengetallen.

Artikel 11 van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) beschrijft het volgende over het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De paragraaf betreffende het weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat tenminste:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- Een inventarisatie van de risico's;
- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- Een kengetal voor de netto schuldquote, netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit;
- Een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

De weerstandscapaciteit van een gemeente is de buffer die aanwezig moet zijn om mogelijke risico's af te kunnen dekken. Het gaat hierbij om het vermogen dat aanwezig is om risico's financieel af te kunnen dekken, zonder dat de bedrijfsvoering in gevaar komt.

Dit in de wetenschap dat de risico's zich nooit allemaal tegelijk zullen voordoen. Simpel gezegd is het verstandig om een deel van de Algemene Reserve denkbeeldig af te

zonderen voor nadelige gevolgen die niet begroot zijn.

De vragen die we ons stellen zijn:

- Heeft de gemeente de mogelijkheid om bij een sterke daling van het eigen vermogen de tarieven te verhogen?
- Zijn er mogelijkheden om de kosten die nu binnen de bestemmingsreserves worden afgedekt binnen de reguliere begroting te dekken?

De beleidsuitgangspunten met betrekking tot het weerstandsvermogen worden hieronder opgesomd:

- structurele risico's worden afgedekt met structurele weerstandscapaciteit en incidentele risico's worden afgedekt met incidentele weerstandscapaciteit;
- de basis van de grootte van ons structureel weerstandsvermogen is de ruimte die er nog is in de OZB-tarieven tot aan de artikel 12 norm. Hierbij baseren wij ons op provinciale gegevens;
- alleen de Algemene Reserve wordt ingezet als incidentele weerstandscapaciteit (voorheen waren dat alle reserves);
- de post onvoorzien in de exploitatie wordt niet meegenomen als weerstandscapaciteit omdat deze post bedoeld is om de begroting op een soepele manier uit te voeren en in eerste instantie niet om risico's op te vangen;
- stille reserves worden als weerstandsvermogen alleen meegenomen als deze binnen 2 jaar liquide (dus in geld zijn om te zetten) zijn te maken;
- de risico top 9 in deze paragraaf zullen worden toegelicht met:

- Een omschrijving van het risico;
- De hoogte van het risicobedrag (alleen boven de €50.000,-);
- Wijze van berekening van het risicobedrag;
- De maatregelen ter beheersing van het risico.

- de weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's wordt zichtbaar gemaakt in een tabel en tevens uitgedrukt in een weerstandsratio.

Weerstandscapaciteit

Structurele weerstandscapaciteit

Structurele weerstandscapaciteit is het vermogen om onverwachte structurele tegenvallers in de begroting (bijvoorbeeld een hogere uitgave voor de WWB of een lagere Algemene Uitkering) op te vangen, zonder dat dit gevolgen heeft voor de voortzetting van de taken.

De gemeente Heerde heeft op de OZB-heffing na, nagenoeg geen resterende structurele belastingcapaciteit meer. De afvalstoffenheffing, rioolheffing en begrafenisrechten zijn maximaal kostendekkend en kunnen niet meer worden verhoogd. Om de weerstandscapaciteit te beïnvloeden kan overwogen worden om de kosten te verlagen.

Ruimte in OZB-tarieven volgens artikel 12 norm

De structurele ruimte in de OZB-tarieven die er volgens de artikel 12 norm nog aanwezig is, is €641.000,-. Deze gegevens zijn verstrekt door de provincie Gelderland en zijn gebaseerd op de begroting 2025.

De structurele risico's in deze paragraaf (zonder de grondexploitatie) zijn €3.146.000,-. Afgezet tegen de €641.000,- ruimte die we nog hebben, kan de conclusie getrokken worden dat wij onvoldoende structurele middelen hebben om de structurele risico's te dekken.

Maar, het ramen van deze risico's moet wel in het juiste perspectief worden gezien. Het is nog geen uitgaaf en niet alle risico's zullen zich naar verwachting op hetzelfde moment voordoen.

Onvoorzien

Soms wordt ook de post onvoorzien als structurele weerstandscapaciteit gezien. In Heerde is de post onvoorzien voor het jaar 2025 geraamd op €30.000,-.

In feite is deze post bedoeld om de begroting op een soepele manier uit te voeren en in eerste instantie niet om risico's op te vangen. Voor bepaling van de weerstandscapaciteit is onvoorzien daarom niet meegenomen.

Incidentele weerstandscapaciteit

Incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen om onverwachte eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken. De incidentele weerstandscapaciteit valt samen met de Algemene Reserve, reserve Grondexploitatie en egalisatiereserve Afvalstoffenheffing.

De Algemene Reserve is bedoeld om risico's in de gewone exploitatie op te vangen en de Reserve Grondexploitatie die van de grondexploitatie.

De geraamde reservepositie ten behoeve van de risico's is €11,3 miljoen per 1 januari 2025.

Stille reserves

Er zijn op dit moment geen stille reserves bekend in het belang van deze paragraaf.

Conclusie weerstandscapaciteit

Structureel:

De totale structurele weerstandscapaciteit wordt bepaald op de ruimte die Heerde heeft in zijn OZB-tarieven tot artikel 12 norm, zijnde €641.000,-.

Incidenteel:

De incidentele weerstandscapaciteit heeft een omvang van €11,3 miljoen en is aanwezig in de Algemene Reserve, reserve Grondexploitatie en reserve afvalstoffenheffing.

Risicobeheersing

Deze paragraaf bevat de top 9 risico's (volgorde van groot risico naar klein).

In de top 9 is aangegeven:

- Omschrijving (van het risico);
- Hoogte van het risicobedrag (alleen boven de €50.000,-);
- Wijze van berekening;
- Beheersing van het risico.

Voor sommige risico's is het moeilijk een risicopercentage te berekenen. Dat is dan aangegeven. Toch wordt er dan een risicobedrag berekend zodat voorzichtigheidshalve in de reservepositie wel rekening wordt gehouden met tegenvallers.

1. Algemene Uitkering

Omschrijving

Een belangrijk risico vormt de stabiliteit van onze belangrijkste bron van inkomsten: de Algemene Uitkering. Deze Algemene Uitkering is een onderdeel van het gemeentefonds. Het gemeentefonds betreft 65% inkomsten ten opzichte van het totaal baten van de exploitatie. Gemeenten zijn afgelopen jaren geconfronteerd met diverse opkomende taakstellende kortingen zoals de forse korting in verband met het niet doorgaan van de afschaffing van het BTW-compensatiefonds, opschalingskorting grote gemeenten en de korting Onderwijshuisvesting. En nog steeds zijn er diverse onzekerheden met betrekking tot het correct ramen van de algemene uitkering. We benoemen:

- Het ingebouwde plafond BTW-compensatiefonds van €4,4 miljard;
- Steeds wisselende uitkeringsfactoren;
- Aanpassingen van maatstaven en bijbehorende tarieven; Hier vinden soms behoorlijke schommelingen plaats;

- Aanzuigende werking in het sociaal domein door verlaging van het abonnementstarief;
- Ontwikkelingen van accressen zijn afhankelijk geworden van CPB ramingen in het voorjaar van het BBP. Recent werd duidelijk dat de CPB raming elk jaar te laag is ten opzichte van de echte prijsstijgingen.
- De accrestoevoeging voor de zorgkosten zijn structureel te laag omdat deze ook uit gaat van de stijging van het BBP. De zorgkosten stijgen echter sneller. En datzelfde geldt voor de kosten van de eigen organisatie, mede als gevolg van de uitkomsten van de cao-onderhandelingen.
- Ravijnjaar 2026. Door het overschakelen van het trap op trap af systeem naar het BBP systeem en het tussentijds bevroren van de accressen, lopen de accressen achter ten opzichte van de kostenontwikkelingen van gemeenten. Voor Heerde is dit een achteruitgang van €2,4 miljoen voor het jaar 2026 oplopend tot een achteruitgang van €2,9 miljoen in het jaar 2028..
- Besluiteloosheid rond dossiers als hervormingsagenda jeugd en indexatie over WMO zorgkosten.
- Onzekerheid over de evaluatie over herijking van het fonds.
- Een eventuele doorwerking naar het gemeentefonds van de landelijke grote opgave op gebied van Defensie.

Realisatie van het risico 2024:

In de begroting 2024 werd dit risico ingeschat op €1.065.000,-. Dit risico heeft zich niet voorgedaan. Er is €622.000,- meer ontvangen dan geraamd vanwege late uitbetalingen via de September- en Decembercirculaire voor o.a. vrijvallen post BTW compensatiefonds, nabetalingen van voorgaande jaren, bluswatervoorzieningen in het buitengebied, beëindigingsregeling veehouderijen, Oekraïnegelden, spreidingswet, en diverse andere kleinere uitkeringen.

Hoogte van het risicobedrag

Wij berekenen het risico voor het maken van een juiste raming op €1.113.000,-.

Wijze van berekening

Van veel van de bovengenoemde risico's is het niet mogelijk een reële schatting te maken. Het risicobedrag is daarom berekend door het risico te schatten op 3% van de Algemene Uitkering van afgerond €37,1 miljoen.

Dit percentage is een langjarig gemiddelde van het accres. Accres is de jaarlijkse toevoeging aan het fonds dat in de pas loopt met de ontwikkelingen van de rijksbegroting.

Beheersing van het risico

Een individuele gemeente kan nauwelijks invloed uitoefenen op de hoogte van de uitkering. Vrijwel maandelijks ontvangt de gemeente specificaties waarin wijzigingen in maatstaven en tarieven staan. Deze ontwikkelingen worden goed in de gaten gehouden. Waar nodig zal een verklaring voor verschillen gezocht moeten worden en anders actie ondernomen moeten worden. Verder worden er jaarlijks minimaal drie circulaire's uitgegeven waarin de nieuwste gegevens en ontwikkelingen staan. Op basis van deze circulaire's kunnen gemeenten een nieuwe berekening maken van de Algemene Uitkering. Voor deze berekening wordt gebruik gemaakt van het programma Frontin Pauw. Via nieuwsbrieven geeft deze organisatie ook tips en belangrijke aandachtspunten mee voor de berekeningen. Naar aanleiding van deze nieuwe berekeningen wordt de begroting overeenkomstig aangepast.

2. Restrictie

Omschrijving

Wij hebben een organisatie-brede risicoanalyse gemaakt. Hieruit zijn diverse risico's benoemd en beschreven, Hieruit blijkt dat wij als gemeente diverse risico's lopen

waarvan de financiële omvang niet is in te schatten. Voorbeelden hiervan zijn klimaatrisico's, ziekte van personeel en de gevolgen van een krappe arbeidsmarkt, gemaakte fouten door de organisatie (bijvoorbeeld door werkdruk of gebrek aan ervaring) in de uitvoering van het werk, frauderisico's, datalekken, + ICT en hack-risico's, fiscale risico's, aanbestedingsrisico's, drugsafval en ongevallen met gevaarlijke stoffen in de openbare ruimte, de kosten van jeugdzorg en WMO (waaronder AVSLH), ons streekarchief, niet terugbetalen van leningen door externe partijen, enzovoort. Het is goed om hiervoor een deel van ons spaargeld (de Algemene Reserve) opzij te zetten zodat we toch een buffer hebben om eventuele niet voorziene uitgaven te dekken.

Realisatie van het risico 2024:

Dit risico was nog niet beschreven in de begroting 2024. Het is ook niet mogelijk om dit risico goed kwantificeerbaar te maken.

Hoogte van het risicobedrag

Wij stellen het risicobedrag vast op €1.000.000,-.

Wijze van berekening

Van dit risico is geen berekening te maken omdat de hoogte niet is vast te stellen. Door €1.000.000,- hiervoor in te schatten houden we toch op deze manier rekening in onze reservepositie met onvoorziene omstandigheden zoals boven benoemd.

Beheersing van het risico

Veel van de bovengenoemde risico's zijn afhankelijk van externe factoren. Ze zijn daarom niet of nauwelijks te beheersen.

3. Bedrijvenpark Hattermerbroek BV

Omschrijving

De gemeenten Hattem, Heerde en Oldebroek hebben een samenwerkingsovereenkomst voor het realiseren en exploiteren van een bedrijvenpark. Het bedrijvenpark richt zich vooral op het aantrekken van bedrijven in de logistieke sector. Om dat te realiseren is het bedrijvenpark aangewezen als 'bovenregionaal' bedrijventerrein.

Grondexploitatie

Jaarlijks wordt de grondexploitatieberekening geactualiseerd. De uitkomst (contante waarde) van de in maart 2024 opgestelde berekening is positief. De grondexploitatie is op 21 juni 2024 door de AVA vastgesteld.

Bestemmingsreserve

In de overeenkomst met de Provincie Gelderland, Rijkswaterstaat en de Ontwikkelingsmaatschappij Hattermerbroek BV, die op 14 maart 2019 is ondertekend, is afgesproken dat wij bijdragen aan de financiering van het nieuwe op- en afrittenstelsel. De totale bijdrage is € 1 miljoen. Dit bedrag hebben wij beschikbaar gehouden in een aparte bestemmingsreserve. In 2024 heeft de laatste onttrekking plaatsgevonden.

Garantstellingen

Bedrijvenpark H2O heeft een door de aandeelhouders gegarandeerde kredietfaciliteit van 39 miljoen bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Elk van de drie gemeenten staat garant voor een derde deel van dat bedrag. De huidige grondverkoop en grex laten een dermate positief beeld zien, waarbij de looptijd is aangepast van 2032 naar eind 2025, dat de langlopende lening in oktober 2022 volledig is afgelost. In 2024 is gebruik gemaakt van een kortlopende kredietfaciliteit waarbij de verwachting is dat er geen aanvullend gebruik gemaakt gaat worden van de kredietfaciliteit van 39 miljoen bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Deze ontwikkelingen maken het mogelijk om het risico te verlagen van 10% van het bedrag waarvoor we garant staan naar 10% van de huidige kortlopende kredietfaciliteit ultimo 2024 (totaal € 10.184.000). Van de huidige kredietfaciliteit staat elke gemeente voor een derde deel van dat bedrag garant (€ 3.395.000).

Realisatie van het risico 2024:

In de begroting 2024 werd dit risico ingeschat op 10% van de garantstelling. Hoewel de

grondverkoop achterblijven bij de bijgestelde verwachting zoals opgenomen in de begroting 2024 van het bedrijvenpark H2O blijft het risico klein. Het risicobedrag 2024 is vastgesteld op 10% van het gedeelte van het huidige rekening courant krediet waarvoor wij garant staan zijnde € 340.000,-.

Hoogte van het risicobedrag

Het risicobedrag is vastgesteld op €340.000,-.

Wijze van berekening

Door elk van de drie gemeenten is voor een bedrag van € 13 miljoen aan garantstelling ten opzichte van de kredietfaciliteit bij financiers verleend. De langlopende lening is in 2022 volledig afgelost waarbij bedrijvenpark H2O gebruik maakt van een kortlopende kredietfaciliteit. De kortlopende kredietfaciliteit bedraagt ultimo boekjaar € 10.184.000. Elke gemeente staat garant voor 1/3 deel van € 9.000.000 zijnde € 3.395.000. Het risicobedrag is 10% van deze € 3.395.000.

Beheersing van het risico

Om de risico's te beheersen stellen we jaarlijks een risicomanagementrapportage op voor de betrokken gemeenten. Het Bedrijvenpark maakt jaarlijks een grondexploitatieberekening en een liquiditeitsprognose.

4. Inkomensdeel van de Participatiewet

Omschrijving

Het inkomensdeel van de Participatiewet is een post die we moeilijk kunnen beïnvloeden. Wettelijk is bepaald dat alle rechtmatige bijstandsaanvragen moeten worden gehonoreerd. Er kan geen invloed worden uitgeoefend op de hoogte van deze kosten. Het is een opneemfinanciering. Inwoners die een beroep doen op bijstandsverlening voor levensonderhoud worden vanaf het eerste moment gestimuleerd om actief te (blijven) zoeken naar betaald werk. De inkomsten die de gemeente ontvangt ter dekking van de uitgaven heet het BUIG-budget. Dit wordt vastgesteld op basis van een macrobudget en voor de uitkeringen voor het grootste deel gebaseerd op de werkelijke uitgaven via een T-2 systematiek en voor een klein deel ook door een objectief verdeelmodel. Op basis van objectieve factoren en een statistische analyse wordt een schatting gemaakt wat gemeenten uit gaan geven aan uitkeringen. Ook de werkelijke kosten van de loonkostensubsidie van vorig jaar (T-1) tenslotte worden toegevoegd aan het BUIG-budget. Als een gemeente minder uitgeeft dan dit model dan mag een gemeente dit verschil houden, maar als er meer wordt uitgegeven is het tekort voor de eerste 7,5% voor eigen rekening en als blijkt dat er sprake is van een nog grotere overschrijding dan is nogmaals 2,5% van het BUIG budget voor eigen rekening. Als er sprake is van een grotere overschrijding wordt het meerdere vergoed door het rijk wanneer de gemeente haar beleid om inwoners aan werk te helpen op orde heeft en de aanvraagprocedure zorgvuldig is doorlopen. Dit is de zogenaamde Vangnetuitkering. Jaarlijks wordt, indien van toepassing, de notitie Vangnetuitkering Participatiewet waarin dit beleid is vastgelegd door de gemeenteraad vastgesteld.

Realisatie van het risico 2024:

In de begroting 2024 werd dit risico ingeschat op €271.000,-. In werkelijkheid is €260.000,- meer ontvangen dan begroot, zodat dit risico zich niet heeft voorgedaan.

Hoogte van het risicobedrag

Het risicobedrag wordt vastgesteld op €340.000,-.

Wijze van berekening

Het risico wordt gebaseerd op 10% van het voorlopig BUIG-budget van het jaar 2025 van €3.407.729,-.

Beheersing van het risico

Het beheersen van het aantal uitkeringsgerechtigden is alleen mogelijk door een intensief beleid gericht op (gedeeltelijke) uitstroom. Dit vindt plaats bij het onderdeel

Participatiewet Werk. Dit wordt uitgevoerd door Steun- en informatiepunt Stip en valt onder het beleidsveld Participatiewet Werk.

5. Loon en prijspeil

Omschrijving

De begroting 2025 is gebaseerd op het loon- en prijspeil van het jaar 2024. De salarissen zijn geraamd op basis van de CAO van 2024 verhoogd met het indexpercentage van 4,4% conform de Meicirculaire 2024. Voor de overige posten is eveneens het indexcijfer uit de Meicirculaire 2024 gehanteerd (2,8%). Er zijn geen extra stelposten in de begroting opgenomen voor het opvangen van overige prijsverhogingen/inflatiestijgingen. Wel is er voor 2025 nog een stelpost van €630.000,- beschikbaar voor de uitvoering van het collegeprogramma. Een reëel risico bestaat dat de kosten voor jeugdzorg en WMO, waaronder ook die van AVSLH, hoger uit gaan vallen dan we op dit moment op basis van de huidige informatie die bekend is kunnen begroten.

Realisatie van het risico 2024:

In de begroting 2024 werd dit risico ingeschat op €300.000,-. Omdat de gemeentelijke uitgaven zich anders voor kunnen doen dan waar het Centraal Planbureau Index percentage rekening mee houdt, is het niet mogelijk om achteraf een zuivere berekening te maken van het daadwerkelijke gelopen risico.

Hoogte van het risicobedrag

Het risicobedrag voor de loonkosten is €160.000,- en voor prijsstijgingen is dit €170.000,- (beide afgerond).

Wijze van berekening

De berekening van het risicobedrag voor de loonkosten is gemaakt door 1% van de loonsom van €15.754.000,- te nemen. Dit bedrag is inclusief de medewerkers die als gevolg van de belastingsamenwerking en het functioneel beheer zijn overgegaan naar de gemeente Heerde en inclusief een indexeringspercentage van 4,4% voor de salarissen van het vaste personeel. De berekening voor de prijsstijgingen is gemaakt door 1% te nemen van de uitgaven aan derden, exclusief subsidies. Voor 2025 is dit een bedrag van €17.082.000,-.

Beheersing van het risico

Op de hoogte van loonkosten en prijsstijgingen heeft de gemeente geen invloed. De begroting wordt gebaseerd op de indexcijfers die het rijk afgeeft in de Meicirculaire van de Algemene Uitkering. Bij het opstellen van de voorjaars- en najaarsnota wordt de vinger aan de pols gehouden met betrekking tot deze ontwikkelingen en zo nodig de begroting aangepast.

6. Omgevingsvergunningen

Omschrijving

Net als afgelopen jaar is het ramen van de legesinkomsten 2025 fundamenteel lastiger dan in andere jaren dat het geval was. Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging in werking getreden. We worden hierdoor geconfronteerd met wet- en regelgeving die leidt tot een compleet ander inkomstenbeeld van leges als in voorgaande jaren, waarvan we overigens sterk verwachten dat deze fors lager zal zijn. E.e.a. is behoorlijk complex. Het jaar 2024 levert nog geen representatieve cijfers/informatie op.

Realisatie van het risico 2024:

In de begroting 2024 werd dit risico ingeschat op €84.000,-. In werkelijkheid heeft zich het risico niet voorgedaan. In de najaarsnota was voorzien dat er €375.000,- meer ontvangen zou worden dan oorspronkelijk geraamd. De laatste raming was achteraf gezien toch nog €30.000,- te ruim ingeschat en is er na de begrotingswijziging uiteindelijk bijna €30.000,- minder ontvangen dan geraamd.

Hoogte van het risicobedrag

Wij stellen het risicobedrag vast op €193.000,-.

Wijze van berekening

Voor het jaar 2024 en 2025 is de raming opbrengsten omgevingsvergunningen naar beneden bijgesteld naar €385.000,-. Het risicobedrag is berekend door 50% van deze €385.000,- als risico te zien. Dit percentage is naar boven bijgesteld (van 25% naar 50%) omdat de raming vanwege alle wijzigingen moeilijk is te onderbouwen, maar op deze manier wordt er in de reservepositie van de gemeente wel rekening gehouden met tegenvallers voor deze post.

Beheersing van het risico

Via de voorjaars- en najaarsnota worden de resultaten en de ontwikkelingen in beeld gebracht en wordt er op basis van de beschikbare informatie een extrapolatie gemaakt van de verwachte inkomsten, waarop het budget wordt aangepast.

7. Wonen in een geschikte woning (onderdeel van de WMO)

Omschrijving

Gemeenten hebben de wettelijke opdracht om de zelfredzaamheid en participatie van haar inwoners te bevorderen en ondersteunen, opdat de inwoner zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven wonen. De woning waarin de inwoner woont, moet geschikt zijn om in te wonen ondanks diens beperkingen.

Realisatie van het risico 2024:

In de begroting 2024 werd dit risico ingeschat op €110.000,-. In de Najaarsnota 2024 is €90.000,- bijgeraamd. Uiteindelijk zijn de verwachte uitgaven voor de woningaanpassingen nog iets hoger uitgevallen met bijna €28.000,-.

Hoogte van het risicobedrag

Het risicobedrag wordt vastgesteld op €170.000,-.

Wijze van berekening

Het risico wordt geschat op twee dure woningaanpassingen van totaal €170.000,-.

Beheersing van het risico

Dit risico is niet te beheersen. Langer thuis is een landelijk uitvoeringsprogramma waarin inwoners gestimuleerd worden om langer thuis te wonen al dan niet met verpleegzorg in huis. De WMO 2015 verplicht gemeenten, in een situatie waarin een cliënt niet zelf zorg kan dragen voor een geschikte woning, ondersteuning te bieden bij het realiseren van een bouwkundige of woontechnische ingreep in of aan een woonruimte. De ondersteuning is erop gericht een cliënt in staat te stellen de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen uit te voeren. Er wordt uitgegaan van een 'wooncarrière', waarbij de woning wordt aangepast aan de levensfase. Daarbij mag er vanuit worden gegaan dat in redelijkheid rekening wordt gehouden met bekende beperkingen, ook wat betreft de voorzienbare ontwikkeling van die beperkingen. Als uit de beoordeling van het college blijkt dat het wonen in een geschikt huis ook is te bereiken via een verhuizing, dan heeft dit de voorkeur. Dit is uiteraard alleen aan de orde als verhuizen de goedkoopst adequate oplossing is.

8. Grondexploitatie

Omschrijving

De grondexploitatie is een onderdeel van de totale gemeentelijke exploitatie. Het is een activiteit waar veel geld in omgaat en veel risico's gelopen worden. In de nieuwste MPG (Meerjaren Prognose Grondexploitatie) zijn vier gemeentelijke complexen opgenomen die in uitvoering zijn (zie ook de paragraaf Grondbeleid). In 2023 is het laatste complex Centrumplan Heerde geopend. De raad heeft hiervoor op 2 oktober 2023 een grondexploitatie voor vastgesteld.

Realisatie van het risico 2024:

In de begroting 2024 werd dit risico ingeschat op €127.000,-. Zoals in de paragraaf Grondexploitatie is opgenomen heeft dit risico zich ook voorgedaan. Het jaar 2024 is afgesloten met een negatief resultaat van €358.000,-,

Hoogte van het risicobedrag

A. Risico's in complexen:

Reeds lopende complexen (vakterm is "IEGG in exploitatie genomen gronden")

Over het totaal van de vier complexen met een boekwaarde van €872.000- wordt een risicobedrag berekend van 0%. Het risicobedrag is dus €0,-. Hier komt tot uitdrukking dat de meeste grondexploitaties bijna aan het eind van hun looptijd zijn.

B. Overige risico's zoals:

Niet nakomen van verplichtingen door derden op grond van exploitatieovereenkomsten, Gewijzigde omstandigheden na vaststelling exploitatiebijdragen;

Calculatierisico's;

De overige risico's worden bepaald op €100.000,-.

Benodigd weerstandsvermogen Grondexploitatie A + B is €100.000,-.

Wijze van berekening

Bij grondexploitaties die in exploitatie zijn genomen (IEGG) wordt de geactualiseerde grondexploitatieberekening als basis genomen voor de risicoberekening. In deze exploitatieberekening wordt een reële schatting gemaakt van de kosten, verkoopprijzen en fasering van de verkoop van de gronden. Deze schatting wordt onder andere gemaakt door het uitgiftetempo van de te verkopen gronden te beoordelen, de ontwikkelingen van marktomstandigheden te bekijken zoals de doorstroming op de huizenmarkt, hoogte van hypotheekrente, en maatregelen van hypotheekverstrekkers enz.

Het risico wordt bepaald met behulp van de Monte-Carlo methode. De optelsom van alle risico's van alle complexen wordt hierboven onder "hoogte van het risicobedrag" vermeld. De berekeningen zijn om strategische redenen niet openbaar.

Beheersing van het risico

Om de risico's te beheersen is het beleid dat de grondexploitatieberekeningen minimaal eenmaal per jaar wordt herzien. De resultaten van de berekeningen worden opgenomen in het MPG.

9. Afvalstoffenbegroting

Omschrijving

ROVA heeft haar verrekenmodel (het boxenmodel) geactualiseerd om tarieven uniformer en transparanter te maken. De huidige tarieven zijn veelal nog gebaseerd op historische data. Doel is dat gemeenten op basis van de actualisatie van het boxenmodel meer zicht krijgen op wat de dienstverlening kost, wat je krijgt en wat je daarvoor betaalt.

Bevoorschotting en afrekening moeten hierdoor transparanter en eenvoudiger worden.

Invoering boxenmodel is een feit en leidt met ingang van 1 januari 2026 tot een aanzienlijke verhoging van de kosten van de afvalinzameling voor onze gemeente.

Realisatie van het risico 2024:

In de begroting 2024 werd dit risico geraamd op €75.000,-. Het transitiealdo bedroeg €80.000,-. Vanaf het jaar 2026 wordt verwacht dat het transitiealdo in rekening wordt gebracht. Zie verder onder beheersing risico.

Hoogte van het risicobedrag

Wij stellen het risicobedrag vast op €90.000,-.

Wijze van berekening

We schatten in dat we op basis van de voorschotnota 2025 met ingang van 1 januari 2026 €90.000,- meer moeten betalen voor de dienstverlening van ROVA.

Beheersing van het risico

We bepalen dit jaar met de raad hoe we als gemeente verder gaan met de restafval- en grondstoffeninzameling. De stijging van de kosten voor de dienstverlening van ROVA

wordt in de afweging meegenomen. Bij een gelijkblijvende restafval- en grondstoffeninzameling worden de extra kosten meegenomen bij de bepaling van de afvalstoffenbegroting en ook -heffing voor het jaar 2026.

Voor een overzicht wordt hier een tabel met alle risico's gepresenteerd:

Resumé risico's			% van totaal baten
1 algemene uitkering	€ 1.113.000	S	1,6%
2 restrisico	€ 1.000.000	S	1,4%
3 bedrijvenpark Hattemerbroek	€ 340.000	I	0,5%
4 inkomensdeel Participatiewet	€ 340.000	S	0,5%
5 loon en prijspeil	€ 330.000	S	0,5%
6 omgevingsvergunningen	€ 193.000	S	0,3%
7 wonen in een geschikte woning	€ 170.000	S	0,2%
8 grondexploitatie	€ 100.000	I	0,1%
9 afvalstoffenbegroting	€ 90.000	I	0,1%
	€ 3.676.000		5,3%
I = incidenteel risico			
S = structureel risico			
totaal structureel	€ 3.146.000		
totaal incidenteel	€ 530.000		
	€ 3.676.000		
totaal baten	€ 69.329.007		

Resumé risico's

In totaal becijferen we het structurele risico op €3.146.000,- en het incidentele risico op €530.000,-.

Relatie tussen risico's en weerstandscapaciteit

Hieronder wordt in een tabel aangegeven hoe de risico's zijn in verhouding tot de weerstandscapaciteit. De conclusie is dat de weerstandscapaciteit structureel niet en incidenteel wel afdoende is.

Risico's		Weerstandscapaciteit	
Structureel			
Structureel normale exploitatie	3.146.000	641.000	ruimte OZB tot art. 12 norm
Incidenteel			
grondexploitatie, bedrijventerrein			
bedrijvenpark Hattemerbroek	340.000	9.944.000	algemene reserve
grondexploitatie	100.000	1.120.000	reserve grondexploitatie
afvalstoffenbegroting	90.000	243.000	egalisatiereserve afvalstoffenheffing
totaal incidenteel	530.000	11.307.000	

Structurele weerstandscapaciteit

De in deze paragraaf berekende structurele risico's zijn €3.146.000,-. Afgezet tegen de

€641.000,- ruimte die we nog hebben in onze OZB-tarieven tegen artikel 12 norm kan de conclusie getrokken worden dat die ruimte niet aanwezig is.

Maar, het ramen van deze risico's moet wel in het juiste perspectief worden gezien. Het is nog geen uitgaaf en niet alle risico's zullen zich naar verwachting op hetzelfde moment voordoen.

Incidentele weerstandscapaciteit

De in deze paragraaf berekende incidentele risico's zijn €530.000,-. Deze risico's worden afgedekt door de reserves van tezamen €11,3 miljoen. Zoals het overzicht laat zien is dit ruim voldoende.

Kengetallen en weerstandsratio

Kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeente (BBV), geeft aan dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing kengetallen opgenomen worden. De op te nemen kengetallen zijn: netto schuldquote, netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit. Doel is om het voor raadsleden eenvoudiger te maken om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente Heerde.

De kengetallen van de jaarrekening 2024 laten ten opzichte van 2023 een redelijk stabiel patroon zien. Er past een kanttekening voor de vergelijking van kengetallen tussen de begroting en de jaarrekening. Het kengetal van de jaarrekening kan positief gekleurd zijn omdat kengetallen wettelijk worden uitgedrukt in een cijfer van totaal baten. Deze kan bij de jaarrekening fors hoger zijn vanwege grondverkoop uit grondexploitaties en andere incidentele opbrengsten.

Kengetallen jaarrekening	Gelders gemiddelde begr. 2025	Jaarr. 2023	Begr. 2024	Jaarr. 2024
netto schuldquote	62%	45%	81%	53%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	55%	41%	78%	49%
solvabiliteitsratio	32%	32%	27%	28%
structurele exploitatieruimte	1%	-0,6%	1,16%	0,2%
grondexploitatie	8%	2%	-1%	-2%
belastingcapaciteit	101%	116%	116%	116%

Referentie kengetallentabel van de provincie GLD	Gelders gemiddelde begr. 2025	Categorie A	Categorie B	Categorie C
netto schuldquote	62%	<90%	90-130%	>130%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	55%	<90%	90-130%	>130%
solvabiliteitsratio	32%	>50%	20-50%	<20%
structurele exploitatieruimte	1,00%	>0%	=0%	<0%
grondexploitatie	8%	<20%	20-35%	>35%
belastingcapaciteit	101%	<95%	95-105%	>105%

Categorie A gemeenten worden als minst risicovol gezien.

Categorie B gemeenten scoren gemiddeld.

Categorie C gemeenten worden gezien als meest risicovol.

Toelichting:

1a. Netto schuldquote

De netto schuld geeft de verhouding weer van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de baten. De netto schuldquote geeft een indicatie van de zwaarte van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De schuldquote is ten opzichte van 2023 gestegen omdat wij een lening van 20 miljoen zijn aangegaan voor grote investeringen in de Hof van Cramer en het IHP Integraal Huisvestings Plan. Onze gemeente scoort hier in de categorie 'goed'.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen

Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld

gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De manier waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dit verschil dat ook alle door ons verstrekte leningen worden opgenomen. De verstrekte leningen betreffen doorgeleend geld aan Vitens en aan de ROVA. Onze gemeente scoort hier in de categorie goed.

2. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. In het algemeen wordt een getal onder de 20% als risicovol gezien en boven de 50% als veilig. Dit kengetal is in vergelijking met 2022 iets gedaald. Onze gemeente scoort hier 'gemiddeld'.

3. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Om de structurele lasten en baten te bepalen worden de incidentele lasten en baten van de totale lasten en baten afgetrokken.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. In de jaarrekening 2024 komt dit percentage net boven de 0% uit.

4. Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Voor de berekening van dit kengetal wordt de boekwaarde van de bouwgrond in exploitatie gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken en uitgedrukt in een percentage. Het risicopercentage in onze gemeente is laag. De deelname van Heerde aan het gezamenlijk bedrijventerrein is hier niet meegerekend. Dit is namelijk niet een grondexploitatie van de gemeente zelf. Ten opzichte van het jaar 2023 is dit kengetal verbeterd omdat de optelsom van de boekwaarden van alle grondexploitaties een negatieve waarde hebben. Daarom is dit kengetal ook negatief. De boekwaarden zijn negatief omdat er op voorhand verliezen zijn genomen voor uitgaven die nog komen.

5. Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het COELO publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde, de rioolheffing en afvalstoffenheffing. Dit wordt afgezet tegen de gemiddelde woonlasten in Nederland in het voorafgaande jaar. Onze gemeente scoort een hoog kengetal voor de gemiddelde woonlasten.

Weerstandsratio

De weerstandsratio is een kengetal dat aangeeft in welke mate de gemeente in staat is om risico's op te vangen. Dit kengetal wordt berekend door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit. Eenvoudig gezegd betekent dit: welk bedrag is berekend aan risico's en welk bedrag is er om deze risico's af te dekken. De conclusie van beide kengetallen is dat de risico's ruim afgedekt worden door de reserves.

In dit overzicht worden conform advies rekenkamercommissie onderstaande twee kengetallen (en op advies van de audit over drie jaren) gegeven.

1. Dit weerstandsratio geeft de verhouding totale incidentele weerstandscapaciteit/het incidentele risico weer.

2. Dit weerstandsratio geeft de verhouding reserve Grondexploitatie/risico grondexploitatie weer.

$$\text{Weerstandsratio} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

$$\text{Weerstandsratio 1} = \frac{11.307.000}{530.000} = \begin{matrix} 2024 & 2023 & 2022 \\ 21,3 & 24,9 & 31,2 \end{matrix}$$

$$\text{Weerstandsratio 2} = \frac{1.120.000}{100.000} = \begin{matrix} 11,2 & 10,8 & 8,8 \end{matrix}$$

Waardering	Ratio	Betekenis
A	>2,0	uitstekend
B	1,4-2,0	ruim voldoende
C	1,0-1,4	voldoende
D	0,8-1,0	matig
E	0,6-0,8	onvoldoende
F	<0,6	ruim onvoldoende

Paragraaf Grondbeleid

Deze paragraaf gaat over de exploitatie van de (bouw)gronden die de gemeente in eigendom heeft –als ware de gemeente een bedrijf. De paragraaf hangt sterk samen met het programma Openbare Ruimte. In dat programma staan de beoogde maatschappelijke effecten en de lasten en baten. In deze paragraaf wordt het achterliggende beleid vanuit een meer financieel technisch perspectief beschreven, volgens de eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Daarnaast is er een relatie met de paragraaf Weerstandsvermogen. In die paragraaf staan onder andere de risico's van bouwgrondexploitatie in relatie tot het weerstandsvermogen. Grondexploitatie is het proces waarbij grond wordt aangekocht, het bestemmingsplan wordt gewijzigd, bouwrijp wordt gemaakt en rioleringen en wegen worden aangelegd, om vervolgens de grond te verkopen voor de bouw van woningen of bedrijven.

Het volgende is van groot belang:

- Beoordelen van financiële haalbaarheid;
- Scenarioanalyse;
- Analyseren knelpunten en risico's;
- Uitgangspunten voor beheersing en bewaking.

Omdat er grote sommen geld in grondexploitaties omgaan heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De eventuele baten, maar vooral de bepaling van de financiële risico's, zijn erg belangrijk voor de financiële positie van de gemeente.

Beleidskader

Het gaat in het grondbeleid om de ontwikkeling van gronden die in eigendom zijn van de gemeente. De mogelijkheden voor ontwikkeling worden beperkt door het planologisch kader, waarover meer in programma 3, (Openbare) ruimte, ondernemen en wonen. Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft voor dat de gemeente in de paragraaf Grondbeleid:

- De visie neerlegt voor het grondbeleid;
- Aangeeft op welke wijze de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- Een prognose geeft van de resultaten van de grondexploitatie;
- Een onderbouwing geeft van de geraamde winstneming;
- Beleidsuitgangspunten formuleert omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's.

Grondbeleid

Wat is "grondbeleid"?

Onder grondbeleid wordt verstaan: "het op een zodanige wijze handhaven van het bestaand grondgebruik, dan wel het realiseren van gewenste veranderingen in dit grondgebruik, dat dit past in de door de gemeente geformuleerde doelstellingen in het kader van ruimtelijke ordening".

Beleidsintenties college

In mei 2022 hebben de fractievoorzitters van de raad en de collegeleden het Coalitieakkoord 2022-2026 "samen leven samen doen" ondertekend.

In dit akkoord is in het onderdeel "2. Ruimte, ondernemen en wonen maximaal en sociaal" de beleidsintenties opgenomen met betrekking tot de uitvoering de paragraaf Grondbeleid. De volgende intenties zijn uitgesproken:

- *We bouwen voor onze inwoners.*

Woningen voor jonge gezinnen en om doorstroom te bevorderen. We hebben

behoefte aan meer woningen: zowel koopwoningen als huurwoningen. Veel verschillende doelgroepen zoeken passende woonruimte. In Heerde proberen we de komende jaren zoveel mogelijk te laten bouwen. Daarbij geven we prioriteit aan woningen voor starters, jonge gezinnen en doorstromers. Dat doen we zowel bij het bouwen van koopwoningen, als bij het bouwen van huurwoningen. Om dit mogelijk te maken, passen we ons woonbeleid eerder aan dan we eigenlijk van plan waren.

Visie op wonen en zorg. Het liefst geven we mensen de mogelijkheid zo lang mogelijk thuis te wonen. Sommige inwoners kunnen alleen thuis blijven wonen als ze zorg krijgen. Aan welk soort woningen is in de gemeente Heerde dan behoefte? En hoe moet die zorg eruit zien? Met de uitkomsten van een onderzoek dat uitgevoerd wordt, ontwikkelen we daar ideeën over.

Extra woningen op nieuwe en bestaande plekken. Als je in je gemeente woningen laat bouwen, kan dat op twee manieren. 1. Door inbreiding: bouwen op plekken binnen de bebouwde kom. 2. Door uitbreiding: bouwen op plekken buiten de bebouwde kom. In de gemeente Heerde

willen we deze collegeperiode op een aantal plekken woningen laten bouwen. Inbreiding o.a. naast de MFA (multifunctionele accommodatie) in Wapenveld, in Veessen en in het centrum van Heerde. En uitbreiding aan de oostkant van Wapenveld en aan de zuidkant van Heerde. Bij alle bouwprojecten vinden we het belangrijk om goed aan te sluiten bij de plek waar gebouwd gaat worden. Bijvoorbeeld met aandacht voor groen, privacy en parkeren. We betrekken de omwonenden altijd zo goed mogelijk bij dit soort bouwprojecten.

Bouwen doen we samen. Als gemeente bouwen we meestal niet zelf. Wel maken we het anderen mogelijk om te bouwen. Die ander kan een projectontwikkelaar zijn, een corporatie of een particulier. In alle bouwprojecten willen we als gemeente graag partner zijn. En ondersteunen we grote en kleine ontwikkelaars als zij de omgeving willen betrekken bij hun projecten.

- *We zorgen dat we meebewegen met de ontwikkelingen in de huizenmarkt.*

Betaalbare woningen. De prijzen van woningen zijn hoog. Dat maakt dat mensen die eigenlijk graag in de gemeente Heerde zouden willen blijven wonen, soms noodgedwongen naar een andere gemeente verhuizen. Om als gemeente toch te zorgen dat woningen ook voor mensen met een lager inkomen betaalbaar blijven, gaan we nieuwe instrumenten ontwikkelen. Daarmee kunnen we beter sturen bij aanvragen van projectontwikkelaars.

Verhuur van particuliere woningen door

woningcorporaties. Woningbouwcorporaties verhuren sociale huurwoningen. En soms bouwt een particuliere projectontwikkelaar woningen waarvan hij er een aantal als sociale verhuur aanbiedt. We zoeken uit of we de verhuur van die woningen via de woningcorporatie kunnen laten lopen. Dat doen we om meer zekerheid te krijgen dat sociale verhuur ook sociale verhuur blijft.

Wonen op vrijkomende boerenerven. Schuren slopen en er een huis terugzetten. Dat kan met de Rood voor Rood-regeling. We gaan deze regeling aanpassen. Dat doen we om het aantrekkelijker te maken om op een boerenerf woonruimte te maken. En zo krijgen we meer woningen op erven dan tot nu toe. De aanpassing van deze regeling mag geen gevolgen hebben voor werkende agrarische bedrijven.

Nieuwe wijze van vergunningverlening en bouwcontrole. Met de komst van de Omgevingswet en de wet. Kwaliteitsborging verandert de rol van de gemeente bij vergunningverlening. De eigen verantwoordelijkheid van de bouwer om goed te bouwen, is onder deze wetgeving groter. En de gemeente kijkt vooral achteraf of alles goed gegaan is. We bereiden onze ambtenaren voor op deze nieuwe rol. En we ontwikkelen een andere manier om onze dienstverlening in rekening te brengen.

Kwantitatieve opgave wonen

Door de komst van de Nationale Woon- en bouwagenda halverwege 2022, waarin het Rijk voorschrijft dat er in Nederland in totaal 900.000 nieuwe woningen gerealiseerd moeten worden tot en met 2030, waarvan twee derde betaalbaar, moest elke regio aangeven (in een woondeal) hoeveel woningen zij hiervan voor rekening kunnen nemen.

Op 8 maart 2023 is dan ook de regionale woondeal regio Stedendriehoek 2022-2030 ondertekend door alle partijen (rijk, provincie en gemeenten). Voor Heerde is de inzet om in totaal 1.010 nieuwe woningen te realiseren, waarvan twee derde in het betaalbare segment moet vallen (zowel koop als huur). Sturen hierop in (toekomstige) bouwplannen is essentieel. Met de komst van deze nieuwe woningbouwafspraken en het feit dat de looptijd van de huidige woonagenda afliep eind 2023, is er in het voorjaar van 2023 gestart met het opstellen van een nieuw Volkshuisvestingsprogramma. Met dit Volkshuisvestingsprogramma wordt vooruitgelopen op een wijziging van de Omgevingswet. Via die wijziging wordt opgenomen dat vanaf 2026 alle gemeenten moeten beschikken over een dergelijk programma, waarin het woonbeleid en woon-zorgbeleid is uitgewerkt. Het Volkshuisvestingsprogramma bestaat uit een kaderstellend deel en een uitvoeringsagenda met maatregelen en toetsingskader voor woningbouw. De gemeenteraad heeft op 24 juni 2024 het kaderstellend deel vastgesteld. Het college heeft vervolgens op 10 september 2024 de uitvoeringsagenda vastgesteld. Daarnaast is in regionaal verband de actualisatie van de woondeal 2022-2030 bijna afgerond. Dat houdt dat er in regionaal verband nieuwe afspraken vastgelegd worden over de woningbouwaantallen, betaalbaarheid en randvoorwaarden voor de periode 2025-2034. Er afspraken vastgelegd worden over ouderenhuisvesting en er een paragraaf toekomstbestendig bouwen als inspanningsafpraak met de provincie toegevoegd wordt. De ondertekening van de geactualiseerde woondeal vindt plaats in april 2025.

Nota kostenverhaal en Nota Grondbeleid

Het grondbeleid is in beweging, mede door de komst van de Omgevingswet. De hoofdlijnen van het gemeentelijk grondbeleid waren tot voor kort beschreven in de Uitvoeringsparagraaf. De Uitvoeringsparagraaf is een document, dat jaarlijks wordt vastgesteld door de gemeenteraad en de uitwerking van de Structuurvisie betreft. In de Notitie Grondzaken 2017, versie 2018 worden de hoofdlijnen uit de Uitvoeringsparagraaf praktisch vertaald. Dit document heeft als doel om bestuurders, de ambtelijke organisatie en burgers, inzicht te geven in de keuzes die de gemeente Heerde maakt ten aanzien van de grondeigendommen en het bijbehorende instrumentarium. De beleidsdocument worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd. In de Uitvoeringsparagraaf wordt onze visie op grondbeleid beschreven. De Uitvoeringsparagraaf is met de komst van de omgevingswet verdwenen. In de Omgevingsvisie is een hoofdstuk over Kostenverhaal en Grondbeleid opgenomen. Daarnaast wordt er een nota Kostenverhaal en een nota Grondbeleid opgesteld. In de themaraad van 15 april 2024 is hierover gesproken met de gemeenteraad. Naar verwachting zal in derde kwartaal 2025 besluitvorming plaatsvinden.

Startersleningen

In 2013 en 2015 heeft de gemeenteraad besloten om de van de provincie ontvangen subsidiegelden op grond van de Stimuleringsregeling Goedkope Woningbouw 2007-2010 (de SGW-gelden) volledig in te zetten voor het verstrekken van startersleningen. Bij raadsbesluit van 6 juli 2015 is de maximale hoogte van de starterslening vastgelegd op 20% van de verwervingskosten met een maximum van €20.000,-. De maximale verwervingskosten, exclusief kosten koper, zijn vastgelegd op €200.000,-. De leningen worden beheerd door het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn). Sinds de invoering van de startersleningen zijn de bedragen van de maximale lening en de maximale verwervingskosten een aantal keren bijgesteld. Sinds de eerste bijstelling medio 2023 zijn 4 nieuwe startersleningen verstrekt.

Per 1 januari 2025 is het maximale leenbedrag €30.000,- en de maximale verwervingskosten €283.250,-. Het bedrag van de maximale verwervingskosten wordt jaarlijks per 1 januari geïndexeerd volgens de prijsgrens voor 'betaalbare nieuwbouwwoningen' uit het Volkshuisvestingsprogramma. Het budget om nieuwe aanvragen te behandelen is nog ruim voldoende, namelijk €345.000,-.

Fonds Sociale Woningbouw

In 2019 is de Uitvoeringsparagraaf 6.0 (inclusief de bijlage Bijdrage sociale woningbouw) vastgesteld. Initiatiefnemers die niet kunnen voldoen aan de opgave kunnen die afkopen door het doen van een bijdrage. Door deze bijdrage wordt richting initiatiefnemers meer

druk uitgeoefend om een bijdrage te leveren aan de gemeentelijke opgave tot realisatie van 40% sociale woningbouw. Initiatiefnemers die binnen hun initiatief meer dan 40% sociale/goedkope woningen realiseren, kunnen onder bepaalde voorwaarden een bijdrage uit het fonds ontvangen. Op dit moment zit er een bedrag van €330.000,- in het fonds Bijdrage sociale woningbouw.

Toekomstbestendig wonen lening

De gemeente Heerde wil inwoners ondersteunen bij het treffen van duurzame maatregelen in en aan de woning. Daarom heeft de gemeenteraad in december 2019 de 'verordening toekomstbestendig wonen Gelderland, gemeente Heerde' vastgesteld. Deze regeling biedt ons de mogelijkheid om tegen een relatief gunstige rente leningen aan inwoners te verstrekken voor het verduurzamen en toekomstbestendig maken van de woning. Omdat de regeling goed liep is in 2023 extra geld beschikbaar gesteld. In totaal nu €500.000,- Het huidige saldo op 10 maart 2025 is €399.403,-. Er is dus al ruim één miljoen euro uitgeleend. De verklaring dat het nu weer hard gaat met, het via SVn, verstrekken van de leningen is dat er afgelopen jaar regelmatig duurzaamheids- en isolatieacties zijn geweest (onder andere zonnepanelen-, hybridewarmtepomp-, glas- en isolatieactie). Er is een vernieuwde subsidieregeling lokaal isolatieprogramma de brieven daarover gaan deze maand de deur uit. We wachten de invloed daarvan op de toekomstbestendig wonen lening af. Mocht het saldo snel richting 0 gaan, dan komen we er bij u op terug. De provincie is co-financierder; maar daar raakt de pot leeg. Waarschijnlijk zal de Gedeputeerde Staten besluiten extra geld ter beschikking te stellen. We zijn nu bezig te onderzoeken welke stappen Heerde in de tussentijd zet.

Financiële beschouwing

Eén van de financiële uitgangspunten bij grondexploitatie is naast het toerekeningsbeginsel en het realisatiebeginsel het toepassen van het voorzichtigheidsbeginsel. Ook de BBV-notitie grondexploitatie gaat ervan uit dat dit principe wordt toegepast bij het opstellen van de gemeentelijke begroting en jaarrekening. Baten en lasten moeten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Winsten worden pas verwerkt in de jaarrekening als deze met voldoende zekerheid vaststaan en dus zijn gerealiseerd. Verliezen worden direct volledig genomen als deze bekend zijn. Dit betekent dat bij de verwachting van een verlies direct een voorziening getroffen moet worden. Voor winstneming geldt de percentage of completion (Poc)-methode. Voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd, en uitgaven zijn gedaan ten opzichte van het totaalplan kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen.

In de BBV notitie Grondexploitatie worden richtlijnen gegeven en stellige uitspraken gedaan. Een paar stellige uitspraken zijn:

- Het startpunt van een nieuwe grondexploitatie gebeurt door een expliciet raadsbesluit met een grondexploitatiebegroting;
- De looptijd van een grondexploitatie is maximaal 10 jaar;
- Jaarlijkse herzieningen van grondexploitatiebegrotingen moeten door de raad worden vastgesteld;
- Er mogen alleen kosten aan de grondexploitaties worden toegerekend als die op de kostensoortenlijst staan van bijlage IV van het Omgevingsbesluit;
- De rentelasten worden toegerekend op basis van A13 in de tabel van bijlage IV bij het Omgevingsbesluit. Hierbij wordt de omslagrente gehanteerd conform de notitie Rente van de commissie BBV.

Vennootschapsbelasting (VPB)

Met ingang van 1 januari 2016 is de VPB-plicht gaan gelden voor onder andere de gemeentelijke grondexploitaties. Een belangrijke doelstelling van deze wet is een gelijk speelveld maken tussen de overheid en private ondernemingen. Wij hebben met de Belastingdienst overeenstemming bereikt over een vaststellingsovereenkomst (VSO). In de VSO zijn afspraken worden gemaakt over de te hanteren parameters, de methode van

het bepalen van de openingsbalanswaarde en methode van winst berekenen. In grote lijnen werkt de Belastingdienst er naar alle gemeenten zo veel mogelijk gelijk te behandelen. De huidige stand van zaken geeft aan dat de geschatte fiscale winsten vanaf het jaar 2024 volledig gecompenseerd kunnen worden met de geleden verliezen van de jaren 2018 t/m 2023 en dat er geen VPB betaald hoeft te worden. Dit op basis van de aangifte van het jaar 2023. Dit beeld zal elk jaar getoetst gaan worden.

Reserve Grondexploitatie

Om weerstand te kunnen bieden aan risico's en tegenvallers etc. beschikt de gemeente over een (bestemmings-)reserve Grondexploitatie. Zie hiervoor ook de paragraaf weerstandsvermogen. De reserve Grondexploitatie heeft een stand van €1.120.000,- per 1 januari 2025. Deze reserve is voldoende groot om de risico's op te vangen van de grondexploitatie. Ook is er een buffer aanwezig om risico's op te vangen voor mogelijke uitgaven voor toekomstige ontwikkelingen.

Resultaten complexen

Het jaar 2024 sluit met een negatief resultaat van €358.236,-. Dit is het saldo van winst en verliesnemingen van de 4 complexen. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar het niet openbare MPG.

Boekwaarden van complexen

Overzicht 1	Uitgaven van de complexen Grondexploitatie in 2024					
	Verwerving	Plankosten	Bouw- en woonrijpmaken	Rentekosten	Grond-verkopen	Overig (winst/afwaarderingen, subsidies, expl. bijdragen etc.)
IEGG in exploitatie genomen gronden						
Gebiedsontwikkeling Veldweg		15.350			298.477-	178.940
Industrieter. Eeuwlandseweg Zuid						173.580-
Industrieter. Eeuwlandseweg Noord		14.629	7.855		292.049-	24.015
Centrumplan Heerde	33.800	138.083	406.512		1.927.200-	586.275-
totaal complexen in uitvoering	33.800	168.062	414.367	-	2.517.726-	556.900-

Overzicht 2	Boekwaarden van de complexen Grondexploitatie per 31 december 2024						
	Verwerving	Plankosten	Bouw- en woonrijpmaken	Rentekosten	Grond-verkopen	Overig (winst/afwaarderingen, subsidies, expl. bijdragen etc.)	Boekwaarde per 31-dec-24
IEGG in exploitatie genomen gronden							
Gebiedsontwikkeling Veldweg	21.282	244.244	242.550	72.187	1.992.019-	1.037.642	374.113-
Industrieter. Eeuwlandseweg Zuid	57.044	116.676	519.011	36.592	358.732-	2.072-532.958-	368.519532.958-
af voorziening voor verlies	57.044	116.676	519.011	36.592	358.732-	535.030-	164.439-
Industrieter. Eeuwlandseweg Noor	787.327	317.807	225.899	464.878	292.049-	22.858	1.526.720
Centrumplan Heerde	460.353	473.171	453.126	695	1.927.200-	384.261-1.330.685-	924.117-1.330.685-
af voorziening voor verlies	460.353	473.171	453.126	695	1.927.200-	1.714.946-	2.254.802-
totaal complexen in uitvoering	1.326.006	1.151.899	1.440.585	574.352	4.570.000-	1.189.476-	1.266.634-

Toelichting op de complexen

In exploitatie genomen gronden:

Omdat deze paragraaf openbaar is zijn de gegeven toelichtingen minder uitgebreid dan in het niet openbare MPG.

Gebiedsontwikkeling Veldweg

Alle kavels in het plangebied zijn verkocht en geleverd. Na de bouw van de laatste woning zal het gebied woonrijp worden gemaakt. De verwachting is dat de grondexploitatie eind 2025 kan worden afgesloten.

Eeuwlandseweg Zuid

Er is nog één bedrijfskavel in optie. Hoewel er nog geen zicht is op de uiteindelijke leveringsdatum van het perceel, is de verwachting dat de kavel uiterlijk 2026 zal worden overgedragen en dat de grondexploitatie in dat jaar kan worden afgesloten.

Eeuwlandseweg Noord

Dit plan bevat de aanleg en verkoop van 13 woon-werkkavels. In 2024 is de eerste kavel verkocht. Voor de overige kavels in de verkoop gaan, wordt overwogen eerst het omgevingsplan te wijzigen. De grondexploitatie wordt hierdoor met een jaar verlengd. Na de omgevingsplanwijziging zullen de overige kavels in twee fasen te koop worden aangeboden. Naar verwachting kan deze grondexploitatie in 2030 worden afgesloten.

Centrumplan Heerde

Het bestemmingsplan en de grondexploitatie zijn in oktober 2023 vastgesteld. Na de sloopwerkzaamheden op de locatie van de oude gemeentewerf en de woning Markstraat 1a zijn de bouwwerkzaamheden gestart. De bouw verloopt voorspoedig en zowel het appartementencomplex als de grondgebonden woningen worden in 2025 opgeleverd. Daarna wordt dit deel van het plangebied woonrijp gemaakt. De locatie Van Setten Van Loenen is inmiddels ook volledig gesloopt en de bouwwerkzaamheden zijn gestart. De sloop van de voormalige ABN-locatie is voorzien in het voorjaar van 2025. Daarna gaat de bouw ook op deze locatie van start. Tot slot volgt het woonrijp maken van het overige deel van het plangebied. De verwachting is dat de grondexploitatie in 2026 kan worden afgesloten.

MPG (Meerjaren Prognose Grondexploitatie)

In een MPG worden de uitkomsten van de geactualiseerde grondexploitaties weergegeven. Het is een overzicht van de in exploitatie genomen projecten, uitgezet naar tijd, programma en geld. Doel is inzicht te verschaffen in:

- Uitgangspunten geactualiseerde grondexploitaties;
- De actualisatie van de exploitaties en prognoses;
- Afwijkingen ten opzichte van het programma;
- Financiële afwijkingen ten opzichte van het jaar ervoor;
- Verliezen, winsten en risico's;
- Saldo;
- Tijdsplanning.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf beschrijft in hoofdlijnen de onderhoud- en beheerplannen voor de gemeentelijke kapitaalgoederen: wegen, riolering, gebouwen groen en water. In de beheerplannen staan de meerjarige onderhoudsprogramma's met de financiële middelen die daarbij horen, evenals het gewenste kwaliteitsniveau van de voorzieningen.

De gemeente Heerde beheert een groot oppervlak aan openbare ruimte, waarin wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd. Hiervoor zijn wegen, riolering, bruggen, openbare verlichting, watergangen, groen, speelplekken, bos en gebouwen nodig. De kwaliteit en het onderhoud van deze kapitaalgoederen is bepalend voor het voorzieningenniveau, het 'beeld' van de gemeente en de (jaarlijkse) lasten.

Het grootste deel van de werkzaamheden aan kapitaalgoederen komt voort uit de verantwoordelijkheden van de gemeente als eigenaar en beheerder van de publieke ruimte en van een aantal eigendommen.

Beleidskader

Paragraaf 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zegt dat de paragraaf over het onderhoud kapitaalgoederen in elk geval de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouw moet bevatten. Daarvan moeten het beleidskader, de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling van de financiële consequenties in de begroting worden beschreven.

De beheerplannen

Riolering

In de gemeente Heerde ligt 248 kilometer hoofdriolering. Hiervan is 102 kilometer drukriolering of persleiding. De overige leidingen zijn vrij vervalleidingen, waarvan het grootste deel een gemengd rioolstelsel is. Eind 2021 is het Gemeentelijk Riolerings Plan 2021 t/m 2025 vastgesteld.

Wegen

De gemeente Heerde heeft 245 kilometer weg (exclusief onverharde weg) in beheer. De oppervlakte van deze verharding is 1.350.000 m². Eenmaal per vijf jaar wordt het beheerplan geactualiseerd. Eind 2018 is een geactualiseerd beheerplan vastgesteld. Voor het onderhoud van wegen is er structureel een exploitatiebudget van €600.000,-, gebaseerd op het beheerplan 2018-2027 opgenomen. Hierbij is rekening gehouden met de areaaluitbreiding als gevolg van de Hoogwatergeul. Door de enorme prijsstijgingen van grond,- en brandstoffen is in 2024 opnieuw een eenmalig extra onderhoudsbudget van €150.000,- beschikbaar gesteld. Het onderhoudsbudget is gebaseerd op de kwaliteitsvisie Openbare Ruimte op onderhoudsniveau C (de ondergrens van verantwoord beheer). Daarnaast is er voor de jaren 2023-2026 een investeringsbudget beschikbaar om wegen te vernieuwen.

Kunstwerken

De gemeente Heerde heeft in totaal 245 kunstwerken in beheer met een totale kapitaalswaarde van € 41,7 miljoen. De kunstwerken bestaan uit 5 houten bruggen, 47 betonnen bruggen, 3 kunststof bruggen, 4 viaducten, 144 duikers, 24 damwanden, 15 steigers, 1 tunnel, 1 trekpontje en 1 haven waar de gemeente eigenaar van is. De financiële gevolgen voor de instandhouding van deze kunstwerken zijn in beeld gebracht in het beheerplan kunstwerken 2024-2028; deze is vastgesteld in 2024. Het onderhoudsbudget van €220.000,- is gebaseerd op niveau C (de ondergrens van verantwoord beheer) conform de door de gemeenteraad vastgestelde kwaliteitsvisie Openbare Ruimte.

Watergangen

De gemeente beheert ongeveer 105 km watergangen met toebehoren als (kleine) duikers en beschoeiingen. Het beheer hiervan wordt zo uitgevoerd, dat dit een goede waterafvoer bevordert. Voor de watergangen is geen beheerplan aanwezig. De lengte van de watergangen is bekend en voldoende om eenmaal per jaar het uitmaaien te laten uitvoeren.

Openbare verlichting

In de gemeente Heerde staan ongeveer 3.800 lichtpunten. Het huidige beheer richt zich op tijdige vervanging van lichtmasten en armaturen, waarbij het verlichtingsniveau wordt verbeterd en zo mogelijk het energieverbruik verminderd door de plaatsing van Led-armaturen. Het beleidsplan Openbare Verlichting is in 2015 geactualiseerd en vastgesteld en geldt voor de periode 2015-2025. Een nader beheerplan is niet nodig om onderhoud en vervanging uit te voeren.

Openbaar groen

De gemeente Heerde onderhoudt 169.135 m² beplanting, 3.982 meter hagen, 2.861 are intensief gazon, 925 are bermen en ongeveer 17.840 bomen (inventarisatie 2018). Voor het onderhoud van het openbare groen is in 2013 een groenbeleidsplan vastgesteld. In 2015 is de kwaliteitsvisie openbare ruimte vastgesteld. Het budget is sinds 1 januari 2019 gebaseerd op het onderhoudsniveau C. Naast de groenelementen onderhoudt de gemeente ook 35 speelplekken en 4 speeltuinen, met in totaal 294 toestellen. Voor de speeltuinen worden de verplichte controles uitgevoerd en is de gemeente eindverantwoordelijk voor de onderhoudsstaat. Het onderhoudsniveau is gebaseerd op B omdat bij niveau C minder toestellen bruikbaar zijn.

Bos

De gemeente Heerde beheert zo'n 383 hectare bos en 147,5 hectare overige natuurgebieden. De bosvisie is eind 2020 geactualiseerd. Het bos heeft zowel een functie voor de natuur, de recreatie als houtproductie. De houtoogst vindt op een duurzame manier plaats, dit houdt in dat er niet meer wordt geoogst dan dat er jaarlijks bijgroeit. Jaarlijks wordt een beheerplan gemaakt.

Gebouwen

De gemeente is eigenaar van ongeveer 40 gebouwen (multifunctionele gebouwen, woonhuizen, gemeentehuis, sporthal, gymzalen, sportzaal, brandweerkazerne, diverse scholen en gebouwen op diverse begraafplaatsen). In 2024 is er een accommodatiebeleid opgesteld en is het beheerplan geactualiseerd. Op basis van het beheerplan worden de onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Dit gebeurt planmatig, doelmatig en efficiënt. Voorkomen dient te worden dat er (duur) achterstallig onderhoud moet worden uitgevoerd. Jaarlijks worden de gemeentelijke gebouwen geïnspecteerd en volgt er een onderhoudsrapportage. Waar nodig worden vanwege het wettelijk kader gebouwen aangepast aan Arbo-eisen, brandveiligheid en gebruiksvergunningen.

Paragraaf Verbonden partijen

Een verbonden partij is een private- of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Bestuurlijk belang betekent dat de gemeente een zetel in het bestuur heeft van een rechtspersoon of stemrecht heeft. Onder financieel belang wordt verstaan dat de gemeente de ter beschikking gestelde middelen kwijtraakt ingeval van faillissement van de verbonden partij en /of als de financiële problemen bij de verbonden partijen verhaald kunnen worden op de gemeente. In deze paragraaf is een overzicht opgenomen van de verbonden partijen en de (verwachte) financiële en organisatorische ontwikkeling ervan.

Het verstrekken van subsidies aan instellingen valt niet onder het hier bedoelde begrip verbonden partijen, omdat geen sprake is van een bestuurlijke participatie en bij faillissement geen sprake is van juridische aansprakelijkheid.

Het gemeentebestuur (raad en college) van twee of meer gemeenten kunnen afzonderlijk of tezamen een samenwerkingsverband oprichten waarin bepaalde (gemeentelijke) taken en/of bevoegdheden worden ondergebracht. Dit samenwerkingsverband wordt een gemeenschappelijke regeling (GR) genoemd.

Beleidskaders

Artikel 15 van het BBV zegt dat de paragraaf betreffende de verbonden partijen tenminste bevat:

1. de visie op de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen.
2. de lijst van verbonden partijen die wordt onderverdeeld in:
 - Gemeenschappelijke regelingen;
 - Vennootschappen en coöperaties (niet van toepassing);
 - Stichtingen en verenigingen (niet van toepassing);
 - Overige verbonden partijen.
3. de lijst van verbonden partijen.

In de lijst van verbonden partijen is tenminste de volgende informatie opgenomen:

- Het openbaar belang dat ermee wordt gediend;
- Het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
- De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
- De verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
- De eventuele risico's van de verbonden partij voor de financiële positie van de gemeente.

Gemeenschappelijke regelingen

Lucrato (vestigingsplaats Apeldoorn)

Openbaar belang

Lucrato is het werkvoorzieningsschap waarin de gemeente Heerde participeert. Deze GR geeft uitvoering aan de Participatiewet (sociale werkvoorziening plus re-integratie).

Bestuurlijk belang

In GR-verband houden de gemeenten Apeldoorn, Epe en Heerde toezicht. Vanuit elke gemeente is een collegelid afgevaardigd in het bestuur.

Financieel belang

De bijdrage die Lucrato ontvangt van de gemeente Heerde is gelijk aan de ontvangen rijksvergoeding voor het WSW-deel uit de Participatiewet. Het financieel belang, gerelateerd aan de SW-bijdrage, bedraagt 8% voor de gemeente Heerde. In 2024 is er €2.452.000,- aan Lucrato uitbetaald.

GGD Noord- en Oost Gelderland (vestigingsplaats Warnsveld)

Openbaar belang

De GGD Noord- en Oost Gelderland verzorgt de uitvoering van taken in het kader van de publieke gezondheid en hulpverlening. De gemeente Heerde neemt (wettelijk verplicht) deel aan deze gemeenschappelijke regeling tezamen met 21 andere gemeenten.

Bestuurlijk belang

De gemeente Heerde heeft zitting in het algemeen bestuur. De stemverhouding is 1 stem per 10.000 inwoners; Heerde heeft 2 stemmen. Het algemeen bestuur beslist bij meerderheid van stemmen.

Financieel belang

De bijdragen die de gemeenten betalen aan de GGD is gebaseerd op het aantal inwoners; voor enkele specifieke taken geldt een afwijkende verdeelsleutel. Het financieel belang van de gemeente Heerde bedraagt 2,6%. In 2024 is er €394.000,- aan de GGD uitbetaald.

Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland; VNOG (vestigingsplaats Apeldoorn)

Openbaar belang

De Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland verzorgt de uitvoering van taken in het kader van de brandweertaken en de GHOR. De gemeente Heerde neemt (wettelijk verplicht) deel aan deze gemeenschappelijke regeling tezamen met 21 andere gemeenten.

Bestuurlijk belang

De gemeente Heerde heeft zitting in het algemeen bestuur.

Financieel belang

De bijdragen die de gemeenten betalen aan de VNOG is gebaseerd op het aantal inwoners; voor enkele specifieke taken geldt een afwijkende verdeelsleutel. Het financieel belang van de gemeente Heerde bedraagt 2,02%. In 2024 is er €1.078.000,- aan de VNOG uitbetaald.

Omgevingsdienst Veluwe; ODVeluwe (vestigingsplaats Apeldoorn)

Openbaar belang

De Omgevingsdienst Veluwe is de uitvoeringsorganisatie voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op het terrein van milieu(veiligheid). Deze organisatie is op 1 januari 2024 ontstaan uit een fusie van de Omgevingsdienst Noord-Veluwe en de Omgevingsdienst Veluwe IJssel.

Bestuurlijk belang

De gemeente Heerde heeft zitting in het algemeen en dagelijks bestuur.

Financieel belang

De bijdragen die de gemeenten betalen aan de ODVeluwe zijn gebaseerd op de afgenomen taken; deze zijn in verschillende pakketten ondergebracht. Het financieel belang bedraagt van de gemeente Heerde 5,2%. In 2024 is er €452.000,- aan de ODVeluwe uitbetaald,

PlusOV (vestigingsplaats Lochem)

Openbaar belang

PlusOV verzorgt het WMO-vervoer (dagbesteding/dagbehandeling), leerlingenvervoer en vervoer van mensen die geen gebruik kunnen maken van eigen vervoer of openbaar vervoer.

Bestuurlijk belang

De gemeente Heerde heeft zitting in het algemeen bestuur.

Financieel belang

De bijdragen die de gemeenten betalen aan PlusOV zijn gebaseerd op het aantal vervoersbewegingen. Voor de verdeling van de vaste kosten geldt een afwijkende verdeelsleutel. Het financieel belang van de gemeente Heerde bedraagt 8,4%. In 2024 is er €1.198.000,- aan PlusOV uitbetaald.

Regio Stedendriehoek (vestigingsplaats Deventer)

Openbaar belang

De Regio Stedendriehoek stimuleert circulaire economische innovatie en woningbouw, maakt de transitie naar schone, duurzaam opgewekte energie en verbetert de bereikbaarheid en mobiliteit met oog voor natuur en leefbaarheid in het landelijk gebied.

Bestuurlijk belang

De gemeente Heerde heeft zitting in het algemeen en dagelijks bestuur.

Financieel belang

De bijdragen die de gemeenten betalen aan de Regio Stedendriehoek zijn gebaseerd op het aantal inwoners. Het financieel belang van de gemeente Heerde bedraagt 4,2%. In 2024 is er €166.000,- aan de Regio Stedendriehoek uitbetaald.

Bedrijfsvoeringsorganisatie H2O (vestigingsplaats Hattem)

Openbaar belang

De Bedrijfsvoeringsorganisatie H2O voert namens en voor de deelnemende gemeenten, ondersteunende processen en uitvoeringstaken uit op het terrein van bedrijfsvoering, te beginnen met diensten op het terrein van ICT en automatisering.

Bestuurlijk belang

De gemeente Heerde heeft zitting in het bestuur.

Financieel belang

De bijdragen die de gemeenten betalen aan de Bedrijfsvoeringsorganisatie H2O zijn gebaseerd op meerdere verdeelsleutels zoals inwoners, aantal accounts, werkplekken, etc. Het financieel belang van de gemeente Heerde bedraagt 34,8%. In 2024 is er €1.021.000,- aan de Bedrijfsvoeringsorganisatie H2O uitbetaald.

Beleidsvoornemens

In 2024 is de Omgevingsdienst Noord-Veluwe (ODNV) met de Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ) gefuseerd tot de Omgevingsdienst Veluwe. Het (wettelijke verplichte) takenpakket is ongewijzigd gebleven. De bespreking en besluitvorming van de financiële stukken van alle verbonden partijen vinden zoveel mogelijk plaats in één raadsvergadering. Hiermee is tegemoetgekomen aan de wens om meer duidelijkheid en eensluidendheid te creëren en ontstaat er een beter zicht op eventuele risico's.

Financiële gegevens

Verbonden partijen	Resultaat 2023	Resultaat 2022	Eigen vermogen 2023	Eigen vermogen 2022	Vreemd vermogen 2023	Vreemd vermogen 2022
Gemeenschappelijke regelingen						
Lucrato	267.000	-66.000	3.034.000	3.113.000	5.041.000	3.960.000
GGD NOG	910.000	-487.000	3.182.000	2.656.000	13.266.000	8.787.000
VNOG	2.830.000	2.510.000	18.990.000	17.183.000	26.019.000	35.715.000
ODVeluwe	1.028.000	503.000	1.459.000	713.000	2.312.000	1.608.000
PlusOV	1.000	55.000	440.000	576.000	1.934.000	4.631.000
Regio Stedendriehoek		147.000		147.000		609.000
BVO H2O	-215.000	-348.000	-338.000	-232.000	3.035.000	2.587.000
Streekarchivariaat Epe, Hattem, Heerde	0	0	0	0	0	0
Overig						
BNG	254.000.000	300.000.000	5.000.000.000	4.615.000.000	115.500.000.000	107.459.000.000
Leisurelands	n.b.	1.770.000	n.b.	77.432.000	n.b.	43.558.000
Rova N.V.	5.380.000	4.369.000	43.020.000	40.866.000	59.990.000	63.473.000
Stichting PrOo	n.b.	-319.000	n.b.	3.551.000	n.b.	4.657.000
Vitens N.V.	27.200.000	8.200.000	677.700.000	649.500.000	1.559.700.000	1.446.600.000

Paragraaf Lokale heffingen

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen geeft informatie over het heffingenbeleid, de geschatte inkomsten, de hoogte van de heffingen, de lokale lastendruk en het kwijtscheldingsbeleid.

Beleid

Wat wilden we bereiken?

Bij het bepalen van de tarieven voor gemeentelijke belastingen hanteren we de volgende uitgangspunten:

- In principe worden de gemeentelijke belastingen jaarlijks met niet meer dan het inflatiepercentage verhoogd.
- Voor producten en diensten hanteren we zoveel mogelijk kostendekkende tarieven.

Hieronder staat in het kort hoe we omgaan met deze uitgangspunten in het kader van de Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) voorschriften.

Op grond van de gegevens uit de Meicirculaire 2023 is het indexpercentage bepaald op 3,1%.

De tarieven voor onroerendezaakbelastingen, begraafplaatsrechten, leges en marktgeden, zijn voor 2024 ten opzichte van de tarieven voor 2023 met het indexpercentage verhoogd.

De tarieven afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn kostendekkend gemaakt, rekening houdend met de (op basis van de BBV) vastgestelde uurlonen en overhead.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Met de volgende heffingen betaalt de gemeente specifieke kosten:

- Afvalstoffenheffing voor het ophalen en verwerken van huishoudelijk afval.
- Rioolheffing voor het beheer van de gemeentelijke riolering.
- Leges voor vergunningverlening.
- Begraafplaatsrechten voor kosten van de gemeentelijke begraafplaatsen.

De inkomsten uit de onroerendezaakbelastingen en toeristenbelasting gebruiken we als algemeen dekkingsmiddel.

Lokale heffingen

De lokale heffingen zijn een belangrijke inkomstenbron van de gemeente, naast de inkomsten uit het gemeentefonds en de specifieke inkomensoverdrachten van het Rijk. Sommige lokale heffingen zijn een algemeen dekkingsmiddel, zoals de onroerende zaakbelastingen (OZB) en toeristenbelasting. Andere lokale heffingen dekken specifieke kosten, zoals de afvalstoffenheffing, rioolheffing en begraafplaatsrechten.

Waardering onroerende zaken

Volgens de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) zijn gemeenten verantwoordelijk voor de taxatie van onroerende zaken (gebouwen en grond). De WOZ-waarde is het bedrag dat een object zou kunnen opbrengen op de waardepeildatum. De vastgestelde WOZ-waarden worden via beschikkingen bekendgemaakt. Gemeenten, waterschappen en de rijksbelastingdienst gaan uit van dezelfde WOZ-waarde.

De waarde van woningen en niet-woningen stellen we ieder jaar opnieuw vast. Voor het belastingjaar 2024 is de waardepeildatum 1 januari 2023. Eventuele veranderingen aan een object, door bijvoorbeeld verbouw of aankoop van grond in 2023 zijn in de WOZ-waarde betrokken. In dat geval is het object niet getaxeerd naar de situatie op 1 januari 2023, maar naar de toestand op 1 januari 2024. Dit laatste heet de toestandspeildatum. De waarden van woningen op de waardepeildatum 1 januari 2023 zijn gemiddeld met ongeveer 5,7% gestegen ten opzichte van de waardepeildatum 1 januari 2022. Voor de niet-woningen is het percentage 2,4%.

De Waarderingskamer is een onafhankelijk orgaan dat controleert of gemeenten de Wet WOZ goed uitvoeren. In 2024 heeft de Waarderingskamer een controle interne beheersing uitgevoerd om twee redenen. De 1e reden is dat de inspectie ter plaatse al meer dan 5 jaar gelden uitgevoerd was. De 2e reden is de aanstaande samenwerking met de gemeente Hattem en Oldebroek voor de uitvoering van de Wet WOZ. Dit onderzoek beoordeelt de tijdigheid van het verzenden van de WOZ-beschikkingen, de voortgang en kwaliteit van de bezwaarafhandeling, de juistheid en actualiteit van de juistheid en volledigheid van de primaire en secundaire objectkenmerken en de borging hiervan voor zowel woningen als niet-woningen, het taxatieproces van woningen en niet-woningen, de synchronisatie met de Landelijke Voorziening WOZ (LV WOZ) en de aansluiting van de WOZ-administratie op de andere basisregistraties. Uit het onderzoek blijkt dat de uitvoering van de Wet WOZ door de gemeente Oldebroek voldoende is. De gemeente ontvangt hiervoor drie sterren op een schaal van 1 tot 5. Dit algemene oordeel is van toepassing op een gemeente die het gehele WOZ-taxaties van goede kwaliteit levert en daarnaast op alle onderdelen van het WOZ-werkproces voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen. We hebben ook voldoende maatregelen getroffen voor adequate aansturing en kwaliteitsbeheersing van de werkzaamheden. De Waarderingskamer heeft toestemming gegeven om de WOZ-beschikkingen voor 2024 te versturen. Eind januari 2024 verstuurd we deze aan de belanghebbenden.

In 2024 is een mutatiedetector voor de BAG en de WOZ uitgevoerd, waarbij via luchtfoto's onder meer vergunningvrije bouw is opgespoord. De mutatiesignalering WOZ omvat een beoordeling van de WOZ-registratie met behulp van de meest recente luchtfoto en de pandenkaart. Daarnaast vindt er een beoordeling plaats op de BAG-geometrie. De signalering bij een integrale aanpak omvat dus zowel enkel BAG, enkel WOZ als BAG-WOZ signaleringen. Het eindresultaat is verwerkt in de BAG en de WOZ-administratie.

Binnen 6 weken na dagtekening kunnen belanghebbenden bezwaar indienen tegen de WOZ-beschikking. Inwoners is gevraagd om contact op te nemen met de gemeente alvorens een bezwaarschrift in te dienen.

In 2024 is voor 294 objecten een bezwaarschrift tegen de WOZ-beschikking ontvangen (in 2023: 579). De bezwaarschriften in 2024 betreffen 285 woningen en 9 niet-woningen. Het aantal objecten in bezwaar is in vergelijking met 2023 gedaald met 49%. Ook landelijk gezien was er sprake van een daling van het aantal bezwaarschriften.

Er is tegen 3,3% van de WOZ-objecten bezwaar gemaakt. In 2023 was dit 6,6%. Op 31 december waren alle bezwaarschriften afgehandeld. Over 2024 zijn tot nu toe 2 beroepschriften ontvangen.

De percentages WOZ-objecten waarvan de waarde na bezwaar is verminderd zijn:

- Ten opzichte van het aantal objecten waarvoor het bezwaar is afgehandeld: 35,4% (2023 30,2%)
- Ten opzichte van het totaal aantal objecten: 1,2% (2023: 2,0%).

No Cure No Pay

In 2024 is voor 167 objecten een bezwaarschrift ingediend door een No Cure No Pay organisatie. Voor 133 objecten is het bezwaar niet toegekend en voor 34 objecten wel.

Per 1 januari 2024 is de wet matiging proceskostenvergoeding WOZ van kracht. Dit betekent dat de vergoeding in de bezwaarfase en beroepsfase wordt beperkt d.m.v. een WOZ factor. Voor de behandeling van de bezwaar- en beroepschriften 2024 is een bedrag uitbetaald van € 16.870.

Om de maatschappelijk kosten te besparen worden inwoners gevraagd om na ontvangst van de WOZ-beschikking eerst contact op te laten nemen met de gemeente. In 2024 is voor 177 objecten contact opgenomen met de gemeente.

Belastingen

De gecombineerde aanslagbiljetten onroerende zaakbelastingen, het vastrecht voor de

afvalstoffenheffing, rioolheffing en onderhoudsrechten begraafplaatsen zijn eind januari 2024 verzonden. De aanslagen afvalstoffenheffing voor de containerledigingen die in 2023 plaatsvonden zijn ook in januari 2024 verstuurd. In geval van vertrek uit de gemeente of bij overlijden, zijn de containerledigingen in 2023 in rekening gebracht. Voor de overige belastingsoorten gelden andere verzenddata. De belastingen zijn opgelegd in overeenstemming met de door de gemeenteraad vastgestelde verordeningen.

Bij de opstelling van de begroting 2024 en de verordening onroerende zaakbelastingen zijn de WOZ-waarden zo nauwkeurig mogelijk vastgesteld. Voor een aantal objecten is de waardering daarna nog afgerond.

We heffen marktgeld voor het hebben van een kraam, een verkoopwagen of daaraan gelijk te stellen vervoermiddel en het daarbij innemen van grond voor uitstalling van te verkopen artikelen of eetwaren op gemeentegrond die bestemd is voor de openbare dienst.

Toeristenbelasting heffen we voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen vergoeding, door personen die niet zijn ingeschreven in de gemeente Heerde.

Wat zijn de gerealiseerde opbrengsten uit belastingen?

De volgende inkomsten zijn in 2024 uit lokale heffingen ontvangen.

Bedragen * €1.000

Lokale heffingen				
Belastingsoort	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Vershi
Omgevingsvergunningen	385	760	732	28
OZB eigenaren	4.070	4.215	4.306	-91
OZB eigenaren niet-woning	811	830	698	132
OZB gebruikers	493	493	476	17
Toeristenbelasting	270	270	274	-4
Totaal	6.029	6.568	6.486	82

Minder opbrengst OZB

In 2024 is een beroepschrift ontvangen uit 2023 voor een object waarbij zowel de WOZ-waarde te hoog was als het onjuiste OZB tarief in rekening was gebracht. Op basis van regelgeving had men recht op een correctie van 5 jaar. Hierdoor is de opbrengst lager dan geraamd.

Wat zijn de gerealiseerde opbrengsten uit rechten?

Voor het verrichten van diensten en het leveren van producten rekenen we kostendekkende tarieven. In de tarieven van de rioolheffing en de begraafplaatsrechten houden we rekening met kosten van groot onderhoud en vervanging in de toekomst. In onderstaande tabel zijn de ontvangen rechten zichtbaar. Bedragen * €1 .000

Lokale heffingen				
Belastingsoort	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Vershi
Afvalstoffenheffing	1.950	1.950	1.906	44
Begraafplaatsrechten	514	514	663	-149
Rioolheffing	1.564	1.564	1.591	-27
Totaal	4.028	4.028	4.160	-132

Kostendekkendheid

Bedragen * € 1.000

Kostendekking Afvalstoffenheffing		
Berekening	Begroting na wijziging	Realisatie
Kosten taakveld Afval	1.606	1.580
Kosten taakveld Wegen	27,6	21,9
Kosten KCC - Belastingen	59,6	55,0
Inkomsten taakveldafval excl. heffingen	-146	-205
Netto toe te rekenen kosten	1.547	1.452
Kwijtschelding	30,0	36,3
Overhead	41,2	41,2
BTW (investeringen en exploitatielasten)	5,3	5,2
Dotatie reserve Afval ter egalisatie tarief	0,0	41,5
Totale kosten	1.950	1.906

Opbrengst heffingen (incl. oninbaar en vermindering)	1.950	1.906
--	-------	-------

Dekkingspercentage	100%	100%
---------------------------	-------------	-------------

Het beleid is om voor de afvalstoffenheffing maximaal 100% kostendekkend te zijn. Het tarief van de afvalstoffenheffing wordt geëgaliseerd door de reserve afval. Begroot was een dotatie aan de reserve afval van € 0,00. In werkelijkheid is de dotatie aan de reserve €41.492,95 geworden. Bovenstaand schema geeft aan dat de kosten en opbrengsten lager uitvallen dan begroot. De opvallendste verschillen, er is meer kwijtschelding verleend en de opbrengst van de inzameling van kunststoffen is hoger dan geraamd.

Bedragen * € 1.000

Kostendekking Rioolheffing

Berekening	Begroting na wijziging	Realisatie
Kosten taakveld	746,4	909,2
Kapitaallasten	498,7	405,2
inkomsten taakveld Riolerig excl. heffingen	-9,5	-6,6
Netto toe te rekenen kosten	1.235,6	1.307,8
Overhead	182,2	182,2
BTW (investeringen en exploitatielasten)	190,6	202,6
Onttrekking voorziening	-44,1	-101,6
Totale kosten	1.564,3	1.591,0
Opbrengst heffingen (incl. oninbaar en vermindering)	1.564,3	1.591,0

Dekkingspercentage	100%	100%
---------------------------	-------------	-------------

Het beleid is om voor de rioolheffing maximaal 100% kostendekkend te zijn. Het tekort of overschot wordt verrekend met de voorzienig Riolerig. Begroot was een onttrekking aan de voorziening riolerig van €44.100. In werkelijkheid is dit onttrekking geworden van €102.000. Het tekort van 2024 is voornamelijk ontstaan uit fors hogere uitgaven voor energie en aan onderhoud drukriolerig en de vrijvervalriolen.

Bedragen * €1.000

Kostendekking Begraven		
Berekening	Begroting na wijziging	Realisatie
Kosten taakveld Begraven	615,6	644,4
Netto toe te rekenen kosten	615,6	644,4
Dotatie aan reserve	0,0	19,0
Totale kosten	615,6	663,4
Opbrengst heffingen (incl oninbaar en vermindering)	514,3	663,4
Dekkingspercentage	84%	100%

Dit onderdeel betreft de kostendekkendheid van het ter aarde bestellen. Voor het jaar 2024 was geraamd dat we €101.000 tekort zouden komen, maar in werkelijkheid was er een overschot van €19.000. Een afwijking van €120.000. Voor het grootste deel (€136.000) kan dit toegeschreven worden aan een hogere opbrengst aan afkoopsommen onderhoud graven. Het blijkt dat er veel gevallen zijn die besluiten om niet meer jaarlijks het onderhoud te willen betalen, maar dit af willen kopen. Verder zijn de kosten wat hoger uitgevallen door de hogere prijs van brandstofkosten en het delven van graven door een externe partij.

Vergelijkend overzicht van de lokale lastendruk

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) geeft jaarlijks de Atlas van de lokale lasten uit. Deze atlas brengt de belastingen van gemeenten, provincies en waterschappen in kaart. Uit een analyse van de gegevens blijkt dat Heerde in 2024 met de woonlasten (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning op de 236e plaats staat (waarbij nummer 1 de laagste woonlasten heeft en nummer 352 de hoogste). In 2023 stond Heerde op de 234e plaats. In onderstaande tabel staat een overzicht met deze tarieven en lasten (exclusief waterschapsheffingen). De woonlasten in Heerde liggen €47,00 boven het landelijk gemiddelde. In 2023 lagen deze woonlasten ook €47,00 boven het landelijk gemiddelde.

Woonlasten eigenaar	Landelijk			Heerde
	Laagste	Gemiddelde	Hoogste	
OZB woningen	0,0322%	0,0909%	0,2017%	0,1211%
OZB niet-woningen eigenaar	0,0719%	0,3272%	01,0015%	0,3321%

OZB niet-woningen gebruiker	0,0000%	0,2333%	0,6050%	0,2441%
Afvalstoffenheffing	€32	€346	€533	€259
Rioolheffing	€102	€225	€530	€180
Woonlasten eigenaar - bewoner	€675	€994	€1.988	€1.041

Voor 2024 zijn de gemiddelde woonlasten in de provincie Gelderland voor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning berekend op €997,00. In 2023 waren deze gemiddeld €940,00 en in 2022 waren deze gemiddeld €916,00.

In onderstaande tabel staan de woonlasten voor 2023 en 2024 van de gemeenten op de Noord-Veluwe voor meerpersoonshuishoudens met een eigen woning. In de gemeente Ermelo zijn de woonlasten het hoogst. De gemeenten Hattem en Heerde volgen op de tweede en derde plaats. In de gemeente Putten zijn de woonlasten het laagst, gevolgd door Nunspeet. In alle gemeenten zijn de woonlasten ten opzichte van 2023 gestegen. In Hattem stegen de woonlasten het meest (met €68,00). In Heerde stegen de woonlasten met €50,00.

Woonlasten	2023	2024
Putten	€746	€753
Nunspeet	€794	€841
Harderwijk	€796	€850
Elburg	€864	€918
Oldebroek	€878	€893
Heerde	€991	€1.041
Hattem	€1.070	€1.138
Ermelo	€1.143	€1.157

In onderstaande tabel staan de woonlasten (afvalstoffenheffing en rioolheffing) in 2024 voor meerpersoonshuishoudens met een huurwoning in de gemeente Heerde, ten opzichte van de landelijke tarieven. De woonlasten voor huurders zijn in 2024 in Heerde €198,00 lager dan het landelijk gemiddelde. In 2023 waren de woonlasten in Heerde €179,00 lager dan het landelijk gemiddelde (€436,00). In de provincie Gelderland zijn de woonlasten voor huurders gemiddeld €406,00.

Woonlasten huurder	Landelijk			Heerde
	Laagste	Gemiddelde	Hoogste	

Woonlasten huurder	€32	€457	€835	€259
---------------------------	-----	------	------	------

In onderstaande tabel staan de tarieven OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing voor meerpersoonshuishoudens voor 2024 in de Noord-Veluwse gemeenten.

Belastings oort	Elbur g	Erme lo	Harder wijk	Hatte m	Heer de	Nunsp eet	Oldebr oek	Putte n
OZB woningen	0,095 0%	0,135 8%	0,0917 %	0,124 1%	0,121 1%	0,0902 %	0,1070 %	0,062 8%
OZB niet- woningen	0,370 0%	0,642 3%	0,4663 %	0,664 0%	0,575 3%	0,3734 %	0,5350 %	0,356 9%
Afvalstoffen heffing	€289	€215	€261	€265	€259	€250	€280	€196
Rioolheffing	€226	€220	€156	€251	€180	€143	€158	€204

Invordering

Voor de invordering van de gemeentelijke belastingen is de Leidraad Invordering Gemeentelijke Belastingen gemeente Heerde van toepassing. Deze Leidraad kwam tot stand in samenwerking met de gemeente Hatterum en Oldebroek. Het invorderingsbeleid van deze twee gemeenten is zo maximaal mogelijk op elkaar afgestemd. Hier en daar zijn er vanwege lokale (historische) argumenten nog wat kleine verschillen.

In 2024 verstuurden wij voor de invordering van verschuldigde belastingen 951 herinneringen, 362 aanmaningen en 169 dwangbevelen. Ten opzichte van 2023 is er sprake van een stijging. In 2023 verstuurden wij 763 herinneringen, 349 aanmaningen en 154 dwangbevelen.

Paragraaf Financiering

In deze paragraaf wordt de financieringsfunctie beschreven. De belangrijkste taak van de financieringsfunctie is om te zorgen voor voldoende liquide middelen zodat alle taken van de gemeente kunnen worden uitgevoerd. Het aantrekken van liquide middelen tegen zo gunstig mogelijke tarieven hoort ook bij deze functie. De liquiditeitsprognose die jaarlijks wordt opgesteld is hierbij een belangrijk hulpmiddel. Overtollige gelden worden verplicht afgestort naar 's Rijks schatkist; uitzettingen mogen wel plaatsvinden naar andere lokale overheden.

Conform artikel 18 lid 1 van de Financiële verordening gemeente Heerde 2023 conformeert het college zich bij de uitvoering van deze financieringsfunctie aan de richtlijnen en kaders zoals die opgenomen in de Wet fido en in het Treasurystatuut gemeente Heerde 2021. Gelet op deze kaders doet het college in deze paragraaf verslag van:

- De liquiditeitsontwikkeling;
- De kasgeldlimiet;
- De renterisiconorm;
- Het drempelbedrag schatkistbankieren;
- De liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte;
- De rentevisie;
- De rentekosten en -opbrengsten;
- Het renteschema.

Beleidskader

De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido), de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof) en de Gemeentewet zijn kaderstellend voor deze paragraaf. De Gemeentewet regelt de samenstelling, inrichting en bevoegdheid van het Gemeentebestuur. In de Wet fido staan de regels voor het financieringsbeleid voor gemeenten. De Wet hof moet ervoor zorgen dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt blijft tot 3%.

Het gemeentelijk beleid is opgenomen in artikel 2 van het Treasurystatuut. Hierin staan de volgende doelstellingen beschreven:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-) resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut.

Liquiditeitsontwikkeling

De bezittingen van de gemeente Heerde zijn afgedekt met eigen vermogen, voorzieningen en langlopende geldleningen. Over de langlopende geldleningen wordt jaarlijks afgelost; hierdoor daalt de hoogte ervan. De verwachting is dat er begin 2026 een nieuwe lening moet worden aangetrokken om het totaal van bezittingen af te

dekken. In de begroting is rekening gehouden met 2,5% rentekosten voor deze toekomstige leningen (financieringstekort).

De BBV-richtlijnen dwingen een realistische renteraming af. Wanneer de werkelijke rentelasten meer dan 25% afwijken van de geraamde rentelasten dan is het verplicht om de producten hiervoor bij de rekening te corrigeren. Voor 2024 is dit heel goed zichtbaar omdat er dit jaar mee rente-inkomsten zijn ontvangen dan dat er aan rentekosten is betaald. Er zijn daarom helemaal geen rentekosten aan de producten doorbelast.

Kasgeldlimiet

De rente onzekerheid voor de korte termijn wordt uitgedrukt in de kasgeldlimiet. Voor 2024 bedraagt deze limiet €4.838.000,- (8,5% van het begrotingstotaal). Het is niet toegestaan om voor langere tijd (> 2 achtereenvolgende kwartalen) deze limiet te overschrijden door 'rood' te staan of dit tekort af te dekken met kort vreemd geld (< 1 jaar). De oplossing is dan om een langlopende lening (> 1 jaar) af te sluiten (consolideren). Wanneer het overschrijden van de kasgeldlimiet van tijdelijke aard is dan mag van bovenstaande regel onderbouwd worden afgeweken mits de toezichthouder van de provincie hiervoor goedkeuring verleend.

Periode	Kasgeldlimiet	Gemiddelde netto vlottende schuld	Overschrijding / onderschrijding
1e kwartaal 2024	4.838	-35.384	40.222
2e kwartaal 2024	4.838	-34.901	39.739
3e kwartaal 2024	4.838	-34.403	39.241
4e kwartaal 2024	4.838	-27.677	32.515

Renterisiconorm

De rente onzekerheid voor de lange termijn wordt uitgedrukt in de renterisiconorm. Het percentage voor de renterisiconorm is vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Spreiding van de looptijd van de leningen en/of leningen afsluiten waarbij jaarlijks wordt afgelost verkleinen de kans op een overschrijding van de renterisiconorm.

Renterisiconorm	2024	2025	2026	2027
1 Renteherzieningen	0	0	0	0
2 Aflossingen	7.820.000	7.445.000	5.770.000	5.770.000
3 Renterisico (1+2)	7.820.000	7.445.000	5.770.000	5.770.000
4 Renterisiconorm	11.339.977	12.097.625	11.892.838	12.217.576
5a Ruimte onder de renterisiconorm	3.519.977	4.652.625	6.122.838	6.447.576
5b Overschrijding van de renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm				
4a Begrotingstotaal	56.699.884	60.488.123	59.464.191	61.087.878
4b Percentage regeling	20	20	20	20
4 Renterisiconorm (4a*4b/100)	11.339.977	12.097.625	11.892.838	12.217.576

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de renterisiconorm de komende jaren niet wordt overschreden.

Schatkistbankieren

Het is verplicht om overtollige liquide middelen over te hevelen naar Rijks schatkist (schatkistbankieren). Wel mag er een bedrag aan liquide middelen in 'eigen beheer'

worden gehouden; het zogenaamde drempelbedrag. Dit drempelbedrag is een percentage van 2% van het begrotingstotaal met een minimum van €1 miljoen. In onderstaand overzicht is te zien dat het drempelbedrag niet is overschreden in 2024.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2024					
(1)	Drempelbedrag	1.138.284	1.138.284	1.138.284	1.138.284
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	228.611	241.460	251.732	259.972
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	909.673	896.823	886.552	878.311
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	56.914.183			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	56.914.183			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag	1.138.284			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	20.574.958	21.972.889	23.159.350	23.917.456
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	228.611	241.460	251.732	259.972

Liquiditeitsprognose, banken en leningen

In 2023 zijn er 2 liquiditeitsprognoses opgesteld; een prognose op hoofdlijnen en een detailprognose. Deze prognoses geven een globale inschatting van de in- en uitstroom van liquide middelen (cashflow). Het is een belangrijk hulpmiddel voor het eventueel aantrekken en uitzetten van gelden (financieringsbehoefte).

De gemeente Heerde heeft met drie banken een relatie. De BNG (Bank voor Nederlandse Gemeenten) is de huisbank. Daarnaast heeft de gemeente een rekening bij de Rabobank en bij de ING-bank.

Het gebruik van contante geldmiddelen is beperkt tot de legeskas bij Burgerzaken.

Het saldo van de langlopende geldleningen die de gemeente Heerde heeft afgesloten is per 1 januari 2024 €66.695.000,-. Op deze leningen wordt jaarlijks lineair afgelost. Het gemiddelde rentepercentage van deze leningen bedraagt 0,87%.

Rentevisie en -kosten

Rentevisie kan kortweg worden omschreven als de toekomstverwachting over de renteontwikkeling, zowel op de geldmarkt (< 1 jaar) - als op de kapitaalmarkt (> 1 jaar). Hoe verder deze periode in de toekomst ligt, hoe moeilijker het is om hierover een voorspelling te doen. In 2023 was er nog sprake van een forse stijging van de rente; in 2024 is deze inmiddels gestabiliseerd, o.a. door de 4 renteverlagingen van ieder 0,25% die de Europese Centrale Bank heeft doorgevoerd. Ook voor 2025 worden verdere renteverlagingen verwacht. Voor 10-jaars leningen bedraagt de rentevergoeding op dit moment ruim 3%.

Gemeenten (en dus ook de gemeente Heerde), hebben regelmatig behoefte aan geld. Dit houdt verband met de voor de gemeenten geldende financiële richtlijnen waarbij de lasten van de investeringsuitgaven worden gespreid over de jaren waarin de investering wordt afgeschreven. De geldstroom heeft hierdoor pieken en dalen terwijl de exploitatie

veel gelijkmatiger verloopt. Hierdoor is het noodzakelijk om investeringen te financieren (=er geldmiddelen voor ter beschikking te krijgen). Daarnaast is er soms een financieringsbehoefte omdat er een tekort ontstaat in de rekening van baten en lasten; bijvoorbeeld doordat de lopende inkomsten achterblijven bij de uitgaven. Om in de financieringsbehoefte te voorzien kunnen er interne financieringsmiddelen (reserves) en externe financieringsmiddelen (leningen/rekening-courant krediet) worden ingezet. Door het inzetten van externe financieringsmiddelen (vreemd vermogen) ontstaan er rentekosten.

De rentekosten over het lang vreemd vermogen bedroegen voor 2024 €577.000,-. Door het forse financieringsoverschot én de relatief hoge rentevergoeding over het openstaande banksaldo, is er in totaliteit €1.211.000,- aan rente-inkomsten ontvangen. Per saldo is er dus een financieel rentevoordeel van €634.000,- behaald. Hierdoor zijn er geen rentekosten naar de producten doorberekend. Ook voor het jaar 2025 wordt er nog rente ontvangen over het openstaande banksaldo alhoewel dit door grote investeringsuitgaven en een dalende rentevergoeding behoorlijk lager zal zijn. Op de overige uitzettingen (totaal €637.000,-) is eveneens een totaalbedrag van €151.000,- aan rente en dividend ontvangen.

Renteschema

Conform de BBV-richtlijnen is onderstaand renteschema opgenomen. Dit schema geeft inzicht in de geraamde rentekosten van de gemeente Heerde en de toerekening ervan. Aangezien de rente-inkomsten hoger waren dan de rentekosten is er geen rente naar de diverse producten/taakvelden toegerekend.

<u>Renteschema 2024</u>			
a1. Rentelasten over het lang vreemd vermogen		€ 576.216	
a2. Rentelasten over het financieringstekort (2,00%)		€ -	
b. Externe rentebaten		€ -1.528.561	
Totaal door te rekenen externe rente		€ -952.345	
c1. Rentelasten doorberekend aan Grondexploitatie	€ -		
c2. Rentelasten van projectfinanciering	€ -		
		€ -	
Door te rekenen externe rente aan de programma's (taakvelden)		€ -952.345	
d1. Rente over eigen vermogen	€ -		
d2. Rente over voorzieningen	€ -		
Door te rekenen interne rente aan de programma's (taakvelden)		€ -	
Totaal door te rekenen rente aan de programma's (taakvelden)			€ -952.345
e. Toegerekende rente aan de programma's (taakvelden) (renteomslag)			€ -6.842
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury			€ -945.503

Paragraaf Bedrijfsvoering

Deze paragraaf omvat de visie op de gemeentelijke bedrijfsvoering. Omdat bedrijfsvoering tot de verantwoordelijkheid van het college behoort en veelal opgedragen is aan de ambtelijke organisatie, beperkt deze paragraaf zich tot de hoofdlijnen.

Beleidskader

De verplichte paragraaf betreffende de bedrijfsvoering geeft tenminste inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. De gemeente Heerde probeert om, binnen de mogelijkheden van een kleine gemeente, de meest recente inzichten en werkwijzen op het gebied van planning & control, personeelsbeleid en informatievoorziening te volgen.

Management en organisatie

Het werken aan een beweging richting een 'omgevingsbewuste en ondernemende organisatie' is een aanhoudend proces. Immers, de samenleving verandert continue waardoor een gemeentelijke organisatie zich daarop voortdurend dient aan te passen. Daarbij gaat het o.a. om werkmethoden, procesinrichting, houding en gedrag om onze dienstverlening optimaal te houden. Een andere belangrijke constatering is dat gemeenten in toenemende mate financieel afhankelijk zijn van rijksmiddelen en gedrag van verbonden partijen. Individuele gemeenten hebben hierop nauwelijks (rijk) dan wel beperkt (verbonden partijen) invloed. Om desondanks financiële verrassingen te voorkomen, vraagt dit van de ambtelijke organisatie om een adequate monitoring van deze gemeentelijke uitgaven en inkomsten.

Tot slot worden de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt genoemd. Door het aantrekken van de economie ontstaat meer mobiliteit op de arbeidsmarkt. Dit wordt nog eens versterkt doordat landelijk sprake is van een toenemende scheve demografische verhouding (meer uitstroom dan instroom). Dit betekent dat onze organisatie voor de uitdaging staat hoe ze als kleine organisatie voldoende aantrekkelijk en inspirerend blijft zodat ze voldoende kwalitatief kan behouden resp. weet te werven.

Deze ontwikkelingen hebben naast de genoemde punten geleid tot een tweetal onderwerpen welke voort het management speerpunten zijn voor 2023.

1. We blijven onze dienstverlening (bejegening en proces) verbeteren zodanig dat de directe dienstverlening op het gemiddeld landelijk kwaliteitsniveau gehandhaafd blijft.
2. We binden en boeien medewerkers: we houden, werven, ontwikkelen en laten medewerkers gaan zodanig dat de juiste medewerkers op de juiste plekken zitten en voldoende gefaciliteerd worden om hun werk goed te kunnen doen.

Interne beheersing

Binnen onze gemeente is een solide interne beheersing essentieel om de doelstellingen effectief en rechtmatig te realiseren, risico's tijdig te signaleren en te beheersen en de betrouwbaarheid van de (financiële) informatie te waarborgen. Interne beheersing vormt de basis voor goed bestuur en draagt bij aan transparantie en verantwoording richting onze inwoners, de gemeenteraad en andere belanghebbenden.

De interne beheersing is een continu proces. Hoewel we belangrijke stappen hebben gezet, blijven wij ons inzetten voor verdere optimalisatie, onder andere door gebruik te maken van data-analyse, het versterken van de beheersing van risico's in de eerste lijn en het verder inbedden van risicogericht denken en werken in de organisatie.

In het verslagjaar hebben wij blijvend ingezet op het verbeteren van de interne beheersmaatregelen. Dit deden wij onder andere door:

- Risicomanagement: De belangrijkste processen zijn periodiek getoetst op risico's en beheersmaatregelen.
- Interne controles: Er zijn stelselmatige interne controles uitgevoerd op processen

zoals subsidieverstreking, inkoop en aanbestedingen en uitkeringen. Bevindingen uit deze controles zijn vertaald naar verbeteracties.

- **Rechtmatigheidsverantwoording:** Op basis van de Gemeentewet en de financiële verordening is het College van B&W verantwoordelijk voor de getrouwheid en de rechtmatigheid van de jaarrekening en voor het daaraan ten grondslag liggende financieel beheer.

In het verleden gaf de accountant middels een controleverklaring een oordeel over zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid, volgend op een wetswijziging is dit vanaf het boekjaar 2023 anders. De accountant oordeelt over de getrouwheid van de jaarrekening, het college legt zelf verantwoording af over de rechtmatigheid in de vorm van een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening.

Financiële rechtmatigheid behelst binnen de gemeente drie aspecten:

1. **Het begrotingscriterium:** de baten en lasten van de gemeente blijven binnen de kaders van de begroting (inclusief wijzigingen) zoals door de gemeenteraad vastgesteld. In de financiële verordening bepaalt de gemeenteraad de weging van de geconstateerde afwijkingen;
2. **Het voorwaardencriterium:** de financiële beheer handelingen voldoen aan interne en externe wet- en regelgeving;
3. **Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium:** het college heeft voldoende maatregelen getroffen om misbruik en oneigenlijk gebruik en daaraan gerelateerde fraude te voorkomen. Hiermee wordt voorkomen dat door fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving ten onterechte subsidies of uitkeringen worden betaald of te lage heffingen worden ontvangen;

Om te komen tot een rechtmatigheidsverantwoording is het college verplicht zorg te dragen voor de toetsing van de rechtmatigheid van het financiële beheer. Deze toetsing vindt plaats door middel van een verbijzonderde interne controle op de processen met een materiële geldstroom binnen de gemeente Heerde. Dit zijn voor 2024 de processen Personeel, Belastingen, WMO, Jeugdzorg, Huren, Leges, Inkoop, Participatie en Subsidies.

Wij werken met het zogenoemde Three Lines Model. Dit model verdeelt verantwoordelijkheden voor risicobeheersing en governance over drie lijnen: de eerste lijn voert uit en beheert risico's, de tweede lijn ondersteunt en controleert, en de derde lijn (interne audit) biedt onafhankelijke beoordeling. Dit model zorgt voor duidelijke rollen en effectieve samenwerking binnen organisaties.

In lijn met het intern controleplan voeren de interne controlefunctionarissen, de zogenoemde derde lijn toetsingswerkzaamheden uit. De resultaten van de IC werkzaamheden leiden tot een onafhankelijk oordeel over de getoetste processen en geven de eerste lijn richting voor optimalisatie van het proces. Deze combinatie van werkzaamheden vormt de kern van de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording door het college. De accountant toetst vervolgens of het proces dat leidt tot de rechtmatigheidsverantwoording getrouw tot stand is gekomen en geeft op basis van deze werkzaamheden een getrouwheidsverklaring af.

Op basis van de uitgevoerde controlewerkzaamheden, worden onderstaande bevindingen vermeld:

Subsidies

Uit de controle blijken bijzonderheden rondom de naleving van de Algemene Subsidieverordening Heerde 2020 met betrekking tot subsidieverleningen- en vaststellingen. De bevindingen hebben voornamelijk betrekking op het meermaals niet vaststellen van verleningen uit 2023 binnen de hiervoor gestelde termijn. In lijn met voorgaande jaren is sprake van niet-financiële rechtmatigheidsfouten, deze worden daarom niet meegewogen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Sociaal domein

In lijn met voorgaande jaren ontstaat een onzekerheid omtrent de getrouwheid van de ontvangen productieverantwoordingen vanwege het ontbreken van een accountantsverklaring bij kleine verantwoordingen en een verschil in materialiteit tussen de zorgaanbieder en de gemeente bij grote verantwoordingen. Met gerichte belacties in

overleg met onze accountant hebben wij deze onzekerheden voldoende ondervangen. Er resteert een bedrag aan onzekerheid. Dit bedrag is opgenomen in het accountantsverslag.

Inkoop en aanbesteding

De integrale spendanalyse over de boekjaren 2021 tot en met 2024 toont 12 bijzonderheden omtrent de naleving van de Europese Aanbestedingswet. Een totaal van 11 dossiers voldoet niet volledig aan de wet en is als onrechtmatig aangemerkt, van 1 dossier kan de naleving onvoldoende worden vastgesteld. Het betreft voornamelijk contracten rondom software, inhuur en consultancy. Een deel van deze contracten is in samenwerking met de gemeenten Hattem en Oldebroek in H2O verband afgesloten en komt daarom niet volledig ten laste van de gemeente Heerde. Verdeling van de betreffende lasten is waar mogelijk gebaseerd op werkelijke facturatie, waar de factuur onvoldoende inzicht geeft in verdeling over de gemeenten is een algemene verdeelsleutel op inwoneraantal toegepast.

Eigen contracten	€1.336.832,-
Samenwerkingsverband H2O (O&I)	€854.877,-
Aandeel Heerde	<u>€243.011,-</u>
Totale fout gemeente Heerde	€1.579.843,-

Afgerond gaat het om een onrechtmatigheid op het voorwaarden criterium van €1.580.000,- (zie rechtmatigheidsverantwoording). Hieronder volgt een toelichting op de bevindingen en het verbetertraject ter vermindering van het risico op het ontstaan van deze onrechtmatigheden.

Eigen contracten

Zes eigen contracten voldoen niet aan alle vereisten uit de Europese Aanbestedingswet. Het contract met betrekking tot de inkoop van maaltijden voor vluchtelingen die verblijven op de opvanglocatie Groot Stokkert bedraagt ruim 50% van de in totaal geconstateerde fout. Europese aanbesteding van deze diensten heeft inmiddels plaatsgevonden, de nieuwe leverancier is in december 2024 gestart. In voorbereiding op deze aanbesteding is gekozen voor onderhandse verlenging met een lokale leverancier, toename van het aantal opvangplaatsen heeft ervoor gezorgd dat de totale lasten over de Europese drempel zijn gegaan.

Overige bevindingen hebben betrekking op ontwerp en de begeleiding van de bouw van de MFA Wapenveld, aanschaf van een vrachtwagen met kraan en brandstofkosten voor de dienstwagens. Een goede analyse vooraf, bijvoorbeeld met behulp van het inkoop startformulier dat Team Inkoop in 2025 gaat introduceren, had deze fouten kunnen voorkomen. Daarnaast is doorontwikkeling van de periodieke spendanalyse noodzakelijk om dergelijke fouten tijdig te detecteren.

In tegenstelling tot vorig jaar is het aantal fouten rondom inhuur beperkt. Slechts één contract, afgesloten aan het begin van 2024, voldoet vanwege wezenlijke wijziging niet aan de Europese regels. De maatregelen, bestaande uit het opnieuw informeren van managers over de te volgen procedure en voorlichting over het begrip wezenlijke wijziging, hebben effect gehad.

H2O

De onrechtmatige contracten hebben allen betrekking op software. Het betreft ten dele aflopende contracten die betrekking hebben op applicaties die vervangen worden of zijn.

De nieuwe contracten rondom onder meer salarisverwerking, ERP en belastingen zijn conform de Europese regels aanbesteed. Daarnaast hebben de constatering betrekking op applicaties die nog in gebruik zijn en mogelijk worden uitgebreid. Opvolging van deze bevindingen zal met de betrokken managers besproken worden.

Begrotingsrechtmatigheid

In de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening zijn de afwijkingen van de begroting opgenomen. Het gaat dan zowel om overschrijding van lasten van de programma's, overschrijdingen van investeringsbudgetten en overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of tijdig aan de raad zijn gemeld. Het gaat hierbij om een bedrag van €10.319.000,-. Echter, een groot deel van deze afwijkingen (€7.386.000,-) vallen binnen het vooraf vastgestelde beleid en worden als acceptabel geduid. De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden (€2.933.000,-) worden hieronder per programma toegelicht zodra deze de rapportagegrens van €50.000,- overschrijden.

Bestuur

Dit jaar moet er een bedrag van €440.000,- aan de pensioenvoorziening (ex)bestuurders worden toegevoegd als gevolg van een daling van de rekenrente. Hierdoor moet, ter compensatie, de waarde van de pensioenen worden verhoogd. Daarnaast moest er €161.000,- aan de wachtgeldvoorziening worden toegevoegd voor een uit dienst getreden wethouder. De jaarlijkse herrekening en rentebepaling van beide voorzieningen vindt altijd plaats op peildatum van 31 december van het betreffende jaar. Het is dus niet mogelijk om hiervoor de begroting bij te stellen of het bestuur te informeren.

In 2024 is fors ingezet op burgerparticipatie en -informatie. De informatieavond over het plofterrein van Defensie is hiervan een duidelijk voorbeeld. Tezamen met extra trainingen voor, en activiteiten van het bestuur, resulteert dit in een overschrijding van €30.000,-.

De uitgaven voor de noodopvang Oekraïense ontheemden zijn door geringere energiekosten, leefgeld en onderwijskosten €56.000,- lager dan geraamd. Door de steeds wisselende bezetting, veranderende omstandigheden en de relatief korte ervaring met deze uitgaven is het lastig om deze kosten goed te ramen. Met ingang van november 2024 wordt er een vergoeding voor 'kost en inwoning' betaald. Over deze 2 maanden is hiervoor €100.000,- ontvangen. Daarnaast was het aantal beschikbare plaatsen in de noodopvang in werkelijkheid iets hoger dan waarmee was gerekend. Dit resulteert in een €80.000,- hogere rijksbijdrage.

Ruimte

Bij het product Duurzaamheid zijn er subsidiegelden ontvangen voor het Nationaal Isolatieprogramma en de bestrijding van energiearmoede. Hiervan is nog €756.000,- overgehouden. Per saldo compenseren de lagere kosten de lagere inkomsten. Verder is van het reguliere budget €93.000,- niet uitgegeven. Dit bedrag wordt naar 2025 overgeheveld.

De hogere kosten voor de Centrummanager en de uitvoeringskosten voor het verbeteren van het organiserend vermogen van de bedrijventerreinen, veroorzaakt de overschrijding van €57.000,- bij het product Economie.

De kosten en dekking vanuit de reserve voor de vliegtuigberging in Veessen zijn nog niet verwerkt in de exploitatie omdat deze kosten, na de afronding van dit project, door het Rijk worden vergoed. Hierdoor is er €140.000,- minder bij product uitgegeven maar daardoor heeft er ook geen onttrekking vanuit de reserve plaatsgevonden. Ook hier compenseren de lagere kosten de lagere inkomsten.

Door gebrek aan vast personeel is er meer gebruik gemaakt van externe adviseurs ten behoeve van de implementatie van de Omgevingswet en voor de ontwikkeling van ruimtelijke plannen. In de loop van 2024 is de plankostenscan geïntroduceerd en wordt per initiatief een begroting op maat gemaakt en geïnd (€219.000,-). Deze nieuwe manier van werken is in 2024 niet optimaal meegenomen in de gemeentelijke begroting. Voor volgend jaar wordt hier een aparte projectadministratie voor ingericht waardoor deze

afwijkingen tot het verleden behoren. Daarnaast is er nog €186.000,- meer ontvangen aan bouwleges. Bij de Najaarsnota 2024 was hiervoor al bijgeraamd maar op dat moment was het volledige bedrag nog niet bekend.

De grondexploitatie van het jaar 2024 sluit met een negatief resultaat van €358.000,-. Dit is het totaal van verliesnemingen van 4 complexen. In de begroting was rekening gehouden met een positief resultaat van €340.000,-. Aangezien ervoor gekozen is om één keer per jaar de grondexploitaties te actualiseren en het resultaat te bepalen volgens de verplichte POC-methode, was dit verschil niet eerder bekend.

Sociaal domein

In 2024 heeft de gemeente Heerde per saldo geen rentekosten gehad en zijn deze kosten niet naar de diverse producten doorberekend. Dit resulteert in een voordeel van €61.000,- bij het product Onderwijs(huisvesting). Bij het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen is dit gecompenseerd bij de inkomsten. Voor de realisatie van de nieuw te bouwen IKC De Lichtbron was een budget geraamd van €833.000,- voor éénmalige kosten. Hiervan is €40.000,- overgebleven. Hierdoor was de onttrekking uit de reserve ook lager. Tenslotte waren de afschrijvingskosten en de onderhoudskosten van de scholen lager (€45.000,-). En er is €463.000,- aan SPUK middelen (OAB en NPO) besteed (eveneens budgetneutraal).

Bij Stip zijn meerdere vacatures niet (direct) vervuld en is een deel van de loonkosten overgeheveld naar de SPUK GALA. Hierdoor zijn er €492.000,- minder loon- en inhuurkosten. Het innovatiebudget van €20.000,- en het transformatiebudget van €50.000,- is nauwelijks aangesproken vanwege beschikbare SPUK-middelen. Beide budgetten worden gedurende het jaar niet bijgesteld zodat hier, indien nodig, nog tot het laatst gebruik van kan worden gemaakt. Doordat er dit jaar geen groepstrainingen zijn verzorgd en er door ziekte en vacatures minder activiteiten zijn georganiseerd, is er €40.000,- aan uitvoeringskosten overgebleven.

Overhead

De overschrijding van €144.000,- bij ICT is het gevolg van het niet meer mogen activeren van de M2A-kosten. Doordat het merendeel van de facturen van de softwareleveranciers voor de systemen van Belastingen en Financiën pas aan het eind van 2024 is ontvangen was het niet mogelijk om het budget hiervoor (tijdig) bij te stellen.

Planning en control

Inzicht in de overheadkosten

Kosten die niet rechtstreeks verband houden met het primaire proces worden apart in de begroting opgenomen onder de noemer 'Overhead'. Voorbeelden van deze kosten zijn: huisvestingskosten (gemeentehuis, -kantoor, -werf), facilitaire kosten, kosten van P&O, automatiseringskosten, MT en ondersteunende afdelingen. Kostendeekkende exploitaties, grexen etc. worden verhoogd met een opslagpercentage voor deze overhead. Dit opslagpercentage wordt extracomptabel bepaald. De berekeningsmethodiek hiervan is vastgelegd in de financiële verordening.

Voor 2024 is het normale overheadpercentage vastgesteld op 49,99% (van het totaal van de apparaatskosten). Voor de kostendeekkende exploitaties 'Riolering en Reiniging' wordt een percentage van 31,02% gehanteerd; voor de kostendeekkende exploitatie 'Begraven' geldt een overheadpercentage van 23,07%.

Voor 2024 gelden de volgende uurtarieven voor de afdelingen (exclusief overhead):

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Management	€92,35	€87,04
Bestuur- en bedrijfsondersteuning en -advisering	€49,96	€46,01

Dienstverlening en informatiebeheer	€58,10	€56,51
Realisatie, onderhoud en beheer	€47,72	€43,96
Ruimte, ondernemen en wonen	€ 61,50	€56,68
Sociaal maatschappelijke verbinding	€ 64,94	€59,18

Beleidsindicatoren en kengetallen

Bij de desbetreffende programma's zijn beleidsindicatoren en kengetallen opgenomen. Deze informatie komt grotendeels van de website 'Waarstaatjegemeente.nl' en geeft tevens een vergelijk met de 'gemiddelde gemeente'. Iedere gemeente is verplicht om deze informatie in de begroting op te nemen zodat een onderling vergelijk mogelijk wordt.

Taakvelden i.p.v. functies

De budgetten zijn onderverdeeld in taakvelden en vervangen daarmee de IV-3 functies. Uitgangspunten voor deze taakvelden zijn herkenbaarheid, aansluiting op de gemeentelijke praktijk en relevantie voor beleidssturing. In deze begroting is een aparte bijlage opgenomen met alle taakvelden en de daarbij behorende budgetten.

Meerjarenbalans op begrotingsbasis

Voor het bepalen van de financiële kengetallen (schuldquote/solvabiliteitsratio) en het EMU-saldo is er een 6-jarige meerjarenbalans in de begroting toegevoegd (t-2 t/m t+3).

Rentetoerekening

De rentekosten die verband houden met een taakveld moet naar dit betreffende hieraan zichtbaar worden toegerekend (voorheen maakte de rentecomponent onderdeel uit van de kapitaallasten). De berekende rentevergoeding over het eigen vermogen mag niet hoger zijn dan het gewogen rentepercentage van de langlopende- en kortlopende leningen. De gemeente Heerde heeft het advies van de commissie BBV overgenomen om geen rente meer toe te voegen aan het eigen vermogen. Hiermee behoren de 'geblokkeerde reserves' tot het verleden.

Personeelsbeleid

Management en organisatie

Als management en organisatie proberen we wendbaar en flexibel te zijn. Dit is nodig omdat de samenleving continu verandert waardoor we ons voortdurend dienen aan te passen. Belangrijke speerpunten in 2024 waren de aansturing van de organisatie in relatie tot de toename van het aantal medewerkers (span of control management), het beheersen van afdelingsoverstijgende projecten die van buiten naar binnen komen (integraal werken, project 'horizontale lijnen') en de introductie van projectmatig werken als hulpmiddel bij de uitvoering van projecten. Daarnaast blijven we onze dienstverlening (proces en bejegening) verbeteren en zetten we in op het binden en boeien van medewerkers. Er is volop ingezet op samenwerking in de regio. We beoordelen en benutten samenwerkingskansen met omliggende gemeenten en in de Kop van de Veluwe. De belastingsamenwerking Hattem, Heerde, Oldebroek en Elburg (H2OE) is hier een goed voorbeeld van. Ook is er veel aandacht gegaan naar het nieuwe zaak- en financieel systeem.

Personeelsbeleid

Het is fijn werken voor de gemeente Heerde! Tenminste dat is wat we terugkrijgen van medewerkers. De lijnen zijn kort, de werksfeer is prima en we benutten de voordelen van het zijn van een kleine gemeente. Met hulp van een recruiter zetten we steeds meer in om deze voordelen ook aan de buitenwereld te laten zien. We vullen de meeste vacatures in en daarnaast zetten we voor het zittende personeel in op het gebied van persoonlijke ontwikkeling, opleiding, werkgeluk en inspirerende opdrachten. Op sommige

gebieden is de werkdruk hoog, zeker bij uitval en/of ziekte. Uiteraard is hier aandacht voor.

Formatie 2024: 166,59 FTE, inclusief griffie. In 2023 was de formatie 159,42 FTE.

Inkoop en aanbesteding

Onze inkooporganisatie binnen het H2O-verband richt zich op rechtmatige, doelmatige en doeltreffende inkooptrajecten. Dit doen we aan de hand van de volgende pijlers:

- Inkoopmanagement;
- Contractmanagement;
- Personeel;
- Inkoopbeleid en -doelen;
- Systemen en procedures;
- Inkoopprocessen;
- Inkoopresultaten.

De aanbestedingskalender wordt jaarlijks in overleg met het management en de decentrale inkopers geactualiseerd. Dit overzicht biedt:

- Een kader om inkoop samenwerking binnen H2O, ISNV of andere samenwerkingsverbanden te verkennen, waardoor kennisdeling en kostenbesparing mogelijk worden;
- Inzicht in de gewenste vorm van inkoopbegeleiding (advies, coördinatie of volledige begeleiding), zodat InkoopH2O de juiste capaciteit en expertise kan inzetten;
- Mogelijkheden om extra kansen te benutten op het gebied van beleidsdoelstellingen, zoals social return, duurzaamheid en lokaal/MKB, naast de toepassing van de vastgestelde inkoopcriteria;
- Een overzicht van complexe en/of Europese aanbestedingen waarbij de inkooporganisatie betrokken is.

Inkoop en rechtmatigheidsverantwoording

Sinds 2021 zijn de H2O-colleges verantwoordelijk voor het rechtmatig handelen van de gemeenten. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in 2024 wordt deze verantwoordelijkheid explicieter en wordt hierover direct verantwoording afgelegd in de jaarrekening aan de gemeenteraad.

Om dit te ondersteunen maken de H2O-gemeenten sinds 2024 gebruik van een spendanalysetool. Dit instrument biedt meer inzicht in de mate van (on)rechtmatigheid binnen de gemeenten en draagt bij aan de doelstellingen van ons inkoopbeleid.

In 2024 heeft de inkooporganisatie zich onder andere bezig gehouden met de volgende complexe en/of Europese aanbestedingen:

Onderwerp	Soort aanbesteding	Gemeente	Status
Aankoop 3 stuks bestelwagens	Meervoudig onderhands	Heerde	Afgerond
Beveiliging Groot Stokkert Wapenveld	Meervoudig onderhands	Heerde	Afgerond
Cyclisch onderhoud bomen	Europees	Heerde	Afgerond
Elektronische handtekening	Meervoudig onderhands	Heerde	Afgerond
Lease dienstauto's gemeente Heerde	Onderhandelingsprocedure	Heerde	Afgerond
Maaiwerkzaamheden Heerde en Hoorn	Europees	Heerde	Afgerond
Schoon en Leefbaar huis	Europees	Heerde	Afgerond
Herinrichting Spoorlaan te Wezep	Meervoudig onderhands	Oldebroek	Afgerond
Aanschaf 2 bedrijfsauto's	Meervoudig onderhands	Oldebroek	Afgerond
Bebording	Meervoudig onderhands	Oldebroek	Afgerond
BRM Oldebroek west fase 3	Meervoudig onderhands	Oldebroek	Afgerond
Levering 3 stuks fietspadstrooiers	Meervoudig onderhands	Oldebroek	Afgerond
Maatschappelijke begeleiding Statushouders	Meervoudig onderhands	Oldebroek	Afgerond
Ontwikkelen appartementen op vrijkomende school locatie Wezep	Europees	Oldebroek	Afgerond
Preventief en correctief onderhoud minigemalen en rioolgemalen	Europees	Oldebroek	Afgerond
Reinigen en inspecteren riolering 2024-2027	Europees	Oldebroek	Afgerond
Reinigen en huren bedlinnen en badlakens	Meervoudig onderhands	Oldebroek	Afgerond
Sloop brandweerkazerne Spronksweg 12	Meervoudig onderhands	Oldebroek	Afgerond
De Veldhoeve een groene icoon	Meervoudig onderhands	Hattem	Afgerond
Renovatie voetbalvelden	Meervoudig onderhands	Hattem	Afgerond
Arbodienst	Meervoudig onderhands	Hattem	Afgerond
Vervanging smartphones	Minicompetitie	H2O	Afgerond
Vervanging Firewall	Minicompetitie	H2O	Afgerond

Informatievoorziening

Verdergaande digitalisering en noodzaak tot het inrichten van efficiënte verwerkingsprocessen doen een blijvend, groot beroep op het niveau van automatisering en informatisering. De gemeenten Hattem, Heerde en Oldebroek werken al een aantal jaar samen op deze gebieden. Om te kunnen blijven voldoen aan de (wettelijke) eisen voor de interne en externe informatievoorziening, zijn een groot aantal informatiseringsprojecten gezamenlijk uitgevoerd. Hierbij heeft afgelopen jaar ook het uniformeren van de processen meer nadruk gekregen. Dit om efficiënt om te gaan met expertise op het gebied van bijvoorbeeld informatieveiligheid, functioneel beheer en informatiemanagement. Deze functies worden steeds meer ingericht als centrale (expert) teams in H2O verband om de kwetsbaarheid te verlagen en de kwaliteit te verhogen. Waar nodig wordt hierbij tijdelijk een beroep gedaan op externe expertise. De optie om de H2O samenwerking op het gebied van automatisering en informatisering uit te breiden met Nunspeet en Elburg is nog in onderzoek. De resultaten hiervan worden begin 2025 verwacht.

Het ontwikkelen van een informatievoorziening moet gestructureerd, in samenhang en planmatig plaatsvinden. Dit doen we aan de hand van het meerjarig informatiebeleidsplan. We kunnen met onze schaalgrootte niet alles en zullen duidelijke keuzes moeten maken in wat we wel, niet of later doen. Hiervoor hebben we een proces ingericht waarbij de ontwikkelagenda van de informatievoorziening volgt uit de diverse programma's van onze organisaties. Hierbinnen zijn prioriteiten gesteld aan de hand van criteria en doelstellingen. Er loopt een aantal meerjarige projecten die vernieuwing van de toepassingen die de gemeente gebruikt om haar diensten te kunnen leveren en aan haar wettelijke taken te voldoen als resultaat hebben. Dit zijn onder andere het vernieuwen van de kernapplicatie voor verschillende domeinen, zaakgericht werken en

het digitaal stelsel omgevingswet (DSO). Een belangrijke verandering die hiermee bereikt wordt is dat de gegevens straks niet alleen binnen de muren van de gemeente beschikbaar zijn maar ook steeds meer naar buiten gepresenteerd worden. Hiermee wordt tevens voldaan aan de toenemende regelgeving op dit gebied zoals de Wet open overheid (Woo), Wet elektronische publicaties (Wep) en Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv). Deze wetten hebben naast de vernieuwde Archiefwet impact op de informatiehuishouding. Gezien de omvang van deze projecten legt de uitvoering ervan een groot beslag op de verandercapaciteit van de organisatie maar is nodig om rechtmatig een toekomstbestendige digitalisering neer te zetten.

Informatiebeveiliging en privacy

Voor de drie H2O organisaties is verder gewerkt aan het verhogen van het privacy-volwassenheidsniveau en de informatiebeveiliging. Hiervoor is aan de hand van het informatiebeveiligingsbeleid en privacybeleid gewerkt aan bijvoorbeeld het integreren van de WPG (wet politiegegevens), voorbereiding van de NIS2 (Europese richtlijnen over cyberbeveiliging). Zo wordt ook de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid); een set van organisatorische en technische beveiligingsmaatregelen die geïmplementeerd en beheerd dient te worden, stap voor stap ingevoerd en getoetst.

Doorontwikkeling van het verwerkingsregister en een verhoogde aandacht voor privacybewustzijn binnen de organisatie heeft in 2024 opnieuw veel aandacht gekregen. DPIA's (Data Protection Impact Assessments) maken daar onderdeel van uit. Het in eigen beheer uitvoeren hiervan is opgepakt. Daarnaast is er, daar waar nodig, scherp toegezien op het opnemen van verwerkersovereenkomsten.

Kern van informatieveiligheid is los van alle denkbare maatregelen vooral een zaak van bewustwording en het gedrag van alle ambtenaren, collegeleden en raadsleden die met data van de gemeente werken. Zij hebben in 2024 allemaal deelgenomen aan de periodieke e-learning op het gebied van informatiebeveiliging en privacy. Dit draagt bij aan het verhogen van het bewustzijn van medewerkers.

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering

I. Activa

Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten. Indien in de vervaardigingsprijs de rente is opgenomen over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend, dient te worden toegelicht dat deze rente is geactiveerd. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen en/of eventuele beschikkingen over reserves voor zover het investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreft. De afschrijvingstermijn van kosten onderzoek en ontwikkeling bedraagt ten hoogste vijf jaar. De bijdrage in activa in eigendom van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdrage, verminderd met afschrijvingen.

Materiële vaste activa

Economisch nut

De materiële vaste activa met een economisch nut zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen en/of bijdragen van derden (voor zover er een directe relatie bestaat met het actief).

Economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

De materiële vaste activa met een economisch nut zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen en/of bijdragen van derden (voor zover er een directe relatie bestaat met het actief).

Maatschappelijk nut

De materiële vaste activa met een maatschappelijk nut zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen en/of bijdragen van derden (voor zover er een directe relatie bestaat met het actief). De geactiveerde investeringen in activa met een maatschappelijk nut zijn geactiveerd op basis van het gestelde in de verordening ex art. 212 dan wel op basis van afzonderlijke raadsbesluiten. De afschrijvingsmethode is vastgelegd in de door de raad vastgestelde verordening ex art. 212. Indien hierop extra wordt afgeschreven wordt dit toegelicht.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen uitgifteprijs van (eerste) uitgifte.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen leningen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van eventuele aflossingen. Deelnemingen worden in afwijking hiervan gewaardeerd tegen marktwaarde, indien deze waarde lager is dan de verkrijgingsprijs. Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden opgenomen onder de vlottende activa. Uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van langer dan één jaar worden gedurende de gehele looptijd onder de financiële vaste activa opgenomen.

Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien de marktwaarde lager is

dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs wordt een verliesvoorziening getroffen voor het verschil tussen de boekwaarde en de lagere marktwaarde of wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde. Voor bepaling van de winst wordt de voorgeschreven 'percentage-of-completion' methode voor het nemen van winsten gehanteerd.

De rente wordt berekend conform de BBV voorschriften. Het gehanteerde rentepercentage voor 2024 is 0,0%. Administratieve lasten en interne uren worden doorberekend op basis van de geraamde urenverdeling. Een uitgebreide toelichting over parameters is opgenomen in het niet openbare MPG.

Bij het vaststellen van de parameters kostenstijging en opbrengstenstijging wordt aansluiting gezocht bij de Outlook Grondexploitaties 2024 van Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling. Dit adviesbureau stelt jaarlijks een advies op voor het toepassen van de parameters kosten- en opbrengstenstijging. Hierbij gebruikt Metafoor de meest recente jaarcijfers en prognoses van een aantal toonaangevende instanties, de meest recente marktinformatie en de gegevens uit de goed gevulde eigen database. De voorgestelde parameters zijn opgedeeld in verschillende categorieën: bedrijventerrein, kantoren en top-, midden- en basiswoningmarktgebied. Ook wordt er een minimaal en een maximaal percentage aangegeven.

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van de vorderingen in mindering gebracht.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

II. Passiva

Voor zover niet anders vermeld, zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgens uit de programmarekening.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van:

- Verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten;
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

De pensioenvoorziening (ex)bestuurders is gewaardeerd tegen contante waarde.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, vermindert met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van langer dan één jaar.

Vlottende schulden

De vlottende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Onder 'baten' worden verstaan de baten die rechtstreeks aan het jaar zijn toe te

rekenen. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur. Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt naar tijdsgelang afgeschreven. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar op basis van de door de raad vastgestelde afschrijvingsmethoden/afschrijvingstermijnen.

Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid exploitatie				
in €				
Programma	Totaal begrote lasten	Werkelijke lasten	Afwijking	Toelichten
1. Bestuur	9.207.889	9.764.698	-556.809	ja
2. Ruimte, wonen en ondernemen	17.721.776	17.564.793	156.983	ja
3. Sociaal maatschappelijk	28.186.809	29.314.918	-1.128.109	ja
4. Bedrijfsvoering	1.801.168	385.008	1.416.160	ja
5. Overhead	10.842.952	14.327.488	-3.484.536	ja
6. Algemene dekkingsmiddelen	1.014.780	1.108.500	-93.720	nee
7. Onvoorzien	20.000	-	20.000	nee
Totaal	68.795.374	72.465.405	-3.670.031	

1. Bestuur

De hogere lasten komen voort uit extra toevoeging aan pensioen- en wachtgeldvoorziening (ex)bestuurders. Dit komt met name door uit dienst getreden wethouder en door de daling van de rekenrente, waardoor waarden van pensioenen moeten worden verhoogd.

2. Ruimte, wonen en ondernemen

De lagere lasten komen voort uit het onderdeel Duurzaamheid (€ 280.000). Tevens is er minder aan rentelasten doorberekend € 644.000. De lasten grondbedrijf zijn niet in de begroting opgenomen.

3. Sociaal Maatschappelijk

De hogere lasten zijn te herleiden naar diverse uitgaven voor SPUK-subsidies. Hier staan baten tegenover. Daarnaast meerkosten voor o.a. levensonderhoud en voorzieningen WMO. Daarnaast zijn er ook minder rentekosten doorberekend.

4. Bedrijfsvoering

De werkelijke lasten zijn € 1.416.000 lager dan begroot. Dit komt met name door het voorlopig rekeningsaldo 2024 welke in de begroting is opgenomen.

5. Overhead

Hogere lasten worden gedekt door hogere baten.

Alle genoemde afwijkingen passen binnen het bestaande beleid en worden deels gecompenseerd door extra opbrengsten. Onrechtmatig maar telt niet mee in het rechtmatigheidsoordeel.

Balans

Balans

Balans in €	Ultimo		Balans in €	Ultimo	
	2024	2023		2024	2023
VASTE ACTIVA			VASTE PASSIVA		
1. Immateriële vaste activa	1.030.017	1.057.177	<i>EIGEN VERMOGEN</i>	31.044.124	30.162.464
1					
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	-	-	6. Algemene reserve	9.943.561	10.743.407
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden	1.030.017	1.057.177	1		
1. Materiële vaste activa	74.842.240	64.088.050	6. Bestemmingsreserves	19.088.893	17.845.081
2			2		
- Investerings met een economisch nut			6. Resultaat	2.011.670	1.573.976
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	50.830.290	39.950.715	3		
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	12.217.744	12.492.689			
- In erfpacht uitgegeven gronden	10.934.206	10.784.646	<i>VREEMD VERMOGEN</i>	68.242.322	55.527.464
1. Financiële vaste activa	2.703.048	2.682.460			
3			7 Voorzieningen	9.367.325	8.832.464
- Kapitaalverstrekking deelnemingen	6.000	6.000	8 Vaste schulden		
- Kapitaalverstrekking overige verbonden partijen	60.013	60.013	- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	58.875.000	45.945.000
- Leningen overige verbonden partijen	475.102	475.102	- Openbare lichamen	-	750.000
- Overige langlopende leningen	2.161.933	2.141.345			
TOTAAL VASTE ACTIVA	78.575.305	67.827.687	TOTAAL VASTE PASSIVA	99.286.446	85.689.928
VLOTTENDE ACTIVA			VLOTTENDE PASSIVA		
2 Voorraden	-1.266.637	1.191.760	9 Vlottende schulden < 1 jaar	3.128.201	2.087.103
- Onderhanden werken, waaronder bouwgrond in exploitatie	-	1.191.760	- Kasgeldleningen	-	-
3 Uitzettingen < 1 jaar	28.128.127	21.645.544	- Banksaldi	106	100
			- Overige schulden	3.128.095	2.087.003

- Vorderingen openbare lichamen	3.754.682	2.542.315				
- Kasgeldleningen openbare lichamen	2.000.000	1.500.000				
- Rijks schatkist			10 Overlopende passiva	8.162.239	6.949.539	
	21.599.192	17.045.193				
- Overige vorderingen	774.253	558.036	- Nog te betalen bedragen	4.763.661	4.858.728	
4 Liquide middelen		277.329	241.117	- Ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	3.381.941	2.036.613
				- Overige vooruitontvangen bedragen	16.637	54.198
- Kassaldi	3.630	3.633				
- Banksaldi	273.699	237.484				
5 Overlopende activa		4.862.762	3.820.462			
- Vooruitbetaald aan publiekrechtelijke lichamen	955.159	1.040.825				
- Nog te ontvangen bedragen	3.254.215	2.243.896				
- Overige vooruitbetaalde bedragen	653.388	535.741				
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	32.001.581		26.898.883	TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	11.290.440	9.036.642
TOTAAL GENERAAL	110.576.886		94.726.570	TOTAAL GENERAAL	110.576.886	94.726.570
Verliescompensatie vennootschapsbelasting	158.113		182.203	Gewaarborgde geldleningen	20.442.564	21.981.693

Toelichting op de balans

1. Vaste activa

1.1 Immateriële vaste activa

De vaste activa bestaan uit de onderdelen immateriële vaste activa (IVA), materiële vaste activa (MVA) en financiële vaste activa (FVA).

De immateriële vaste activa zijn als volgt ingedeeld:

1.1 Immateriële vaste activa					
in €					
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Vermeerdering	Verminderin g	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	-	-	-	-	-
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	1.057.177	103.125	-	-130.285	1.030.017
Totaal	1.057.177	103.125	-	-130.285	1.030.017

Voor een specificatie van de vermeerdering en de vermindering verwijzen wij u naar bijlage 4. Investerings/kredieten. Hier wordt tevens aangegeven welke investeringen naar 2025 worden doorgeschoven en welke investeringen worden afgesloten.

1.2 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn als volgt ingedeeld:

1.2 Materiële vaste activa		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Investerings met economisch nut	50.830.290	39.950.715
Investerings met economisch nut en heffingsmogelijkheden	12.217.744	12.492.689
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	10.934.206	10.784.646
In erfpacht uitgegeven gronden	860.000	860.000
Totaal	74.842.240	64.088.050

1.2.1 Investerings met economische nut

De materiële vaste activa met economisch nut zijn als volgt ingedeeld:

1.2.1 Investerings met economisch nut					
in €					
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Vermeerdering	Verminderin g	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden en terreinen	5.372.700	913	-	-60.482	5.313.131
Woonruimten	13.035	-	-	-1.246	11.789
Bedrijfsgebouwen	32.340.876	12.062.144	-370.000	-	42.969.862
				1.063.158	
Grond, weg en waterbouwkundige werken	591.808	53.514	-	-64.687	580.635
Vervoermiddelen	299.559	242.540	-	-39.922	502.177
Machines, apparaten en installaties	545.376	48.761	-	-76.047	518.090
Overige materiële vaste activa	787.362	202.946	-	-55.701	934.607
Totaal	39.950.716	12.610.818	-370.000	- 1.361.243	50.830.291

De grootste investeringen in 2024 hebben betrekking op een investeringskrediet voor school De Noordgouw en investeringen in MFA Wapenveld.

Voor een specificatie van de vermeerdering en de vermindering verwijzen wij u naar bijlage 4. Investerings/kredieten. Hier wordt tevens aangegeven welke investeringen naar 2025 worden doorgeschoven en welke investeringen worden afgesloten.

1.2.2 Investerings met economisch nut en heffingsmogelijkheden

De materiële vaste activa met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven, zijn als volgt ingedeeld:

1.2.2 Investerings met economisch nut en heffingsmogelijkheden					
in €					
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Vermeerdering	Verminderin g	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Bedrijfsgebouwen	16.255	-	-	-3.341	12.914
Grond, weg en waterbouwkundige werken	12.476.434	237.038	-90.001	-418.641	12.204.830
Overige materiële vaste activa	-	-	-	-	-
Totaal	12.492.689	237.038	-90.001	-421.982	12.217.744

Voor een specificatie van de vermeerdering en de vermindering verwijzen wij u naar bijlage 4. Investerings/kredieten. Hier wordt tevens aangegeven welke investeringen naar 2025 worden doorgeschoven en welke investeringen worden afgesloten.

1.2.3 Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

De materiële vaste activa met maatschappelijk nut zijn als volgt ingedeeld:

1.2.3 Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut					
in €					
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Vermeerdering	Verminderin g	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Grond, weg en waterbouwkundige werken	10.784.646	675.766	-50.000	-476.206	10.934.206
Totaal	10.784.646	675.766	-50.000	-476.206	10.934.206

De grootste investeringen hebben betrekking op reconstructie wegen en vernieuwen openbare verlichtingen.

Voor een specificatie van de vermeerdering en de vermindering verwijzen wij u naar bijlage 4. Investerings/kredieten. Hier wordt tevens aangegeven welke investeringen naar 2025 worden doorgeschoven en welke investeringen worden afgesloten.

1.2.4 In erfpacht uitgegeven gronden

1.2.4 In erfpacht uitgegeven gronden					
in €					
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Vermeerdering	Verminderin g	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
In erfpacht uitgegeven gronden	860.000	-	-	-	860.000
Totaal	860.000	-	-	-	860.000

De in erfpacht uitgegeven gronden hebben betrekking op de Koerberg en het dorps huis Heerde.

1.3 Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn als volgt ingedeeld:

1.3 Financiële vaste activa		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekking deelnemingen	6.000	6.000
Kapitaalverstrekking overige verbonden partijen	60.013	60.013
Leningen overige verbonden partijen	475.102	475.102
Overige langlopende leningen	2.161.933	2.141.345
Totaal	2.703.048	2.682.460

De kapitaalverstrekking deelneming heeft betrekking op het startkapitaal van de ontwikkelingsmaatschappij Hattemerbroek. De kapitaalverstrekking overige verbonden partijen heeft betrekking op de aandelen van Vitens (16.023), BNG (9.126), RGV Holding/Leisurelands (3.726) en de NV Rova (272).

1.3.1 Leningen aan overige verbonden partijen

De leningen aan de overige verbonden partijen zijn als volgt ingedeeld:

1.3.1 Leningen aan overige verbonden partijen					
in €					
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Vermeerdering	Verminderin g	Aflossin g	Boekwaarde 31-12-2024
Achtergestelde lening ROVA	475.102	-	-	-	475.102
Totaal	475.102	-	-	-	475.102

De achtergestelde lening ROVA is in februari 2011 afgesloten met een looptijd van 10 jaar. De overeenkomst wordt stilzwijgend verlengd met telkens 5 jaar.

1.3.2 Overige langlopende leningen

De overige langlopende leningen zijn als volgt ingedeeld:

1.3.2 Overige langlopende leningen					
in €					
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Vermeerdering	Verminderin g	Aflossin g	Boekwaarde 31-12-2024
Hypothecaire leningen ambtenaren	105.861	-	-	-9.922	95.939
Stimuleringsfonds toekomstbestendig wonen	1.515.436	18.405	-	-	1.533.841
Startersleningen	515.248	14.505	-	-	529.753
Lening kleedaccommodatie De Gemzen	4.800	-	-	-2.400	2.400
Totaal	2.141.345	32.910	-	- 12.322	2.161.933

Het aandeel schuldrest van het stimuleringsfonds toekomstbestendig wonen per 31-12-2024 bedraagt € 1.133.681. Op 31-12-2024 heeft de gemeente bij het SVN nog een rekening courant tegoed van € 400.161. In 2024 zijn 32 nieuwe leningen verstrekt. Het aantal lopende leningen is 173.

Het aandeel schuldrest van de door de gemeente verstrekte startersleningen per 31-12-2024 bedraagt € 185.704. Op 31-12-2024 heeft de gemeente bij het SVN nog een rekening courant tegoed van € 344.048. In 2024 zijn 3 nieuwe leningen verstrekt. Het aantal lopende leningen is 21.

2.0 Voorraad

De voorraden zijn als volgt ingedeeld:

2.1 Voorraden							
in €							
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Uitgaven	Inkomsten	Winstnemin g	Boekwaarde 31-12-2024	Voorzienin g	Balanswaarde 31-12 2024
Complex Eeuwlandseweg noord	1.772.268	22.484	-292.049	24.015	1.526.718		1.526.718
Complex Eeuwlandseweg zuid	9.141	-	-	-	9.141	-173.580	-164.439
Complex Gebiedsontwikkeling Veldweg	-269.927	15.350	-298.477	178.940	-374.114		-374.114
Complex Centrumplan Heerde	-319.722	578.395	-2.125.864		-1.867.191	-387.611	-2.254.802
Totaal	1.191.760	616.229	- 2.716.390	202.955	-705.446	-561.191	-1.266.637
Mutatie voorziening 2024				-561.191			
Resultaat 2024					-358.236		

In de onderstaande tabel is de verwachte eindwaarde (een minbedrag is een voordelige eindwaarde) opgenomen. Het betreft een extrapolatie van de verwachte baten en lasten tot en met de verwachte einddatum van de complexen.

2.1.1 Verwachting toekomstig verloop voorraad grondexploitatie						
in €						
Omschrijving	Balanswaarde 31-12-2024	Toekomstige lasten	Toekomstige baten	Winstnemin g	Afgesloten complexen	Geraamde eindwaarde
In exploitatie genomen gronden	-1.266.637	4.640.330	-4.175.184	801.491	-	-
Totaal	-1.266.637	4.640.330	- 4.175.184	801.491	-	-

3.0 Uitzetting < 1 jaar

De vorderingen openbare lichamen zijn als volgt ingedeeld:

3.1 Vorderingen openbare lichamen		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Belastingdienst	3.669.278	2.430.748
Overige openbare lichamen	85.404	111.567
Totaal	3.754.682	2.542.315

Het te ontvangen bedrag van de belastingdienst betreft de aangifte omzetbelasting van het vierde kwartaal 2024 en de aangifte BTW Compensatiefonds 2024.

Van de vorderingen openbare lichamen staat op 31-03-2025 nog een bedrag open van € 3.512.819. Dit betreft met name de afrekening m.b.t. het BTW Compensatiefonds.

De middelen die op grond van het schatkistbankieren worden aangehouden in rekening-courant bij het ministerie van Financiën bedragen:

3.2 Kasgeldleningen openbare lichamen		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Kasgeldlening Gemeenschappelijke regeling De Som	2.000.000	1.500.000
Totaal	2.000.000	1.500.000

3.3 Rijks schatkist		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Rijks schatkist	21.599.192	17.045.193
Totaal	21.599.192	17.045.193

Het drempelbedrag voor het schatkistbankieren voor de gemeente Heerde bedraagt € 1.138.284 in 2024.

Voor het overzicht cf artikel 52c (drempelbedrag schatkistbankieren en het verloop van de aangehouden middelen) verwijzen wij naar de paragraaf Financiering.

De overige vorderingen zijn als volgt ingedeeld:

3.4 Overige vorderingen		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Debiteuren Soza	205.268	281.472
Voorziening dubieuze debiteuren Soza	-186.088	-236.875
Debiteuren belastingen	186.342	294.827
Overige debiteuren	690.711	396.916
Voorziening dubieuze debiteuren belastingen en overige	-121.980	-178.304
Overige vorderingen	-	-
Totaal	774.253	558.036

4.0 Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit:

4.0 Liquide middelen		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Legeskas	2.556	1.024
Kas STIP	1.074	2.609
<i>Totaal kassaldi</i>	<i>3.630</i>	<i>3.633</i>
ING	79.162	79.162
BNG	100.456	99.954
Saldo simplifiedcards	8.246	11.660
Rabo	85.835	46.708
<i>Totaal banksaldi</i>	<i>273.699</i>	<i>237.484</i>
Totaal	277.329	241.117

5.0 Overlopende activa

De overlopende activa zijn als volgt ingedeeld:

5.1 Vooruitbetaald aan publiekrechtelijke lichamen		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Bijdrage BVO H2O	917.933	1.005.463
Contributie VNG	37.226	35.362
Totaal	955.159	1.040.825

5.2 Nog te ontvangen bedragen		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Belastingdienst	-	28.049
Gemeente Hattem	443.918	319.938
Gemeente Oldebroek	786.835	572.629
Gemeente Epe	-	5.040
Gemeente Elburg	50.204	3.864
Provincie Gelderland	4.947	-
Bedrijfsvoeringsorganisatie H2O	2.393	70.289
Belastingaanslagen, containerledigingen	401.070	374.818
Gemeente Apeldoorn, beschermd wonen	171.958	161.043
Bouwleges	257.923	244.674
Plus OV, afrekening vervoer	61.836	62.504
Ministerie BZK, gemeentefonds	85.304	16.719
Ministerie Justitie en Veiligheid, opvang ontheemden Oekraïne	84.233	-
BNG rente	220.206	-
Lucrato	108.000	-
Vliegtuigberging	113.044	-
Overige nog te ontvangen bedragen	462.344	384.329
Totaal	3.254.215	2.243.896

5.3 Overige vooruitbetaalde bedragen		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
ROVA inzameling januari 2025	140.163	125.427
Overige vooruitbetaalde bedragen	513.225	410.314
Totaal	653.388	535.741

6.0 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit:

6.0 Eigen vermogen		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Algemene reserve	9.943.561	10.743.407
Bestemmingsreserves	19.088.893	17.845.081
Resultaat	2.011.670	1.573.976
Totaal	31.044.124	30.162.464

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

6.1 Verloop Eigen vermogen						
in €						
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Resultaat voorgaand jaar	Toevoeginge n	Onttrekkingen	Resultaat begrotingsjaar	Boekwaarde 31-12-2024
Algemene reserve	10.743.407	436.976	-	-1.236.822	-	9.943.561
Bestemmingsreserves	17.845.081	1.137.000	1.068.242	-961.430	-	19.088.893
Resultaat	1.573.976	-1.573.976	-	-	2.011.670	2.011.670
Totaal	30.162.464	-	1.068.242	-2.198.252	2.011.670	31.044.124

Het verloop van de Algemene reserve is als volgt:

6.1.1 Verloop Algemene reserves						
in €						
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Resultaat voorgaand jaar	Toevoeginge n	Onttrekkingen	Resultaat begrotingsjaar	Boekwaarde 31-12-2024
Algemene reserve geblokkeerd	10.743.407	436.976	-	-1.236.822	-	9.943.561
Totaal	10.743.407	436.976	-	-1.236.822		9.943.561

De mutaties in de Algemene reserve zijn:

6.1.2 Specificatie Algemene reserves						
in €						
Omschrijving	Resultaat voorgaand jaar	Toevoeginge n	Onttrekkingen	Resultaat begrotingsjaar	Saldo mutaties	
Stand per 31-12-2023						10.743.407
Resultaatbestemming 2023	436.976	-	-	-		436.976
Hof van Cramer	-	-	-68.989	-		-68.989
IKC de Lichtbron	-	-	-792.833	-		-792.833
Jongerenwerk	-	-	-70.000	-		-70.000
Budgetoverheveling	-	-	-305.000	-		-305.000
Stand per 31-12-2024	436.976	-	-1.236.822	-		9.943.561

**Toelichting Algemene
reserves**

Het eigen vermogen bestaat uit:

De algemene reserve (geblokkeerd) dient als weerstandsvermogen voor de normale exploitatie. Er is € 792.833 onttrokken voor IKC de Lichtbron, € 68.989 voor Hof van Cramer en daarnaast € 70.000 voor het jongerenwerk. Tevens heeft er budgetoverheveling plaatsgevonden naar 2025.

De bestemmingsreserves bestaan uit:

6.2 Verloop Bestemmingsreserves						
in €						
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Resultaat voorgaand jaar	Toevoeginge n	Onttrekkingen	Resultaat begrotingsjaar	Boekwaarde 31-12-2024
Reserve grondexploitatie	1.120.001	-	-	-	-	1.120.001
Reserve Afkoop graven	1.177.105	-	19.039	-	-	1.196.144
Reserve Afvalstoffenheffing	201.493	-	41.493	-	-	242.986
Reserve Startersleningen	475.441	-	-	-	-	475.441
Reserve Klompenpadennetwerk	20.493	-	-	-	-	20.493
Reserve Infrastructuur, kunstwerken HWG	3.697.202	-	-	-114.657	-	3.582.545
Reserve Afrit A28 bedrijventerrein H2O	250.000	-	-	-250.000	-	-
Reserve Duurzaamheid	318.460	62.000	-	-	-	380.460
Reserve Collegeprogramma	268.500	-	190.000	-	-	458.500
Reserve T.b.v. investerings	1.352.116	-	-	-61.879	-	1.290.237
Reserve Privatisering zwembad	116.598	-	-	-2.953	-	113.645
Reserve Sociaal Domein	967.962	54.000	-	-29.400	-	992.562
Reserve Corona	382.985	-	-	-74.800	-	308.185
Reserve ICT	1.100.000	-	-	-229.527	-	870.473
Reserve Omgevingsplan	450.000	86.000	119.000	-83.170	-	571.830
Reserve sociale woningbouw	9.000	-	-	-	-	9.000
Reserve Gebouwen	547.801	-	500.000	-90.044	-	957.757
Reserve Rhijnsberg	382.420	-	36.810	-	-	419.230
Reserve De Heerd	525.091	-	70.400	-	-	595.491
Reserve Renovatie Raadhuis	273.555	-	-	-	-	273.555
Reserve Aanpak 0-100	8.858	-	-	-	-	8.858
Reserve De Noordgouw	4.200.000	-	-	-	-	4.200.000
Reserve M2A	-	243.000	-	-	-	243.000
Reserve Startbijdrage Heerde 850 jaar	-	192.000	-	-25.000	-	167.000
Reserve uitvoering moties centrumontwikkeling	-	500.000	-	-	-	500.000
Reserve Streekarchief	-	-	91.500	-	-	91.500
Totaal	17.845.081	1.137.000	1.068.242	-961.430	-	19.088.893

Toelichting bestemmingsreserves

De reserve afkoop graven dient voor de bekostiging van het onderhoud van de afgekochte graven. De toevoeging van € 19.039 is op basis van het jaarrekeningresultaat (conform de Financiële verordening gemeente Heerde 2019).

De reserve afvalstoffenheffing dient voor het opvangen van de jaarlijkse tekorten van de exploitatie van de huishoudelijke afvalstoffen. De toevoeging van € 41.493 is het gerealiseerde resultaat 2023 (conform de Financiële

Het eigen vermogen bestaat uit:
verordening gemeente heerde 2019).

Het eigen vermogen bestaat uit:

De reserve startersleningen dient als buffer voor de uitgezette startersleningen. In 2024 heeft er geen mutatie plaatsgevonden in deze reserve.

De reserve klompenpadennetwerk dient voor het herstellen van het klompenpadennetwerk en wordt gevoed door sponsorbijdragen. In 2024 heeft er geen mutatie plaatsgevonden in deze reserve.

De reserve infrastructuur, kunstwerken HWG dient voor het beheer en onderhoud van de infrastructuur en kunstwerken van het voormalig projectgebied Hoogwatergeul. Voor het beheer en onderhoud van dit gebied is in 2024 € 114.657 aan deze reserve onttrokken (conform primaire begroting 2021).

De reserve afrit A28 bedrijventerrein H2O is bestemd voor de gemeentelijke bijdrage aan dit op- en afrittenstelsel. In 2024 is er een bedrag van € 250.000 onttrokken uit de reserve, waardoor de reserve op 0 uitkomt.

De reserve duurzaamheid is bij de najaarsnota 2018 gevormd. Vanuit het resultaat 2023 is er een toevoeging aan deze reserve gedaan.

De reserve collegeprogramma is gevormd in 2023. Er is een toevoeging gedaan van € 190.000.

In 2024 is aan de reserve sociaal domein vanuit het resultaat 2023 een bedrag van € 54.000 toegevoegd. Daarnaast is er een bedrag van € 29.400 onttrokken.

De reserve Corona dient ter dekking van de lasten van de Covid-19 pandemie. Er is een bedrag van € 74.800 onttrokken.

De reserve ICT is ter dekking van het project Zaakgericht Werken. Er is een bedrag van € 229.527 aan deze reserve onttrokken.

Aan de reserve omgevingsplan is vanuit het resultaat 2023 een toevoeging gedaan van € 86.000. Daarnaast nog een toevoeging van € 119.000 en een onttrekking van € 83.170.

De reserve sociale woningbouw is in 2024 niet gemuteerd.

De reserve gebouwen dient als dekking van het (onvoorzien) groot onderhoud met als doel het voorkomen van achterstallig onderhoud. In 2024 is € 90.044 onttrokken ten behoeve van diverse reparaties. Daarnaast is er een bedrag van € 500.000 toegevoegd.

De reserve Rhijnsberg dient als dekking van het (onvoorzien) groot onderhoud met als doel het voorkomen van achterstallig onderhoud. In 2024 is € 36.810 toegevoegd, conform primaire begroting.

De reserve De Heerd dient als dekking van het (onvoorzien) groot onderhoud met als doel het voorkomen van achterstallig onderhoud. In 2024 is, conform primaire begroting, € 70.400 toegevoegd.

De reserve renovatie raadhuis is een reserve van waaruit de toekomstige (meer)kosten van de renovatie van het raadhuis worden gedekt. Er zijn geen mutaties geweest in 2024.

De reserve aanpak 0-100 jaar is een reserve van waaruit de (toekomstige) voorbereidingskosten van het loket 0-100 jaar worden betaald. In 2024 heeft er geen mutatie plaatsgevonden in deze reserve.

Reserve De Noordgouw dient ter dekking van de onverwachte kosten voor de renovatie. Er zijn geen mutaties geweest in 2024.

Reserve M2A is gevormd vanuit het resultaat 2023 voor een bedrag van € 243.000. Deze reserve dient ter dekking van onvoorziene kosten vanuit de M2A projecten.

Reserve Startbijdrage Heerde 850 jaar is gevormd vanuit het resultaat 2023 voor een bedrag van € 192.000. Deze reserve dient ter dekking van kosten voor het 850-jarig bestaan van de gemeente Heerde.

Reserve Suitvoering moties centrumontwikkeling is gevormd vanuit het resultaat 2023 voor een bedrag van € 500.000. Deze reserve dient ter dekking van kosten van ingediende moties rondom ontwikkeling centrumplan.

Het eigen vermogen bestaat uit:

Aan de nieuwe reserve Streekarchief is een toevoeging gedaan van € 91.500, ter dekking van kosten ronom het streekarchivaat.

Het totale exploitatieresultaat wordt gesplitst in het resultaat m.b.t. de complexen grondexploitatie en het reguliere resultaat.

6.3 Verloop resultaat		
in €		
Omschrijving	Resultaat 2024	Resultaat 2023
Exploitatie	2.369.906	1.342.287
Complexen grondexploitatie	-358.236	231.689
Totaal	2.011.670	1.573.976

7.0 Verloop voorzieningen

De voorzieningen zijn als volgt ingedeeld:

7.1 Verloop voorzieningen						
in €						
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Resultaat voorgaand jaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Boekwaarde 31-12-2024
Pensioenvoorziening bestuurders	2.574.988	-	440.027	-159.842	-	2.855.173
Voorziening wachtgeldverplichting college	1.104.753	-	161.009	-126.023	-	1.139.739
Voorziening riolering	4.907.205	-	-	-101.596	-	4.805.609
Voorziening parkeerfonds	112.235	-	-	-29.096	-	83.139
Voorziening bijdrage sociale woningbouw	108.000	-	222.000	-	-	330.000
Voorziening verlofsparen	25.283	-	53.594	-	-	78.877
Voorziening groenfonds	-	-	74.788	-	-	74.788
Totaal	8.832.464	-	951.418	-416.557	-	9.367.325

8.0 Vaste schulden

De vaste schulden zijn als volgt ingedeeld:

8.1 Verloop van de vaste schulden					
in €					
Omschrijving/laatste jaar/rente	Boekwaarde 31-12-2023	Opname	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2024	Rentelasten
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen					
BNG-2025-4,65%	708.332		-566.667	141.665	20.791
BNG-2025-3,56%	1.066.668		-533.333	533.335	22.628
BNG-2032-3,445%	4.050.000		-450.000	3.600.000	126.186
BNG-2025-0,58%	2.000.000		-1.000.000	1.000.000	8.168
BNG-2027-0,647%	2.800.000		-700.000	2.100.000	15.188
BNG-2029-0,375%	4.200.000		-700.000	3.500.000	13.686
BNG-2032--0,072%	9.000.000		-1.000.000	8.000.000	-6.480
BNG-2032-0,105%	5.400.000		-600.000	4.800.000	5.670
BNG-2048-1,115%	10.000.000		-400.000	9.600.000	107.064
BNG-2049-1,196%		20.000.000	-	20.000.000	237.889
NWB-2029-4,675%	720.000		-120.000	600.000	30.855
NWB-2029--0,239%	6.000.000		-1.000.000	5.000.000	-13.391
Subtotaal	45.945.000	20.000.000	-7.070.000	58.875.000	568.254
Openbare lichamen cf artikel 1a Wet Fido					
Provincie NB-2024-1,12%	750.000		-750.000	-	6.651
Subtotaal	750.000	-	-750.000	-	6.651
Totaal	46.695.000		-	58.875.000	574.905
		20.000.000	7.820.000		

Het gemiddeld rentepercentage in 2024 bedraagt -1,30% (in 2023 was dit 0,87%).

9.0 Vlottende schulden <1 jaar

De vlottende schulden < 1 jaar zijn als volgt ingedeeld:

9.0 Vlottende schulden < 1 jaar		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	-	-
Banksaldi	106	100
Overige vlottende schulden	3.128.095	2.087.003
Totaal	3.128.201	2.087.103

Specificatie per overlopende passiva op hoofdlijnen:

9.1 Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
	-	-
Totaal	-	-

9.2 Banksaldi		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Diverse BNG-rekeningen (debet saldi)	106	100
Totaal	106	100

9.3 Overige schulden		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Schulden aan openbare lichamen	159.738	266.086
Schulden aan overige crediteuren	2.968.357	1.820.917
Totaal	3.128.095	2.087.003

9.3.1 Specificatie schulden aan openbare lichamen		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Omgevingsdienst	15.721	214.312
Gemeente Dalfsen	1.119	
Gemeente Hattem	99.861	13.467
Gemeente Oldebroek	-	6.371
Gemeente Noordenveld	-	241
Provincie Gelderland	6.322	
GGZ Noord- en Oost Nederland	6.581	5.543
Gemeente Apeldoorn	27.260	18.620
Overig	2.874	7.532
Totaal	159.738	266.086

9.3.2 Specificatie schulden aan overige crediteuren		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Crediteuren WIZ	242.536	132.442
Lucrato	25.271	23.064
Maandag Interim	19.433	53.616
Van der Scheer - Timmerman VOF	4.761	148.225
Stichting Proo	-	113.847

De vlottende schulden < 1 jaar zijn als volgt ingedeeld:

Premie aanvulling WW	38.501	38.501
Verian	18.935	27.655
Lagemaat Sloopwerken B.V.	2.874	122.834
Veluwenkamp Bedrijven BV	33.899	75.788
Noordgouw	1.226.373	-
Belastingdienst	103.128	-
Unit4	441.019	-
Overig	811.627	1.084.945
Totaal	2.968.357	1.820.917

10.0 Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn als volgt ingedeeld:

10.0 Overlopende passiva		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
10.1 Nog te betalen	4.763.661	4.858.728
10.2 Ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	3.381.941	2.036.613
10.3 Overige vooruitontvangen bedragen	16.637	54.198
Totaal	8.162.239	6.949.539

Specificatie per overlopende passiva op hoofdlijnen:

10.1 Specificatie nog te betalen		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Algemene uitkering	-	174.252
AVSLH	-	212.277
Begeleiding	-	85.918
Belastingdienst afw boekenonderzoek	-	200.464
Belastingdienst loonheffing	953.760	767.919
Berghuizerbad	-	148.518
Brede spuk (H30)	51.240	35.783
Bedrijfsvoeringsorganisatie H2O	382.135	82.730
Cambium - vergoeding gebruikerslasten	151.108	150.394
Energiekosten Groot Stokkert	-	60.000
Gemeente Elburg	48.807	-
Gemeente Epe	87.500	161.624
Gemeente Hattem	72.854	29.258
Gemeente Oldebroek - Kosten O&I	-	75.606
Gemeente Oldebroek	177.620	30.215
Gemeente Zwolle	49.632	-
GGD IJsselland	-	40.000
Jeugd (Zorg in Natura)	414.826	276.025
Lucrato	308.588	133.403
Pensioenen	204.295	149.134
PlusOV	164.829	226.688
Rente langlopende geldleningen	507.993	307.805
Subsidies	88.898	-
SPUK corona toezicht en handhaving	-	19.453
SPUK Sport	-	956
SPUK toezicht coronatoegangsbewijzen	-	15.022
WMO	293.703	-
Overig	805.873	1.475.284
Totaal	4.763.661	4.858.728

10.2 Specificatie van de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen

De overlopende passiva zijn als volgt ingedeeld:

voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Ministerie O&W - Covid gerelateerde onderwijsvertraging	88.613	173.438
Ministerie O&W - Bijdrage onderwijs achterstanden beleid	8.655	24.779
Ministerie I&W - Sanering verkeerslawaaï	71.880	-
Ministerie SZW - Wet Inburgering	383.259	182.620
Ministerie SZW - Onderwijsroute	-	6.886
Ministerie VWS - Brede SPUK	-	39.386
Ministerie VWS - SPUK sportakkoorden		10.000
Ministerie VWS - Specifieke uitkering voor lokale sportakkoorden en leefstijlinterventies		956
Ministerie VWS - Specifieke uitkering voor lokale sportakkoorden en leefstijlinterventies		-
Ministerie VWS - Specifieke uitkering voor lokale sportakkoorden en leefstijlinterventies		10.000
Provincie Gelderland - Regeling reductie energiegebruik	-	9.273
Provincie Gelderland - Regeling reductie energiegebruik	10.146	10.146
Provincie Gelderland - Impuls biodiversiteit 2021-2024	-	40.705
Provincie Gelderland - Instandhouding gemeentelijke monumenten	31.881	51.458
Provincie Gelderland - Centrumplan Heerde	174.292	-
Provincie Gelderland - Recreatiezoneringsmaatregelen	93.010	-
Provincie Gelderland - Deltaprogramma Zoetwater	88.000	-
Ministerie BZK - Nationaal Isolatieprogramma 2023	502.284	561.839
Ministerie BZK - Nationaal Isolatieprogramma 2024	1.084.160	-
Ministerie BZK - Start Bouwimpuls	325.000	325.000
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland - Huisvesting aandachtsgroepen	204.000	204.000
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland - Regeling reductie energiegebruik		10.488
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland - Energiearmoede	295.575	333.793
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland - Regeling reductie energiegebruik	-	20.660
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland - Uitkering Ventilatiescholen	21.186	21.186
Totaal	3.381.941	2.036.613

De overlopende passiva zijn als volgt ingedeeld:

10.2.1 Verloopoverzicht vooruitontvangen bedragen						
in €						
	Beschikking	Saldo 31-12-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgeval len bedragen	Terugbetalingen	Saldo 31-12-2024
<i>Provincie Gelderland</i>						
Regeling reductie energiegebruik	9.273	9.273	-	-9.273	-	-
Regeling reductie energiegebruik 2022	9.295	10.146	-	-	-	10.146
Impuls biodiversiteit 2021-2024	65.839	40.705	-	-40.705	-	-
Centrumplan Heerde	500.000	-	250.000	-75.708	-	174.292
Recreatiezoneringsmaatregelen	100.000	-	100.000	-6.990	-	93.010
Deltaprogramma Zoetwater (E87b)	88.000	-	88.000	-	-	88.000
Instandhouding gemeentelijke monumenten	60.203	51.458	-	-5.437	-14.140	31.881
<i>Ministerie SZW</i>						
Wet Inburgering		182.620	396.706	-118.858	-77.209	383.259
Onderwijsroute		6.886	18.621	-25.507		-
<i>Ministerie VWS</i>						
Specifieke uitkering lokale preventieakkoorden en preventieaanpakken	20.000	10.000	-	-10.000	-	-
Specifieke uitkering voor lokale sportakkoorden en leefstijlinterventies	18.858	956	-	-956	-	-
Specifieke uitkering voor lokale sportakkoorden en leefstijlinterventies		10.000	-	-10.000	-	-
Brede spuk		39.386	-	-39.386	-	-
<i>Ministerie OC&W</i>						
Covid gerelateerde onderwijsvertraging	312.742	173.438	-	-84.824	-	88.613
Onderwijsachterstandenbeleid 23-26	374.417	24.779	374.417	-390.541	-	8.655
<i>Ministerie BKZ</i>						
Nationaal Isolatieprogramma 2023	561.839	561.839	119.720	-179.275	-	502.284
Nationaal Isolatieprogramma 2024	1.084.160	-	1.084.160	-	-	1.084.160
Bouwimpuls	325.000	325.000	-	-	-	325.000
<i>Rijksdienst voor Ondernemend Nederland</i>						
Regeling reductie energiegebruik	137.808	10.488	-	-	-10.488	-
Huisvesting aandachtsgroepen	204.000	204.000	-	-	-	204.000
Regeling Aanpak energie armoede	333.793	333.793	-	-38.218	-	295.575
Regeling reductie energiegebruik	20.660	20.660	-	-20.660	-	-
Uitkering Ventilatiescholen	591.186	21.186	-	-	-	21.186
Sanering Verkeerslawaa i	71.880	-	71.880	-	-	71.880
Totaal	4.888.953	2.036.613	2.503.504	1.056.338	-101.837	3.381.941

10.3 Overige vooruitontvangen bedragen		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Overig	16.637	54.198
Totaal	16.637	54.198

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Jaarlijks dient de gemeente in de toelichting op haar balans haar belangrijkste financiële verplichtingen te vermelden. Dit zijn rechten en verplichtingen waaraan de gemeente voor de toekomstige jaren is verbonden (art. 53, lid a BBV). In onderstaand overzicht zijn de belangrijkste opgenomen (bedragen > € 40.000 restant totale looptijd contract).

Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen		
in €		
Omschrijving	Rechten/Verplichtingen	Looptijd
Pink Roccade, diverse applicaties	504.300	deels wordt jaarlijks herzien (stilzwijgend), iBurgerzaken t/m 2028
ETP, gebruiksfase onderhoude Warme Koude Opslag De Rhijnsberg	75.013	t/m 2028
Jaarrekeningcontrole externe accountant	137.000	tm 2024 (incl. optie tot verlenging 2 jaar)
Born Bos- en Faunabheer	52.500	t/m 2025 (stilzwijgend verlenging)
Dynniq (swarco), onderhoud openbare verlichting	37.853	t/m 2026
Brandverzekering	146.800	t/m 2024 (stilzwijgend verlenging)
Bedrijfsarts	105.000	t/m 2024 (3 optie jaren)(stilzwijgend verlengd)
VismaReat Youforce	1.287.571	t/m 2032
Aevitea, ziektekostenverzekering	21.000	01-01-2022 t/m 01-01-2025 (stilzw. verlenging per 2 jaar)
XxlInc (voorheen TOG Nederland Zuid, WOZ taxaties)	0	t/m 2024
Level (WOZ taxaties)	408.000	t/m 2035, start 2025
SDV Zwolle (Stadsbank)	20.000	Stilzwijgende verlenging
Unit 4	80.430	t/m 2030 (optie 2x2 jaar verlenging t/m 2034)
Djuma	105.280	t/m 2031
ISPNext	33.000	Start 2024 t/m 2026 (stilzwijgend weer 3 jaar verlenging)
Totaal	3.013.747	

Eigen bijdrage WMO

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming is op grond van de SMO een eigen bijdrage verschuldigd. Deze eigen bijdrage is afhankelijk van de gemeentelijke verordening WMO en de inkomensgegevens van de de aanvragers. In de wet is bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage niet wordt uitgevoerd door de gemeente zelf maar door het CAK. Door privacyoverwegingen is de gegevensverstrekking van het CAK aan de gemeente Heerde ontoereikend om de volledigheid en juistheid van de eigen bijdragen vast te kunnen stellen. door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Over het boekjaar 2024 is van het CAK een Third Party Mededeling ontvangen. Dit houdt in dat de beheersingsmaatregelen binnen het uitvoeringsproces van de eigen bijdragen WMO van het CAK voldoen aan de daaraan te stellen eisen om de juistheid en

volledigheid van de berekende en opgelegde eigen bijdragen aan de aanvrager te waarborgen. Doordat bij het onderzoek voor het geven van deze mededeling de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de gegevens van de Belastingdienst, Gemeentelijke basisadministratie, de gemeente Heerde en de zorgaanbieders echter niet betrokken is, is de Third Party Mededeling niet voldoende om hierop volledig te kunnen steunen ten behoeve van de volledigheid van de eigen bijdragen in de jaarrekening 2024. Hierdoor heeft de gemeente Heerde onvoldoende zekerheid omtrent de volledigheid van de eigen bijdragen WMO van € 179.000 in de jaarrekening 2024. Wel kan middels de mededeling zekerheid worden verkregen dat het totaalbedrag aan vastgestelde eigen bijdragen gelijk is aan de door het CAK geïnde en doorbetaalde eigen bijdragen aan de gemeente. Hiermee beschikt de gemeente Heerde in voldoende mate over de zekerheid dat de eigen bijdragen in de jaarrekening 2024 juist zijn verantwoord. Eventuele mogelijke niet verantwoorde eigen bijdragen worden ingeschat als niet significant c.q. materieel.

Overzicht garanties

Excel-tabel

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte garanties aan natuurlijke- en rechtspersonen zijn, naar de aard van de geldlening, als volgt ingedeeld.

Overzicht gegarandeerde geldleningen		
in €		
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
A. Gegarandeerde geldleningen als garant	386.968	504.439
B. Gegarandeerde geldleningen als achtervang	19.803.217	21.144.331
C. Overige verleende garanties	252.379	332.923
Totaal	20.442.564	21.981.693

A. Gegarandeerde geldleningen als garant							
Naam geldnemer	Oorspronkelijk bedrag van de gewaARBorgde geldlening	Percentage van het leningbedrag waarvoor borg- stelling is verleend	Restant bedrag van de lening per 31-12- 2023	Opname/ Aflossing	Restant bedrag van de lening per 31-12- 2024	Restant bedrag van de waarborg per 31-12- 2023	Restant bedrag van de waarborg per 31-12- 2024
Woonstichting Triada	1.686.062	100	504.439	-117.471	386.968	504.439	386.968
Totaal	1.686.062		504.439	-117.471	386.968	504.439	386.968

B. Gegarandeerde geldleningen als achtervang (indirect)							
Naam geldnemer	Oorspronkelijk bedrag van de gewaARBorgde geldlening	Percentage van het leningbedrag waarvoor borg- stelling is verleend	Restant bedrag van de lening per 31-12- 2023	Opname/ Aflossing	Restant bedrag van de lening per 31-12- 2024	Restant bedrag van de waarborg per 31-12- 2023	Restant bedrag van de waarborg per 31-12- 2024
Woonstichting Triada	1.279.458	50	434.483	-104.959	329.524	217.241	164.762
Woonstichting Triada	5.000.000	50	5.000.000	-	5.000.000	2.500.000	2.500.000
Woonstichting Triada	3.229.334	50	1.484.846	-183.481	1.301.365	742.423	650.683
Woonstichting Triada	7.500.000	50	7.500.000	-	7.500.000	3.750.000	3.750.000
Woonstichting Triada	1.200.000	50	1.200.000	-	1.200.000	600.000	600.000
Woonstichting Triada	2.625.959	50	776.846	-142.029	634.817	388.423	317.409
Woonstichting Triada	-	50	584.264	-51.012	533.252	292.132	266.626
Woonstichting Triada	-	50	235.733	-18.273	217.460	117.867	108.730
Woonstichting Triada	-	50	7.135.359	-415.683	6.719.676	3.567.680	3.359.838
Woonstichting Triada	-	50	7.500.000	-	7.500.000	3.750.000	3.750.000
Woonstichting Triada	-	50	7.500.000	-	7.500.000	3.750.000	3.750.000
Stichting Habion	1.670.412	50	1.337.131	-166.791	1.170.340	668.566	585.170
Stichting Habion	1.600.000	50	1.600.000	-	-	800.000	-
				1.600.000			

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte garanties

Totaal	24.105.163	-	42.288.662	2.682.228	39.606.434	21.144.331	19.803.217
---------------	-------------------	----------	-------------------	------------------	-------------------	-------------------	-------------------

C. Overige verleende garanties							
Naam geldnemer	Oorspronkelijk bedrag van de gewaarborgde geldlening	Percentage van het leningbedrag waarvoor borgstelling is verleend	Restant bedrag van de lening per 31-12-2023	Opname/ Aflossing	Restant bedrag van de lening per 31-12-2024	Restant bedrag van de waarborg per 31-12-2023	Restant bedrag van de waarborg per 31-12-2024
Coöperatie Heerde Energiek	50.000	100	36.667	-3.334	33.333	36.667	33.333
Coöperatie Heerde Energiek	50.000	100	36.667	-3.334	33.333	36.667	33.333
Coöperatie Heerde Energiek	50.000	100	36.667	-3.334	33.333	36.667	33.333
Coöperatie Heerde Energiek	100.000	100	86.667	-6.667	80.000	86.667	80.000
Schaapskooiruiter s	120.000	50	72.000	-8.000	64.000	36.000	32.000
Florius Hypotheken	55.996	100	55.996	-55.996	-	55.996	-
Rabobank Hypotheken	-	100	44.259	-3.879	40.380	44.259	40.380
Totaal	425.996		368.923	-84.544	284.379	332.923	252.379

Gebeurtenissen na balansdatum

Op dit moment zijn er geen gebeurtenissen na balansdatum bekend.

Overzicht van baten en lasten

Lasten	Begroting			Realisatie		
	Primaire begroting	Begrotings wijzigingen	Begroting na wijzigingen	Voor	Storting in reserve	Na
PR 1 Bestuur	€ 4.277.114	€ 4.930.775	€ 9.207.889	€ 9.764.698	€ -	€ 9.764.698
PR 2 Ruimte, ondernemen en wonen	€ 14.134.780	€ 3.586.996	€ 17.721.776	€ 16.885.262	€ 679.532	€ 17.564.793
PR 3 Sociaal Maatschappelijk	€ 26.763.452	€ 1.423.357	€ 28.186.809	€ 29.207.708	€ 107.210	€ 29.314.918
PR 4 Bedrijfsvoering	€ 1.026.443	€ 774.725	€ 1.801.168	€ 103.508	€ 281.500	€ 385.008
PR 5 Overhead	€ 9.786.614	€ 1.056.338	€ 10.842.952	€ 11.377.671	€ -	€ 11.377.671
PR 6 Algemene dekkingsmiddelen	€ 875.780	€ 139.000	€ 1.014.780	€ 1.108.500	€ -	€ 1.108.500
PR 7 Onvoorzien	€ 50.000	€ -30.000	€ 20.000	€ -	€ -	€ -
- Te betalen vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -		€ -	€ -
Totaal	€ 56.914.183	€ 11.881.191	€ 68.795.374	€ 68.447.347	€ 1.068.242	€ 69.515.589

Baten	Begroting			Realisatie		
	Primaire begroting	Begrotings wijzigingen	Begroting na wijzigingen	Voor	Onttrekking uit reserve	Na
PR 1 Bestuur	€ -295.110	€ -4.650.000	€ -4.945.110	€ -5.166.386	€ -15.000	€ -5.181.386
PR 2 Ruimte, ondernemen en wonen	€ -7.004.596	€ -2.588.656	€ -9.593.252	€ -9.313.590	€ -586.860	€ -9.900.450
PR 3 Sociaal Maatschappelijk	€ -4.561.074	€ 117.509	€ -4.443.565	€ -5.426.553	€ -954.986	€ -6.381.539
PR 4 Bedrijfsvoering	€ -61.879	€ -305.000	€ -366.879	€ -	€ -366.879	€ -366.879
PR 5 Overhead	€ -839.407	€ -1.073.000	€ -1.912.407	€ -2.176.570	€ -249.527	€ -2.426.097
PR 6 Algemene dekkingsmiddelen	€ -44.152.117	€ -3.382.044	€ -47.534.161	€ -47.245.907	€ -25.000	€ -47.270.907
PR 7 Onvoorzien	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- Te betalen vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ -56.914.183	€ -11.881.191	€ -68.795.374	€ -69.329.007	€ -2.198.252	€ -71.527.259

Saldo	Begroting			Realisatie		
	Primaire begroting	Begrotings wijzigingen	Begroting na wijzigingen	Voor	Mutaties met reserve	Na
PR 1 Bestuur	€ 3.982.004	€ 280.775	€ 4.262.779	€ 4.598.312	€ -15.000	€ 4.583.312
PR 2 Ruimte, ondernemen en wonen	€ 7.130.184	€ 998.340	€ 8.128.524	€ 7.571.672	€ 92.671	€ 7.664.343
PR 3 Sociaal Maatschappelijk	€ 22.202.378	€ 1.540.866	€ 23.743.244	€ 23.781.155	€ -847.776	€ 22.933.379
PR 4 Bedrijfsvoering	€ 964.564	€ 469.725	€ 1.434.289	€ 103.508	€ -85.379	€ 18.129
PR 5 Overhead	€ 8.947.207	€ -16.662	€ 8.930.545	€ 9.201.102	€ -249.527	€ 8.951.574
PR 6 Algemene dekkingsmiddelen	€ -43.276.337	€ -3.243.044	€ -46.519.381	€ -46.137.407	€ -25.000	€ -46.162.407
PR 7 Onvoorzien	€ 50.000	€ -30.000	€ 20.000	€ -	€ -	€ -
- Te betalen vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

Lasten	Begroting			Realisatie		
Totaal	€ -	€ -	€ -	€ -881.659	€ -1.130.011	€ -2.011.670

Overzicht van de incidentele baten en lasten per programma

In de jaarstukken 2024 zijn de onderstaande incidentele baten en lasten verantwoord:

Overzicht incidentele baten en lasten			
in €			
Omschrijving	Programma	Baten	Lasten
Voorziening wachtgeld	Bestuur		601.000
Noodopvang Oekraïense ontheemden	Bestuur	-4.730.000	4.457.000
Subsidies Projecten duurzaamheid (SPUK)	Ruimte, wonen en ondernemen	-684.000	684.000
Eindafrekening op- en afrittenstelsel A28	Ruimte, wonen en ondernemen	-250.000	250.000
Bijdrage sociale woningbouw (overheveling naar voorziening)	Ruimte, wonen en ondernemen	-204.000	222.000
Eénmalige kosten realisatie Hof van Cramer (dekking vanuit reserve)	Ruimte, wonen en ondernemen	-69.000	69.000
Achterstallig onderhoud Villa Jacoba (toevoeging aan reserve)	Ruimte, wonen en ondernemen		500.000
Vrijval subsidie Biodiversiteit	Ruimte, wonen en ondernemen	-49.000	
Opstellen Verkeersvervoersplan	Ruimte, wonen en ondernemen		59.000
Aanleg parkeervoorzieningen (dekking voorziening)	Ruimte, wonen en ondernemen	-29.000	29.000
Eénmalige kosten realisatie IKC De Lichtbron (dekking vanuit reserve)	Sociaal Maatschappelijk	-793.000	793.000
Subsidies onderwijs (SPUK)	Sociaal Maatschappelijk	-484.000	484.000
Subsidies sport (SPUK)	Sociaal Maatschappelijk	-284.000	213.000
Subsidie jeugdgezondheidszorg (SPUK)	Sociaal Maatschappelijk	-37.000	37.000
Inburgeringsvoorzieningen (SPUK)	Sociaal Maatschappelijk	-144.000	144.000
Subsidie stichting Leergeld	Sociaal Maatschappelijk		59.000
Ontvangen MOBW- gelden gemeente Apeldoorn	Sociaal Maatschappelijk	-228.000	
IZA doelen (SPUK)	Sociaal Maatschappelijk	-163.000	163.000
Subsidie volksgezondheidszorg (SPUK)	Sociaal Maatschappelijk	-182.000	182.000
Preventieakkoord	Sociaal Maatschappelijk	-30.000	20.000
Rente kort geld	Algemene dekkingsmiddelen	-1.449.000	
Saldo incidentele baten en lasten		-9.809.000	8.966.000
Totaal incidentele baten en lasten			-843.000

De structurele mutaties in de reserves worden als volgt weergegeven:

Overzicht structurele mutaties reserves		
in €		
Omschrijving	Toevoeging	Onttrekking
Reserve afvalstoffen	-41.493	
Reserve De Rhijnsberg	-36.810	

In de jaarstukken 2024 zijn de onderstaande incidentele baten en lasten verantwoord:

Reserve De Heerd	-70.400	
Reserve Begraafplaatsen	-19.039	
Reserve Gebouwen		68.103
Reserve projectgebied Hoogwatergeul		114.657
Reserve Privatisering zwembad		2.953
Reserve Sociaal domein		29.400
Reserve Raadhuis		20.000
Totaal	-167.742	235.113

Op basis van het overzicht incidentele baten en lasten alsmede de structurele mutaties in de reserves, wordt in de onderstaande tabel het structurele exploitatieresultaat berekend:

6.3.1 Structureel exploitatieresultaat 2024	
in €	
Omschrijving	Realisatie
Saldo baten en lasten vóór bestemming	2.011.670
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves (saldo)	-67.371
Saldo van baten en lasten inclusief structurele mutaties in de reserves	1.944.299
Incidentele baten en lasten (saldo)	-843.000
Structureel exploitatieresultaat	1.101.299

Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings, voorwaarden, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 4 november 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op €695.155,-. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen €11.899.000,- bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van €695.155,-. Van de niet rechtmatig tot gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € .386.000,- acceptabel op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's	4.128.000
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	7.000
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het bestuur zijn gemeld (zie ook de financiële verordening art. 8 en art. 212 Gemeentewet over de Planning & Controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.	6.184.000
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	10.319.000
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïd. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid. De niet acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf Bedrijfsvoering toegelicht.	7.386.000
Voorwaardencriterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	1.580.000
M&O-criterium	
6. Geen bevindingen	
Totaal van onrechtmatigheden	11.899.000
Waarvan acceptabel	7.386.000
Waarvan niet acceptabel	4.513.000

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen en semi publiek sector (WNT)

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen en semi publieke sector (WNT)

WNT-verantwoording 2024 gemeente Heerde

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is van toepassing op de gemeente Heerde. De essentie is dat de topinkomens niet hoger zijn dan het inkomen van de minister-president. Voor de gemeente Heerde is het algemeen bezoldigingsmaximum van toepassing. Deze is voor 2024 vastgesteld op €233.000,-. Er zijn binnen de gemeente Heerde geen functionarissen met een bezoldiging op of over dit bedrag.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2024			
bedragen x € 1		B. van Zutem	R. Hafkamp
Functiegegevens		Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024		01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1	1
Dienstbetrekking?		Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 119.203	€ 71.520
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 20.350	€ 10.635
<i>Subtotaal</i>		€ 139.554	€ 82.155
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 233.000	€ 233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging		€ 139.554	€ 82.155
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2023			
bedragen x € 1		B. van Zutem	R. Hafkamp
Functiegegevens		Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023		01/01 – 31/12	01/07 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1	1
Dienstbetrekking?		Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 113.165	€ 34.020
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 19.192	€ 3.588
<i>Subtotaal</i>		€ 132.357	€ 37.608
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 223.000	€ 111.500
Bezoldiging		€ 132.357	€ 37.608

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode maand 1 t/m 12

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode maand 1 t/m 12

bedragen x € 1	W. Damman	
Functiegegevens	Griffier (interim)	
Kalenderjaar	2024	2023
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	N.v.t.	01/01 - 31/07
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	0 maanden	7 maanden
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	0	1026
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	N.v.t.	€ 212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	N.v.t.	€ 156.800
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 0	€ 86.116
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 86.116	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Overzicht Sisa

Sisa verantwoording

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle D2	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	
			Indicator: B2/01	Indicator: B2/02	Indicator: B2/03	Indicator: B2/04	Indicator: B2/05	
			0	0	Nee	Nee	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07				
			€0	€0				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	

			Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten
			Aard controle R Indicator: B2/08	Aard controle R Indicator: B2/09	Aard controle R Indicator: B2/10	Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/12	Aard controle R Indicator: B2/13
			€0	€ 0	€0	€0	€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	
			Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24	
							€0	
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	

OCW

			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C92/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C92/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C92/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C92/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C92/05</i>	
			€ 18.970	€ 0	1	142	8	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/06</i>
			€ 262.364	€ 114.500	€ 13.678	€ 0	€ 24.779	€ 8.655
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
			Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D8/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/10</i>		
			1					
			2					
			100					

OCW

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	
			<i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	
			€ 84.914	€ 0	€ 0	
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07</i>
			€ 0	€ 173.438	€ 88.524	Nee
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/11</i>

			1					
			2					
			10					
IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
		Subsidieregeling sanering verkeerslawaa						
		Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)						
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/06</i>
			1 2020.133.0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2					
			100					
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoordin g (Ja/Nee)
				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12</i>
			1 2020.133.0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

OCW

		2						
		100						
IenW	E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één provincie of waterschap (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingnaam/nummer	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Totale eigen bijdrage en bijdrage van derden (jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en bijdrage van derden (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: E87B/01</i>	<i>Indicator: E87B/02</i>	<i>Indicator: E87B/03</i>	<i>Indicator: E87B/04</i>	<i>Indicator: E87B/05</i>	<i>Indicator: E87B/06</i>
		1	030004 Provincie Overijssel	S2023-0002886	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2						
		10						
			Kopie beschikkingnaam/nummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>				
			<i>Indicator: E87B/07</i>	<i>Indicator: E87B/08</i>				
		1	S2023-0002886	Nee				
		2						
		10						
IenW	E110B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering mobiliteitspakketten ten behoeve van woningbouw	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de	Beschikkingnummer	Totale besteding (t/m jaar T-1)	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	

		SiSa tussen medeoverheden	verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen						
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E110B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E110B/02</i>	<i>Automatisch berekend. Alleen voor SiSa 2024.</i> <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E110B/03</i>	<i>Automatisch berekend</i> <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E110B/04</i>	<i>Automatisch berekend</i> <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E110B/05</i>		
			060193 Gemeente Zwolle	nvt	€ 0	€ 0	€ 0		
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E110B/06</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: E110B/07</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: E110B/08</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: E110B/09</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: E110B/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E110B/11</i>	
			nvt	0	0	0	0	Nee	
			Naam mobiliteitsmaatregel	Totale besteding (t/m jaar T-1) per mobiliteitsmaatregel <i>Alleen voor SiSa 2024</i>	Totale besteding (jaar T) per mobiliteitsmaatregel	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per mobiliteitsmaatregel	Mobiliteitsmaatregel afgerond (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E110B/12</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E110B/13</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E110B/14</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E110B/15</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E110B/16</i>		
			1	nvt	0	0	0	Nee	
			2						
			20						

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 2.992.475	€ 25.509	€ 68.294	€ 78	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente Participatiewet (PW)
			<i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 0	€ 1.593	€ 0	€ 544.145	€ 2.708	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				

OCW

			gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>				
			€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekking en BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekking en BBZ in (jaar T) i.v.m. de	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	

OCW

			hersteloperatie kinderopvangtoesla gaffaire	i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoesla gaffaire	kapitaalverstreki ngen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoesl agaffaire	hersteloperatie kinderopvangtoesla gaffaire		
			Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstreki ng	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstreki ng (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 1.337	€ 8.436	€ 372
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 3.783	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 253	€ 5.406	€ 231
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 948	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 26	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 2.564	€ 17.625	€ 603

			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja	
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja	
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja	
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja	
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja	
		6	Totaal	0	0	N.v.t.	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				

OCW

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024	4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire	Levensonderhoud-Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire	Kapitaalverstrekking en - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking en Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19</i>		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0		
				Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige			

OCW

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/01</i> € 118.859	Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/02</i> € 0	uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G10/03</i> Ja			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/01</i> € 0	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/02</i> € 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12/03</i> Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	

OCW

		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 25.507	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 88.829	€ 107.025				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1 Gemeente Heerde	€ 107.025	€ 21.680	€ 46.197	€ 39.148	
		2						
		100						
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)			

			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle R Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03			
			€ 10.046	€ 20.036	Ja			
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 17.673	€ 17.673	€ 38.013	Ja	Ja
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 113.457	€ 113.457	€ 198.425	Ja	Ja
			3 Terugdringen Gezondheidsachter standen	€ 33.954	€ 33.954	€ 48.268	Ja	Ja
			4 Kansrijke Start	€ 19.856	€ 16.674	€ 30.257	Ja	Ja
			5 Mentale Gezondheid	€ 9.905	€ 9.905	€ 13.466	Ja	Ja
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 22.337	€ 17.726	€ 19.542	Ja	Ja
			7 Valpreventie	€ 51.744	€ 49.685	€ 103.183	Ja	Ja
			8 Leefomgeving	€ 16.004	€ 16.004	€ 23.700	Ja	Ja
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematie k	€ 10.043	€ 10.043	€ 11.473	Ja	Ja
			10 Versterken sociale basis	€ 37.570	€ 31.964	€ 88.475	Ja	Ja
			11 Mantelzorg	€ 13.383	€ 13.383	€ 14.691	Ja	Ja
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 13.254	€ 13.254	€ 14.562	Ja	Ja

OCW

			13	Welzijn op recept	€ 15.626	€ 15.626	€ 16.534	Ja	Ja
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 2.832	€ 2.832	€ 5.885	Ja	Ja
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 10.746	€ 10.746	€ 11.536	Ja	Ja
				Eindverantwoordin g (Ja/Nee)					
				Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07 Nee					
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA- doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)		Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinf ormatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
				Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02				
			1	060200 Gemeente Apeldoorn	€ 162.752				
			2						
VRO	J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen		Beschikkingssnumm er /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoordin g (Ja/Nee)
		Gemeenten		Aard controle n.v.t. Indicator: J32/01	Aard controle R Indicator: J32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/03	Aard controle D2 Indicator: J32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/06

OCW

			1	SUVIS21-01740184	€ 0	€ 0	Nee	Wordt geen gebruik van gemaakt. Intrekkingverzoek is ingediend	Ja
			2						
			100						
				Kopie Beschikkingnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
				Aard controle n.v.t.	Aard controle D2	Aard controle n.v.t.			
				Indicator: J32/07	Indicator: J32/08	Indicator: J32/09			
			1	SUVIS21-01740184	Nee	Wordt geen gebruik van gemaakt. Intrekkingverzoek is ingediend			
			2						
			100						
				Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
				Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.
				Indicator: J55/01	Indicator: J55/02	Indicator: J55/03	Indicator: J55/04	Indicator: J55/05	Indicator: J55/06

OCW

			39	€ 2.893	€ 8.248	6	€ 445	€ 3.337
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huisee heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>			
			<i>Indicator: J55/07</i>	<i>Indicator: J55/08</i>	<i>Indicator: J55/09</i>			
			57	€ 34.880	€ 62.732			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energie rekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: J55/10</i>	<i>Indicator: J55/11</i>	<i>Indicator: J55/12</i>	<i>Indicator: J55/13</i>	<i>Indicator: J55/14</i>	<i>Indicator: J55/15</i>
			84	75	0	39	0	0
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen,	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning

OCW

		eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties			6, eerste lid, onderdeel a	gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2).	en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06
		1	LAI23-03497527	€ 179.275	10	0	0	€ 167.075
		2	LAI24-03732755	€ 0	0	0	0	€ 0
		100						
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoordig (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
		1	€ 3.225	€ 8.975	Nee			
		2	€ 0	€ 0	Nee			
		100						
VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen

OCW

			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J105/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J105/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: J105/06</i>
		1	Van Meurspark	0	Ja	0	Ja	€ 0
		2	Van Meurspark - Klapperdijk	0	Ja	0	Ja	€ 0
		20						
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J105/12</i>
		1	Van Meurspark	€ 0	Ja		0	Ja
		2	Van Meurspark - Klapperdijk	€ 0	Ja		0	Ja
		20						
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14</i>				
		1	Van Meurspark	Nee				
		2	Van Meurspark - Klapperdijk	Nee				
		20						
VRO	J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikkingnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)

OCW

						Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023		
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle D2</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: J209/01</i>	<i>Indicator: J209/02</i>	<i>Indicator: J209/03</i>	<i>Indicator: J209/04</i>	<i>Indicator: J209/05</i>	<i>Indicator: J209/06</i>
		1	RHA2023-03499279	24 Flexwoningen Heerde	€ 0	€ 0	€ 0	0
		2						
		10						
			Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: J209/07</i>	<i>Indicator: J209/08</i>	<i>Indicator: J209/09</i>	<i>Indicator: J209/10</i>	<i>Indicator: J209/11</i>	
		1	24 Flexwoningen Heerde	0	Ja	Nee	Nee	
		2						
		10						
KGK	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: K28/01</i>	<i>Indicator: K28/02</i>	<i>Indicator: K28/03</i>	<i>Indicator: K28/04</i>	<i>Indicator: K28/05</i>	<i>Indicator: K28/06</i>
			€ 346.010	€ 86.046	€ 19.746	€ 803.627	€ 6.302	€ 8.357
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					

			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 4.540.352	€ 0	€ 0	€ 2.300	€ 0	€ 136.918
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11	
			€ 0	€ 0	€ 50.062	€ 4.629.508	€ 12.660.049	

Overzicht taakvelden

Overzicht taakvelden
Excel-tabel

Programma	Taak omschrijving taakveld	Bedrag
PR 1	0.1 Bestuur	2.385.491,97
PR 1	0.2 Burgerzaken	165.935,85
PR 1	0-10 Mutaties reserves	-15.000,00
PR 1	0-4 Overhead	25.005,63
PR 1	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.234.940,76
PR 1	1.2 Openbare orde en veiligheid	498.065,97
PR 1	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-272.935,57
PR 1	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	275.499,84
PR 1	8.3 Wonen en bouwen	286.307,61
Totaal programma bestuur		4.583.312,06

Programma	Taak omschrijving taakveld	Bedrag
PR 2	0.2 Burgerzaken	1.207,08
PR 2	0-10 Mutaties reserves	92.671,08
PR 2	0-3 Beheer overige gebouwen en gronden	15.990,35
PR 2	2.1 Verkeer en vervoer	2.829.058,17
PR 2	3.1 Economische ontwikkeling	579.219,47
PR 2	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	77.116,23
PR 2	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-14.311,22
PR 2	3.4 Economische promotie	345.112,91
PR 2	4.2 Onderwijshuisvesting	142.367,07
PR 2	5.2 Sportaccommodaties	659.398,57
PR 2	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.728.088,70
PR 2	7.2 Riolering	-384.909,81
PR 2	7.3 Afval	-449.249,10
PR 2	7.4 Milieubeheer	577.824,92
PR 2	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-187.347,60
PR 2	8.1 Ruimtelijke ordening	716.395,53
PR 2	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	442.634,29
PR 2	8.3 Wonen en bouwen	493.076,13
Totaal programma Ruimte, ondernemen en wonen		7.664.342,77

Programma	Taak omschrijving taakveld	Bedrag
PR 3	0-10 Mutaties reserves	-847.775,69
PR 3	0-7 Alg.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	1.281,64
PR 3	4.1 Openbaar basisonderwijs	70.591,86
PR 3	4.2 Onderwijshuisvesting	1.239.104,74
PR 3	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.268.321,68
PR 3	5.1 Sportbeleid en activering	104.209,65
PR 3	5.3 Cult.presentatie, -productie en -partic.	447.433,23
PR 3	5.5 Cultureel erfgoed	55.283,40
PR 3	5.6 Media	364.572,81
PR 3	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.372,23
PR 3	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	388.319,93
PR 3	6.2 Wijkteams	3.869.671,94
PR 3	6.3 Inkomensregelingen	1.812.245,62
PR 3	6.4 Begeleide participatie	2.522.844,74
PR 3	6.5 Arbeidsparticipatie	441.125,98
PR 3	6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	579.952,08
PR 3	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	4.470.578,16

Programma	Taak omschrijving taakveld	Bedrag
PR 3	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	5.303.586,01
PR 3	6.82 Geëscaleerde zorg 18-	138.808,73
PR 3	7.1 Volksgezondheid	699.850,19
Totaal programma Sociaal maatschappelijk		22.933.378,93

Programma	Taak omschrijving taakveld	Bedrag
PR 4	0-10 Mutaties reserves	-110.379,00
PR 4	5.4 Musea	103.507,96
Totaal programma Bedrijfsvoering		-6.871,04

Programma	Taak omschrijving taakveld	Bedrag
PR 5	0.1 Bestuur	20.618,42
PR 5	0-10 Mutaties reserves	-249.527,33
PR 5	0-4 Overhead	9.180.483,13
Totaal overheid		8.951.574,22

Programma	Taak omschrijving taakveld	Bedrag
PR 6	0-5 Treasury	-1.056.718,89
PR 6	0-61 OZB woningen	-3.995.263,08
PR 6	0-62 OZB niet-woningen	-1.048.872,42
PR 6	0-64 Belastingen overig	76.607,83
PR 6	0-7 Alg.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	-39.839.035,55
PR 6	3.4 Economische promotie	-274.125,00
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		-46.137.407,11

Totaal **-2.011.670,17**

Bijlagen

Bijlage 1: Emu-saldo

EMU-saldo		
in € 1.000		
Omschrijving		
1.	(+) Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	882
2.	(-) Mutatie (im)materiële vaste activa	10.727
3.	(+) Mutatie voorzieningen	535
4.	(-) Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-2.458
5.	(-) Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0
Berekend EMU-saldo		-6.852

Het EMU-saldo van de gemeente Heerde komt uit op € 6.852.000. Het ministerie heeft in de septembercirculaire van 2023 voor 2024 geen individuele referentiewaarde aangegeven. De individuele EMU-referentiewaarde is een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft.

Bijlage 2: investeringen / kredieten

Objec- t- num- mer	Omschrijving	Oorspron- kelijk krediet	Investe- ring t/m 2023	(Resta- nt) krediet 2024	Vermeerd- ering 2024	Vermind- ering 2024	Netto Investe- ring	Restan- t krediet	Afgesl- oten	Krediet naar 2025
75313	Verv.toplaag 00 kunstgrasvelden	300.000	-	300.000	103.125	-	103.125	196.875	nee	196.875
Totaal 1. IVA		300.000	-	300.000	103.125	-	103.125	196.875		196.875
74242	MFA Wapenveld - 00 Grond	845.000	892.643	47.643	913	-	913	48.557	nee	48.557
1.2.1 Gronden en terreinen - MVA EN		845.000	892.643	47.643	913	-	913	48.557		48.557
74216	Ligthartschool- 21 Sanitairunit, 2301	140.000	119.437	20.563	16.235	-	16.235	4.328	ja	-
74241	De Heerd - 07 watervoorziening, 2304	50.000	-	50.000	-	-	-	50.000	nee	50.000
74242	MFA centrum 01 Wapenveld	12.046.000	626.982	11.419.018	2.467.645	-370.000	2.097.645	9.321.373	nee	9.321.373
74243	IKC de Lichtbron 00	4.010.000	12.382	3.997.618	856.904	-	856.904	3.140.714	nee	3.140.714
74244	Nieuwbouw 00 Jenaplanschool	-	-	-	4.465	-	4.465	-4.465	nee	-4.465
74331	Sprengen 00 voorbereidingskrediet	125.000	-	125.000	-	-	-	125.000	nee	125.000
74430	Noordgouw - 20 Investeringskrediet	10.199.300	2.561.109	7.638.191	8.579.290	-	8.579.290	941.099	nee	941.099
75305	Faberhal - verv. 47 Aanppas E- installatie	17.500	3.386	14.114	915	-	915	13.199	nee	13.199
75305	Faberhal - 50 Vervdakbedek.isolatie, 2201	360.580	-	360.580	-	-	-	360.580	nee	360.580
78229	Gemeentelijke 01 gebouwen, 2299	242.473	39.797	202.676	136.673	-	136.673	66.003	nee	66.003
1.2.1 Bedrijfsgebouwen - MVA EN		27.190.853	3.363.093	23.827.760	12.062.127	370.000	11.692.127	12.135.633		12.131.305
75315	Renovatie 32 sportvelden, 2201	60.000	54.180	5.820	-9.105	-	-9.105	14.925	nee	14.925
75315	Renovatie 34 sportvelden, 2301	50.000	-	50.000	51.678	-	51.678	-1.678	ja	-
75315	Renovatie 36 sportvelden, 2401	50.000	-	50.000	10.941	-	10.941	39.059	nee	39.059
1.2.1 GWW EN - MVA EN		160.000	54.180	105.820	53.514	-	53.514	52.306		53.984
79609	Tractie 00 investeringen	611.406	-	611.406	-	-	-	611.406	ja	-
79610	Mercedes Arcos 18 2023	240.000	2.400	237.600	239.970	-	239.970	-2.370	ja	-
79610	Bestelwagen 19 chassiscabine a, 2024	140.500	-	140.500	2.420	-	2.420	138.080	nee	138.080
79610	Bestelwagen 20 chassiscabine b, 2024	140.500	-	140.500	-	-	-	140.500	nee	140.500
79610	Bestelwagen 21 chassiscabine c, 2024	140.406	-	140.406	150	-	150	140.256	nee	140.256

Objec t- num mer	Omschrijving	Oorspron kelijk krediet	Investe ring t/m 2023	(Resta nt) krediet 2024	Vermeerd ering 2024	Vermind ering 2024	Netto Investe ring	Restan t krediet	Afgesl oten	Krediet naar 2025
1.2.1 Vervoermiddelen - MVA EN		1.272.812	2.400	1.270.412	242.540	-	242.540	1.027.872		418.836
7960415	Vaatwassers, 2307	30.000	19.916	10.084	9.108	-	9.108	976	ja	-
74242	MFA Wapenveld - 02 Inrichting huisartsen	-	-	-	7.653	-	7.653	-7.653	nee	-7.653
7961022	Grasmachine 2024	32.000	-	32.000	32.000	-	32.000	-	ja	-
7961023	Bladwagen, 2462	100.000	-	100.000	-	-	-	100.000	nee	100.000
1.2.1 Machines, apparaten en installaties - MVA EN		162.000	19.916	142.084	48.761	-	48.761	93.323		92.347
7120267	Waterputten bosgebied, 2305	40.000	-	40.000	39.240	-	39.240	760	ja	-
7120268	Waterputten bosgebied, 2453	40.000	-	40.000	43.244	-	43.244	-3.244	ja	-
7230010	Inventaris STIP Wapenveld	81.000	-	81.000	-	-	-	81.000	nee	81.000
7424008	Rhijnsberg - verv. Gymtoestel,1901	10.000	-	10.000	-	-	-	10.000	nee	10.000
7530541	Faberhal - Ventilatie/luchtbeh andeling,	30.000	-	30.000	-	-	-	30.000	nee	30.000
7531531	Ver.sportvelden div objecten, 2101	7.500	-	7.500	2.314	-	2.314	5.186	nee	5.186
7960310	Eperweg - Vervangen TL- verlichting 2101	20.000	14.649	5.351	4.837	-	4.837	514	nee	514
7960312	Eperweg - Vervangen led verlichting	-	-	-	16	-	16	-16	nee	-16
7960613	ICT investeringen, 2024	-	-	-	103.291	-	103.291	103.291	n.v.t.	
7960901	Kluis voor gereedschap, 2301	10.000	-	10.000	10.018	-	10.018	-18	ja	-
1.2.1 Overige materiële vaste activa - MVA EN		238.500	14.649	223.851	202.960	-	202.960	20.891		126.684
Totaal 1.2.1 MVA EN		29.869.165	4.346.881	25.522.284	12.610.815	370.000	12.240.815	13.281.469		12.774.600
7722124	Vervanging vrijval, 2201	150.000	107.050	42.950	-	-	-	42.950	nee	42.950
7722125	Vervanging drukriolering, 2201	50.000	22.696	27.304	-	-	-	27.304	nee	27.304
7722129	Gemalen: verv.mech.,elektro .en pomp, 2201	121.000	-	121.000	-	-	-	121.000	nee	121.000
7722130	Verbeter.inprin drukriool kavelweg 2201	75.000	-	75.000	-	-	-	75.000	nee	75.000
7722131	Vervanging vrijval, 2301	150.000	-	150.000	-	-	-	150.000	nee	150.000
7722133	Afkoop/meeleg IT riool bij wegcon, 2301	100.000	-	100.000	133.452	-	133.452	33.452	nee	-
7722134	DPRA klimaatbest.(boven grondse), 2301	174.000	246.578	72.578	398	-72.600	-72.202	-376	ja	-

Objec- t- num- mer	Omschrijving	Oorspron- kelijk krediet	Investe- ring t/m 2023	(Resta- nt) krediet 2024	Vermeerd- ering 2024	Vermind- ering 2024	Netto Investe- ring	Restan- t krediet	Afgesl- oten	Krediet naar 2025
77221	Drukriolering verv. 35 pompunit, 2301	51.350	-	51.350	-	-	-	51.350	nee	51.350
77221	Vervanging vrijval, 36 2401	150.000	-	150.000	-	-	-	150.000	nee	150.000
77221	Maatregelen bij 37 asfaltbestek, 2401	50.000	-	50.000	53.494	-	53.494	-3.494	ja	-
77221	Afkoop/meeleg IT 38 riool bij wegcon, 2401	100.000	-	100.000	-	-	-	100.000	nee	100.000
77221	Afkoop/meeleg IT 39 riool bij parkeopl., 2401	100.000	-	100.000	-	-	-	100.000	nee	100.000
77221	DPRA 40 klimaatbestendige, 2401	100.000	-	100.000	-	-	-	100.000	nee	100.000
77221	Gemalen 41 vervanging mechanisch, 2401	6.000	-	6.000	-	-	-	6.000	nee	6.000
77221	Drukriolering 42 vervanging pompunits, 2401	50.000	-	50.000	-	-	-	50.000	nee	50.000
77240	Aanleg nieuwe 31 paden groenstructuur 2101	50.000	17.703	32.297	20.820	-	20.820	11.477	nee	11.477
77248	Nieuwe 01 begr.Wapenveld,10 7	-	-29.421	29.421	-	-11.476	-11.476	40.897	n.v.t.	-
77248	Engelmanskamp - 02 Padenstructuur	-	-15.191	15.191	-	-5.925	-5.925	21.116	n.v.t.	-
77248	Uitbreiding 03 begraafpl Wapenveld	50.000	15.847	34.153	28.874	-	28.874	5.279	nee	5.279
1.2.2 GWW ENH - MVA ENH		1.527.350	365.262	1.162.088	237.038	-90.001	147.037	1.015.051		956.908
Totaal 1.2.2 MVA ENH		1.527.350	365.262	1.162.088	237.038	-90.001	147.037	1.015.051		956.908
72102	Wildroosters, 2114 53	30.000	-	30.000	-	-	-	30.000	nee	30.000
72102	Vorbereiding 58 snelfietsroute F50,2201	75.000	-	75.000	-	-	-	75.000	nee	75.000
72102	Onvoorziene 59 investeringen, 2301	30.000	-	30.000	10.138	-	10.138	19.862	nee	19.862
72102	Reconstr.wegen 60 Kerkstraat Veessen,2301	275.000	150	274.850	275.498	-	275.498	-648	ja	-
72102	Onvoorziene 61 investeringen, 2401	30.000	-	30.000	-	-	-	30.000	nee	30.000
72102	Grasbetonsteen 62 buitenwegen, 2401	50.000	-	50.000	50.170	-	50.170	-170	ja	-
72102	Reconstr.wegen 63 kern Wapenveld,2401	325.000	-	325.000	50.891	-	50.891	274.109	nee	274.109
72102	Aanpas.openbare 64 ruimte Hof van Cramer,24	300.000	-	300.000	66.594	-50.000	16.594	283.406	nee	283.406
72106	Vernieuwing 21 openbare verlichting, 2301	80.000	45.374	34.626	35.280	-	35.280	-654	ja	-

Objec- t- num- mer	Omschrijving	Oorspron- kelijk krediet	Investe- ring t/m 2023	(Resta- nt) krediet 2024	Vermeerd- ering 2024	Vermind- ering 2024	Netto Investe- ring	Restan- t krediet	Afgesl- oten	Krediet naar 2025
72106	Vernieuwing 22 openbare verlichting, 2401	90.000	-	90.000	71.278	-	71.278	18.722	nee	18.722
72110	Aanpassing GVVP, 42 2401	30.000	-	30.000	17.907	-	17.907	12.093	nee	12.093
75600	Renovatie 20 plantsoenen 2301	60.000	6.158	53.842	54.353		54.353	-511	ja	-
75600	Renovatie 21 plantsoenen 2401	60.000	-	60.000	23.321		23.321	36.679	nee	36.679
75601	Ontwikkeling 27 wandelpadennetwe- rk,2101	57.000	-	57.000	-	-	-	57.000	nee	57.000
75601	Ontwikkeling MTB- 29 netwerk, 2201	60.000	-	60.000	-	-	-	60.000	nee	60.000
75601	Ontwikkeling 30 wandelpadennetwe- rk,2301	25.000	-	25.000	-	-	-	25.000	nee	25.000
75601	Ontwikkeling 31 wandelpadennetwe- rk,2401	25.000	-	25.000	-	-	-	25.000	nee	25.000
75800	Investerings 19 speelplan, 2301	25.000	-	25.000	20.336	-	20.336	4.664	nee	4.664
75800	Investerings 20 speelplan, 2401	25.000	-	25.000	-	-	-	25.000	nee	25.000
1.2.3 GWW MN - MVA MN		1.652.00 0	51.682	1.600. 318	675.766	-50.000	625.76 6	974.55 2		976.53 5
Totaal 1.2.3 MVA MN		1.652.00 0	51.682	1.600. 318	675.766	-50.000	625.76 6	974.55 2		976.53 5
73300	Warenhuisheerde 02 acht.lening	100.000	-	100.000	-	-	-	100.000		-
1.3.1 Leningen aan woningbouwcorporatie s - FVA		100.000	-	100.00 0	-	-	-	100.00 0		-
79150	Stimuleringsfonds 00 toekomstbestendig wonen	500.000	16.452	483.548	18.405	-	18.405	465.143	n.v.t.	-
79150	Toekomstbestendig 01 wonen	1.000.000	1.000.0 00	-	-	-	-	-	n.v.t.	-
78222	Startersleningen 01	-	28.148	- 28.148		14.505	14.505	- 42.653	n.v.t.	-
1.3.1 Overige langlopende leningen - FVA		1.500.00 0	1.044.6 00	455.400	18.405	14.505	32.910	422.49 0		-
Totaal 1.3.1 FVA		1.600.00 0	1.044.6 00	555.40 0	18.405	14.505	32.910	522.49 0		-
Eindtotaal		34.948.5 15	5.808.4 25	29.140 .090	13.645.14 9	495.496	13.149. 653	15.990 .437	-	14.904 .918

n.v.t. Dit houdt in dat het geen lopende investering is, maar wel als onderdeel van deze bijlage is opgenomen t.b.v. totaalaansluiting

Bijlage 2.1: investeringen mee naar volgend jaar

Object-nummer	Omschrijving	Begroting	Werkelijk	Restant	Opmerking
7531300	Verv.toplaag kunstgrasvelden	300.000	103.125	196.875	Project loopt nog.
Totaal 1. IVA		300.000	103.125	196.875	
7230010	Inventaris STIP Wapenveld	81.000	-	81.000	Overschot inventaris STIP bedoeld voor extra inventaris STIP MFA Hof van Cramer, niet eerder dan 2026 gereed
7424008	Rhijnsberg - verv. Gymtoestel,1901	10.000	-	10.000	Keuring toestellen wordt nog uitgevoerd en herstelwerkzaamheden nog niet duidelijk
7424107	De Heerd - watervoorziening, 2304	50.000	-	50.000	Verduurzamen warmwatervoorziening/vervangen leidingen
7424200	MFA Wapenveld - Grond	845.000	893.557	-48.557	Project loopt nog.
7424201	MFA centrum Wapenveld	12.046.000	2.724.627	9.321.373	Project loopt nog.
7424202	MFA Wapenveld - Inrichting huisartsen	-	7.653	-7.653	Project loopt nog.
7424300	IKC de Lichtbron	4.010.000	869.286	3.140.714	Project loopt, sloop start Q2-2025
7424400	Nieuwbouw Jenaplanschool	-	4.465	-4.465	Businesscase voorgelegd aan Raad, budget wordt nog beschikbaar gesteld
7433100	Sprengen voorbereidingskrediet	125.000	-	125.000	Vraagstuk rondom dit project loopt nog
7443020	Noordgouw - Investeringskrediet	10.199.300	11.140.399	-941.099	Project loopt nog. Correctie van 900.000 wordt in 2025 verwerkt.
7530541	Faberhal - Ventilatie/luchtbehandeling	30.000	-	30.000	Project loopt nog.
7530547	Faberhal - verv. Aanppas E-installatie	17.500	4.301	13.199	Staat in relatie met luchtbehandeling, uitvoer 2025
7530550	Faberhal - Vervdakbedek.isolatie, 2201	360.580	-	360.580	Op verzoek is dit doorgeschoven naar 2029, deel dakafwerking wordt in 2025 vervangen ivm lekkage.
7531531	Ver.sportvelden div objecten, 2101	7.500	2.314	5.186	Project loopt nog. Toplaag kunstgras
7531532	Renovatie sportvelden, 2201	60.000	45.075	14.925	Project loopt nog. Toplaag kunstgras
7531536	Renovatie sportvelden, 2401	50.000	10.941	39.059	Project loopt nog. Toplaag kunstgras
7822901	Gemeentelijke gebouwen, 2299	242.473	176.470	66.003	Resterend budget voor vervangen TL verlichting Eperweg
7960310	Eperweg - Vervangen TL-verlichting 2101	20.000	19.486	514	Resterend budget voor vervangen TL verlichting Eperweg
7960312	Eperweg - Vervangen led verlichting	-	16	-16	Resterend budget voor vervangen TL verlichting Eperweg
7961019	Bestelwagen chassiscabine a, 2024	140.500	2.420	138.080	Aanschaf begin 2025
7961020	Bestelwagen chassiscabine b, 2024	140.500	-	140.500	Aanschaf begin 2025
7961021	Bestelwagen chassiscabine c, 2024	140.406	150	140.256	Aanschaf begin 2025
7961023	Bladwagen, 2462	100.000	-	100.000	Aanschaf 2025
Totaal 1.2.1 MVA EN		28.675.759	15.901.160	12.774.600	
7722124	Vervanging vrijval, 2201	150.000	107.050	42.950	Werkzaamheden MFA, aanbesteding loopt, uitvoering 2025
7722125	Vervanging drukriolering, 2201	50.000	22.696	27.304	MJOP is opgesteld, budget wordt hiervoor gebruikt
7722129	Gemalen: verv.mech.,elektro.en pomp, 2201	121.000	-	121.000	MJOP is opgesteld, budget wordt hiervoor gebruikt
7722130	Verbeter.inprin drukriool kavelweg 2201	75.000	-	75.000	Nader onderzoek is nodig

Object-nummer	Omschrijving	Begroting	Werkelijk	Restant	Opmerking
7722131	Vervanging vrijval, 2301	150.000	-	150.000	Werkzaamheden MFA, aanbesteding loopt, uitvoering 2025
7722133	Afkoop/meeleg IT riool bij wegcon, 2301	100.000	133.452	-33.452	Komt nog subsidie DPRA van 33.000. Hiermee is de overschrijding gedekt
7722135	Drukriolering verv. pompunit, 2301	51.350	-	51.350	MJOP is opgesteld, budget wordt hiervoor gebruikt
7722136	Vervanging vrijval, 2401	150.000	-	150.000	Laatste Quickscan wordt uitgevoerd, werkzaamheden komen hierin naar voren
7722138	Afkoop/meeleg IT riool bij wegcon, 2401	100.000	-	100.000	o.a. gereserveerd voor werkzaamheden Veldzijderkamp, uitvoering 2025
7722139	Afkoop/meeleg IT riool bij parkeopl., 2401	100.000	-	100.000	Project loopt nog
7722140	DPRA klimaatbestendige, 2401	100.000	-	100.000	o.a. gereserveerd voor werkzaamheden Veldzijderkamp, uitvoering 2025
7722141	Gemalen vervanging mechanisch, 2401	6.000	-	6.000	MJOP is opgesteld, budget wordt hiervoor gebruikt
7722142	Drukriolering vervanging pompunits, 2401	50.000	-	50.000	MJOP is opgesteld, budget wordt hiervoor gebruikt
7724031	Aanleg nieuwe paden groenstructuur 2101	50.000	38.523	11.477	Bedoeld voor renovatie halfverhardingen
7724803	Uitbreiding begraafpl Wapenveld	50.000	44.721	5.279	Project loopt nog.
Totaal 1.2.2 MVA ENH		1.303.350	346.442	956.908	
7210253	Wildroosters, 2114	30.000	-	30.000	Project loopt nog.
7210258	Vorbereiding snelfietsroute F50,2201	75.000	-	75.000	Loopt nog in de regio of er wel/geen onderzoek moet plaatsvinden voor de doorfietsroute
7210259	Onvoorziene investeringen, 2301	30.000	10.138	19.862	Opdrachten staan uit. Uitvoering in 2025.
7210261	Onvoorziene investeringen, 2401	30.000	-	30.000	Uitvoering in 2025
7210263	Reconstr.wegen kern Wapenveld,2401	325.000	50.891	274.109	Uitvoering in 2025
7210264	Aanpas.openbare ruimte Hof van Cramer,24	300.000	16.594	283.406	Uitvoering in 2025 en 2026
7210622	Vernieuwing openbare verlichting, 2401	90.000	71.278	18.722	Project loopt nog.
7211042	Aanpassing GVVP, 2401	30.000	17.907	12.093	Nog werkzaamheden in 2025
7560021	Renovatie plantsoenen 2401	60.000	23.321	36.679	Wordt in 2025 nog renovatiekosten op geboekt.
7560127	Ontwikkeling wandelpadennetwerk,2101	57.000	-	57.000	Uitvoering forse vertraging opgelopen vanwege ontbreken juiste samenw.ovk met routebureau.
7560129	Ontwikkeling MTB-netwerk, 2201	60.000	-	60.000	Collegevoorstel in voorbereiding, uitvoering voorjaar 2025.
7560130	Ontwikkeling wandelpadennetwerk,2301	25.000	-	25.000	
7560131	Ontwikkeling wandelpadennetwerk,2401	25.000	-	25.000	
7580019	Investeringen speelplan, 2301	25.000	20.336	4.664	Er worden nog speeltoestellen geplaatst.
7580020	Investeringen speelplan, 2401	25.000	-	25.000	Er worden nog speeltoestellen geplaatst.
Totaal 1.2.3 MVA MN		1.187.000	210.465	976.535	
7330002	Warenhuisheerde acht.lening	100.000	-	100.000	
Totaal 1.3.1 FVA		100.000	-	100.000	
Eindtotaal		31.566.109	16.561.192	15.004.918	

Bijlage 2.2: Investerings afgesloten

Object-nummer	Omschrijving	Begroting	Werkelijk	Restant	Opmerking
7120267	Waterputten bosgebied, 2305	40.000	39.240	760	Kosten binnen budget.
7120268	Waterputten bosgebied, 2453	40.000	43.244	-3.244	Kleine overschrijding budget
7421621	Ligthartschool-Sanitairunit, 2301	140.000	135.672	4.328	Kosten binnen budget.
7531534	Renovatie sportvelden, 2301	50.000	51.678	-1.678	Iets over budget door prijsstijgingen.
7960415	Vaatwassers, 2307	30.000	29.024	976	Kosten binnen budget.
7960900	Tractie investeringen	611.406	-	611.406	budget is op 0 gesteld en overgeboekt
7960901	Kluis voor gereedschap, 2301	10.000	10.018	-18	Kosten binnen budget.
7961018	Mercedes Arcos 2023	240.000	242.370	-2.370	Kleine overschrijding budget
7961022	Grasmachine 2024	32.000	32.000	-	Kosten binnen budget.
Totaal 1.2.1 MVA EN		1.193.406	583.246	610.160	
7722134	DPRA klimaatbest.(bovengrondse), 2301	174.000	174.376	-376	Kleine overschrijding budget
7722137	Maatregelen bij asfaltbestek, 2401	50.000	53.494	-3.494	Kleine overschrijding budget
Totaal 1.2.2 MVA ENH		224.000	227.870	-3.870	
7210260	Reconstr.wegen Kerkstraat Veessen,2301	275.000	275.648	-648	Kleine overschrijding budget
7210262	Grasbetonsteen buitenwegen, 2401	50.000	50.170	-170	Kleine overschrijding budget
7210621	Vernieuwing openbare verlichting, 2301	80.000	80.654	-654	Kleine overschrijding budget
7560020	Renovatie plantsoenen 2301	60.000	60.511	-511	Kleine overschrijding budget
Totaal 1.2.3 MVA MN		465.000	466.983	-1.983	
Eindtotaal		1.882.406	1.278.099	604.307	

Bijlage 3. Noodopvang Oekraïense ontheemden Excel-tabel

Noodopvang vluchtelingen Oekraïne	Raming	Werkelijk	Vershil
Salarissen personeel	€ 260.000	€ 297.265	-€ 37.265
Voorschotten bedrijfsuitgaven	€ 500	€ 306	€ 194
Overige personeel van derden	€ 350.000	€ 456.177	-€ 106.177
Energie	€ 600.000	€ 353.380	€ 246.620
Opvang	€ 40.000	€ 53.725	-€ 13.725
Beveiliging	€ 240.000	€ 231.094	€ 8.906
Huur gebouwen	€ 1.720.000	€ 1.831.609	-€ 111.609
Ledigen containers	€ 25.000	€ 25.655	-€ 655
Schoonmaakkosten en -artikelen	€ 500	€ 1.484	-€ 984
Diverse aanschaffingen	€ 15.000	€ 7.491	€ 7.509
Kantoorbenodigdheden	€ 500	€ 467	€ 33
Catering	€ 700.000	€ 773.352	-€ 73.352
Printers, kopieer, papier	€ 500	€ 0	€ 500
Telefoonkosten	€ 600	€ 3.920	-€ 3.320
Inrichtingskosten	€ 45.000	€ 66.420	-€ 21.420
Leefgeld	€ 35.000	€ 17.161	€ 17.839
Leefgeld UA	€ 180.000	€ 119.757	€ 60.243
Onderwijskosten	€ 200.000	€ 53.834	€ 146.166
Zorg in natura / onvoorzien	€ 100.000	€ 163.943	-€ 63.943
Totale verwachte kosten	€ 4.512.600	€ 4.457.041	€ 55.559
Overige baten	-€ 5.000	-€ 100.468	€ 95.468
Rijksvergoeding	-€ 4.545.000	-€ 4.629.508	€ 84.508
Totale verwachte inkomsten	-€ 4.550.000	-€ 4.729.976	€ 179.976
Positief saldo 2024	-€ 37.400	-€ 272.936	€ 235.536